

آزمون ۱۰ شهریور ۱۴۰۲

اختصاصی یازدهم تجربی

مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۱۶۰ دقیقه
تعداد کل سوال‌های قابل پاسخ‌گویی: ۱۲۰ سوال

نوع پاسخ‌گویی	نکاه به گذشته	اختیاری	نکاه به آینده
اجباری			
زیست ۱			
فیزیک ۱	طراحی آشنا		
شیمی ۱			
ریاضی ۱			
زیست ۲			
فیزیک ۲	طراحی آشنا		
شیمی ۲			
ریاضی ۲			
مجموع			

مسئولان درس، گزینش‌گران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
زیست	کیارش سادات رفیعی	امیرحسین بهروزی فرد	حمید راهواره، سعید شرفی امیرضا پاشاپور یگانه	مهسا سادات هاشمی
فیزیک	مهندی شریفی	مهندی شریفی	بابک اسلامی، غلامرضا محبی، امیرعلی کتیرایی	حسام نادری
شیمی	پویا رستگاری	پویا رستگاری	ایمان حسین نژاد، امیررضا حکمت‌نیا - جواد سوری لکی	امیرحسین مرتضوی
ریاضی	محمد بحیرابی	محمد بحیرابی	علی مرشد، مهدی ملارمضانی	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

امیررضا پاشاپور یگانه	مدیر گروه
امیررضا حکمت‌نیا	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: سمیه اسکندری	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
زلیخا آزمند	حروف نگاری و صفحه آرایی
حمید محمدی	ناظر چاپ

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به آدرس اینستاگرامی @kanoon_11t مراجعه کنید.

گروه آزمون
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۲۰ دقیقه

زیست‌شناسی (۱) - طراحی

زیست‌شناسی (۱)

تنظیم اسمزی و دفع مواد

زاده / از یاخته تا گیاه

(از ابتدای فصل ۵ تا انتهای

سامانه بافتی)

(صفحه‌های ۶۹ تا ۸۹)

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس زیست‌شناسی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۱- کدام گزینه در مورد کلیه‌های یک فرد سالم و ساختارهای مرتبط با آن‌ها درست است؟

(۱) فاصله بزرگ سیاهرگ زیرین از کلیه راست، بیشتر از کلیه چپ است.

(۲) در هر لپ کلیه بخشی از یک هرم و لگنچه همانند انواعی از رگ‌های خونی یافت می‌شود.

(۳) تعداد ماهیچه‌های ایجاد‌کننده حلقه انقباضی در میزانی سمت چپ کمتر از میزانی سمت راست است.

(۴) بخشی از کلیه در مجاورت غده‌ای است که با ترشح هورمون‌ها در شرایط استرس بر نخستین مرحله تشکیل ادرار تاثیر می‌گذارد.

۲- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«یاخته ..... یاخته دارای ..... در ..... دیده می‌شوند.»

(۱) کلانشیمی همانند - توانایی فتوستتر - زیر روپوست تنہ یک گیاه چوبی ده ساله

(۲) اسکلرانشیمی کوتاه همانند - صفحه آبکشی - سامانه بافتی مسئول تراپری مواد در گیاه

(۳) پارانشیمی فتوستتر کننده برخلاف - دیواره چوب‌پنهای - میان اصلی ترین یاخته‌های آوندی

(۴) تارکشنده برخلاف - توانایی ترشح نوعی لیپید در روپوست - سامانه بافت پوششی اندام دارای کلاهک

۳- در ارتباط با یاخته‌های گیاهی که با ساخت دیوارهای مانع رشد خود ..... می‌توان گفت که ..... بخش اطراف غشای یاخته .....

(۱) می‌شوند - بیرونی ترین - هنگام تقسیم یاخته گیاهی بعد از تقسیم هسته، از لایه‌های دارای نوعی ماده چسبناک تشکیل یافته است.

(۲) نمی‌شوند - قدیمی ترین - قطعاً در سمت داخلی خود با دیواره حاوی پلی‌ساقاریدهای غیرقابل گوارش توسط یاخته‌های بدن انسان تماس دارد.

(۳) می‌شوند - ضخیم‌ترین - در لایه‌های مختلف خود، تراکم بکسانی از پلی‌ساقاریدهای مورد استفاده در صنعت کاغذسازی دارد.

(۴) نمی‌شوند - جدیدترین - در هنگام پلاسمولیز یاخته‌های گیاهی، فاصله خود را از دیواره یاخته مجاور خود افزایش می‌دهد.

۴- نوعی عامل محافظت‌کننده از کلیه‌های انسان که می‌تواند در .....

(۱) حفظ موقعیت کلیه‌ها در پشت شکم نقش داشته باشد، حاوی یاخته‌هایی با یک هسته در مرکز خود است.

(۲) محافظت از ضربه نقش داشته باشد، در اثر تحلیل رفت، منجر به افزایش احتمال تاخوردگی میزراه می‌گردد.

(۳) محافظت از حدود دو میلیون گردیزه نقش ایفا کند، با نوعی بافت پیوندی بدن در تماس قرار می‌گیرد.

(۴) حفاظت از کلیه راست نقش کمتری داشته باشد، با اثر نوعی هورمون کبدی، نسبت حجم خون به یاخته‌های آن را افزایش می‌دهد.

۵- کدام گزینه در ارتباط با فرایندهای تشکیل ادرار برای تکمیل عبارت زیر، مناسب است؟

«پس از خروج مواد از شبکه مویرگی اول در کلیه ..... بخشی از نفرون که مواد به آن وارد می‌شوند، ..... »

(۱) اولین - فرایند بازجذب را آغاز می‌کند که در بیشتر موارد به صورت فعل و با مصرف انرژی صورت می‌گیرد.

(۲) دومین - یاخته‌هایی مکعبی شکل دارد که در آنها میتوکندری‌ها به صورت عمود بر غشای یاخته در دو طرف هسته وجود دارند.

(۳) سومین - هر نوع ماده را پس از بازجذب وارد خونی می‌کند که غلظت اکسیژن و کربن‌دی‌اکسید همواره مشابهی با سرخرگ کلیه دارد.

(۴) چهارمین - آخرین تغییرات مواد تراویش شده را به وسیله بازجذب و ترشح انجام می‌دهد و ادرار نهایی را وارد مجرای جمع‌کننده می‌کند.

۶- پیکر گیاهان گل دار از سه سامانه بافتی تشکیل شده است. هر سامانه بافتی که ..... همواره .....

(۱) گروهی از یاخته‌های آن مرده‌اند - پروتوبلاست یاخته‌های زنده آن همانند نورون‌های انسان، از سه بخش کلی و متمایز تشکیل شده است.

(۲) گیاه علفی جوان را در برابر عوامل بیماری‌زا و تخریب‌گر بیرونی حفظ می‌کند - از یک لایه یاخته هسته‌دار تشکیل شده است.

(۳) مناطقی به نام عدسک در آن ایجاد می‌شود - در نوعی اندام درون خاک و حاوی تار کشیده، فقد تماس با ترکیبات لیپیدی پوستک است.

(۴) عملکردی شبیه به پوست جانوران دارد - در یک درخت مسن، یاخته‌های چوب‌پنهایی آن سراسر گیاه را پوشانده‌اند.

۷- چند مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟
«به طور معمول، ..... شبکه‌های مویرگی منفذدار موجود در ناحیه قشری کلیه‌ها که منجر به ورود مواد به درون گردیزه (نفرون)‌ها می‌شوند، ..... »

الف) همه – ارتباط تنگاتنگی با یاخته‌های پوششی تشکیل‌دهنده گردیزه خواهد داشت.

ب) فقط بعضی از – انشعاباتی را به اطراف ساختارهایی از نفرون‌ها در کلیه می‌فرستند.

ج) فقط بعضی از – مستقیماً به سرخرگی متصلند که از فاصله بین هرم‌ها عبور کرده است.

د) هیچ‌یک از – نمی‌توانند سیاهرگ کلیه را در انتهای بخش پایین‌روی لوله هنله تشکیل دهند.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۸- دیواره یاخته‌ای در اسکلرئید، دور تا دور یاخته را پوشانده و از سه بخش مجزا تشکیل شده است. کدام مورد می‌تواند در ارتباط با همه این بخش‌ها صادق باشد؟
 ۱) ساخت آن‌ها، بعد از اتمام تقسیم سیتوبلاسم به دو بخش شروع می‌شود.

۲) واحد رشته‌های سلولزی در ساختار خود می‌باشند.

۳) در تمام مناطق نازک شده دیواره یاخته‌ای قابل مشاهده خواهند بود.

۴) در بخشی از حیات یاخته در تماس با پروتئین‌های عرض غشایی قرار می‌گیرند.

۹- در کلیه فردی سالم، بخشی از ساختار نفرون که .....

۱) آخرین بخش مریبوط به شبکه مویرگی دور لوله‌ای در اطراف آن تشکیل می‌شود، انتهایی‌ترین قسمت نفرون است.

۲) نخستین بخش تشکیل‌دهنده نفرون است، در دو طرف شبکه مویرگی موجود در آن، دو نوع رگ مختلف قرار گرفته است.

۳) طول بیشتری نسبت به سایر قسمت‌های ساختار آن دارد، در ابتدای خود ضخامت کمتری نسبت به قسمت انتهایی خود دارد.

۴) شبیه حرف U است، جهت حرکت مایع تراویش شده و خون، در بخش‌های تشکیل‌دهنده آن برخلاف یکدیگر می‌باشند.

۱۰- در گیاهان نهاندانه، هر نوع یاخته آوندی که ..... دیواره عرضی می‌باشد .....

۱) فاقد – توانایی تولید انرژی برای حمل بیشتر شیره خام را دارد.

۲) دارای – از اطلاعات دنای هسته‌ای خود برای تعیین صفات بهره می‌برد.

۳) فاقد – درون خود، حجم شیره خام بیشتری را نسبت به یاخته نواع دیگر حمل می‌کند.

۴) دارای – فاقد لایه‌ای از دیواره یاخته‌ای است که در آن رشته‌های سلولزی جهت‌گیری‌های متفاوتی دارند.

۱۱- با توجه به مطالب کتاب درسی در ارتباط با سامانه‌های دفعی جانوران، کدام عبارت صحیح می‌باشد؟

۱) در بعضی از مهره‌دارانی که تنوع روش‌های تنفسی بیشتری در طول عمر خود دارند، در بی‌بازجذب آب از مثانه، حجم آن افزایش می‌یابد.

۲) بعضی از جانورانی که خون در سرخرگ و سیاهرگ رشته‌آبششی آن‌ها خلاف جهت هم حرکت می‌کنند محلول نمک بسیار غلیظ را به روده ترشح می‌کنند

۳) در بعضی از مهره‌دارانی که کیسه‌هایی کارایی تنفس جانور را افزایش می‌دهند، دفع نمک از طریق مجرای غده نوک منقار صورت می‌گیرد.

۴) در بعضی از بی‌مهرگانی که همولنف از طریق منافذ دریچه‌دار وارد قلب می‌شود، لوله‌های مالپیگی به بخش قطورتر روده جانور متصل می‌شوند.

۱۲- چند مورد، مشخصه بیرونی ترین یاخته‌ای سازنده دیواره نخستین بخش نفرون در کلیه‌های انسان سالم، محسوب می‌شود؟

الف) ممکن است در تماس با دو نوع یاخته پوششی دیگر قرار گیرند.

ب) می‌توانند در تماس با مایعی حاوی گلوکز و آمینواسید قرار بگیرند.

ج) یاخته‌های پهن با فضای بین یاخته‌ای اندک و هسته مرکزی می‌باشند.

د) می‌تواند در تماس با دیواره رگ‌های خونی با خون حاوی اکسیژن زیاد قرار بگیرد.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۱۳- کدام گزینه به یک ویژگی مشترک در فرایند تخلیه ادرار و دفع مدفعه در یک انسان سالم اشاره ندارد؟

۱) ظاهر یاخته‌های ماهیچه‌ای حلقوی کنترل کننده

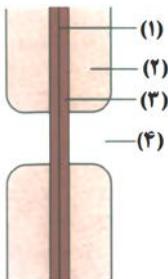
۲) دفع بعضی ترکیبات تولید شده توسط یاخته‌های اندام کبد

۳) لزوم انقباض یاخته ماهیچه‌ای صاف در لوله برای حرکت مواد

۴) حضور یاخته‌های پوششی با غشای چین خورده

۱۴- با توجه به شکل مقابل که ساختار بخشی از دیواره یاخته‌ای یک یاخته گیاهی در نهان‌دانگان را نشان می‌دهد، کدام‌یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

(۱) بخش ۱ برخلاف بخش ۴، هیچگاه در تماس با غشای پلاسمودسм قرار نمی‌گیرد.

(۲) بخش ۲ همانند بخش ۳، با افزایش بیش از حد آب در واکوئول رشد می‌یابد.

(۳) بخش ۴ برخلاف بخش ۲، در تمام انواع یاخته‌های سامانه بافتی زمینه‌ای دیده می‌شود.

(۴) بخش ۳ همانند بخش ۱، پس از تشکیل کامل یاخته ایجاد می‌شود.

۱۵- چند مورد، فقط درباره بعضی از جانواری صادق است که دارای ساختارهایی برای دفع مواد زائد به روده هستند؟

(الف) هم‌ایستایی بدن را به کمک کلیه‌ها نیز تنظیم می‌نمایند.

(ب) در ماده زمینه‌ای بافت پوششی خود دارای گلیکوپروتئین است.

(ج) جریان پیوسته‌ای از هوای تازه را به کمک سازوکارهای تهویه‌ای فراهم می‌آورند.

(۴) صفر

(۳) سه (۲) دو (۱) یک

۱۶- در خصوص سامانه بافت زمینه‌ای در گیاهان، کدام مورد نادرست است؟

(۱) یاخته‌های کلانشیمی قادر به تولید پکتین بوده و به تدریج با دور شدن از روپوست، ضخامت دیواره در آن‌ها افزایش می‌یابد.

(۲) یاخته‌های پارانشیمی نسبت به آب نفوذ‌ذیر بوده و در مقایسه با یاخته‌های کلانشیمی، پلاسمودسم‌های بیشتری خواهند داشت.

(۳) یاخته‌های کلانشیمی در انعطاف‌پذیری ساقه علفی نقش داشته و همانند یاخته‌های پارانشیمی، موادی را در خود ذخیره دارد.

(۴) یاخته‌های اسکلرانشیمی که در تولید طناب استفاده می‌شوند، دارای طولی شبیه به قطعه‌ترین یاخته‌های بافت آوندی می‌باشند.

۱۷- به طور طبیعی در کلیه‌های یک خانم ۲۲ ساله و سالم، همه یاخته‌های سازنده کپسول بومن ..... همه یاخته‌های سازنده لوله پیچ خورده نزدیک، .....

(۱) برخلاف - می‌توانند از طریق فرایندی که وابسته به فشار خون است، موادی مثل گلوکز و آمینواسید را دفع کنند.

(۲) همانند - به شبکه‌ای تنها مشتمل از رشته‌های پروتئینی و گلیکولیپیدی در سطح زیرین خود اتصال دارند.

(۳) همانند - به منظور بهبود عملکرد خود در تنظیم فشار اسمزی محیط داخلی بدن، دارای زوائدی در سطح خود هستند.

(۴) برخلاف - فاقد توانایی تغییر غلظت مایع درون نفرون به دنبال ترشح هورمون ضدادراری هستند.

۱۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در کلیه‌های فردی سالم، فرایندی که ..... در محلی .....».

(۱) در اثر فشار خون باعث خروج مواد مفید و مضر از خون می‌شود - آغاز می‌شود که شبکه مویرگی آن، از نوع مویرگ‌های دریافت‌کننده لیپیدهای جذب شده در هر ریزپر زوده باریک است.

(۲) مواد را هم‌جهت با تراویش جایه‌جا می‌کند - پایان می‌یابد که در برش طولی کلیه ممکن است در ارتباط با قسمتی باشد که در مجاورت رأس هرم‌های کلیه قرار دارد.

(۳) تشکیل ریزپر زها برای انجام آن توسط یاخته‌های مکعبی مؤثر است - آغاز می‌شود که نسبت به بخش ابتدایی ساختار U شکل نفرون ضخامت بیشتری دارد.

(۴) به کمک زائدۀ های سیتوپلاسمی یاخته‌های مکعبی شکل انجام می‌شود - پایان می‌یابد که آخرین بخش نفرون بوده و با لوله پیچ خورده ارتباط دارد.

۱۹- چند مورد، عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«درباره نوعی یاخته گیاهی با واکوئول درشت درون خود، نمی‌توان گفت .....»

* دارای پروتئین‌هایی در غشای خود می‌باشد که در جایه‌جا می‌آب و یون‌های معدنی نقش دارند.

* برخی عوامل درونی گیاه، بر فشار تورزسانسی درون آن مؤثر هستند.

* در بی وقوع پلاسمولیز و کاهش فشار آب درون واکوئول آن، ممکن است یاخته گیاهی دچار مرگ شود.

* همواره در بی کاهش حجم واکوئول، غشای یاخته در همه بخش‌های خود از دیواره یاخته‌ای فاصله می‌گیرد.

(۴) سه (۳) دو (۲) یک (۱) چهار

۲۰- در همه ماهی‌هایی که فشار اسمزی مایعات بدن آن‌ها نسبت به فشار اسمزی محیط ..... است، .....

(۱) کمتر - باز جذب یون‌ها تنها از طریق آبسشن صورت می‌گیرد.

(۲) بیشتر - در شرایطی اندازه مثابه برای ذخیره آب بزرگ‌تر می‌شود.

(۳) بیشتر - حجم زیادی از آب به صورت ادرار رقیق از بدن دفع می‌شود.

(۴) کمتر - ترشح محلول نمکی بسیار غلیظ به روده جانور دیده می‌شود.

۳۰ دقیقه

فیزیک (۱) - طراحی

کار / انرژی و توان
 (از ابتدای کار و انرژی
 جنبشی تا انتهای فصل
 سوم)
 (صفحه‌های ۶۱ تا ۸۲)

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **فیزیک (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

-۲۱- جسمی از ارتفاع ۳۰ متری سطح زمین، بدون سرعت اولیه رها می‌شود و با سرعت $\frac{m}{s} = 20$ به سطح زمین می‌رسد. اگر کار نیروی مقاومت هوا روی جسم

طی این جایه‌جایی برابر با $J = 30$ باشد، جرم جسم چند کیلوگرم است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

۶ (۴)

۰/۶ (۳)

۳ (۲)

۰/۳ (۱)

-۲۲- جسمی به جرم یک تن با تندی $\frac{km}{h} = 72$ در مسیری مستقیم و افقی در حال حرکت است. چه نیروی افقی‌ای بر حسب نیوتون و در چه جهتی به جسم

وارد شود تا پس از $20 m$ جایه‌جایی، انرژی جنبشی جسم به $J = 150 kJ$ برسد؟

۲ (۵۰۰۰)، در خلاف جهت حرکت

(۱) ۰۰۰۰، در جهت حرکت

۴ (۳۵۰۰)، در خلاف جهت حرکت

(۳) ۰۵۰۰، در جهت حرکت

-۲۳- برای آن که تندی یک خودرو از حال سکون به ۷ برسد، باید به اندازه $L = 10 m$ سوخت مصرف شود. برای آن که تندی خودرو از ۷ به ۲۷ برسد، چند

لیتر سوخت لازم است؟ (از اتلاف انرژی صرف نظر کنید و فرض کنید تمام انرژی بدست آمده از سوخت صرف افزایش انرژی جنبشی خودرو می‌شود.)

۰/۰۳ (۴)

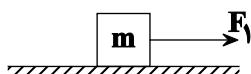
۰/۰۲ (۳)

۰/۰۱۵ (۲)

۰/۰۱ (۱)

-۲۴- جسمی به جرم $m = 500 g$ روی سطح افقی دارای اصطکاکی تحت تأثیر نیروی $\vec{F}_1$ با تندی ثابت $\frac{m}{s} = 10$ در حال حرکت است. اگر در لحظه

۱ نیروی $\vec{F}_2 = -2\vec{F}_1$ به جسم وارد شود، در لحظه ۲ تندی جسم بدون تغییر جهت آن $\frac{m}{s} = 6$ می‌شود. کار نیروی اصطکاک در بازه ۱ تا

۲ (۳) چند ژول است؟

-۳۲ (۴)

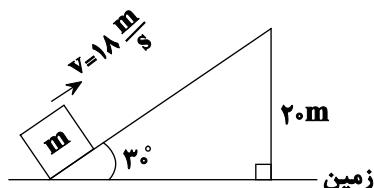
-۱۶ (۳)

-۸ (۲)

-۲۴ (۱)

-۲۵- جسمی به جرم m از پایین سطح شیبدار بدون اصطکاکی با تندی $\frac{m}{s} = 18$ به سمت بالا پرتاً می‌شود، نسبت انرژی جنبشی جسم به انرژی پتانسیل

گرانشی آن پس از طی مسافت $48m$ کدام است؟ (سطح زمین را مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی در نظر بگیرید و $g = 10 \frac{N}{kg}$)

۱۳ (۲)

۱۵ (۴)

۱۶ (۱)

۱۴ (۳)

- ۲۶- شخصی آجری به جرم 2 kg را از روی سطح زمین و از حال سکون در راستای قائم بالا می‌برد و سپس با سرعت ثابت $5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در راستای

افق و به اندازه 12 m آن را جایه‌جا می‌کند. اگر اندازه جایه‌جایی کل آجر برابر با 15 متر باشد، کار کل انجام شده توسط شخص طی این

$$\text{جایه‌جایی چند زول است؟} \quad (g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

۱۸۰ (۴)

۱۵۵ (۳)

۲۱۵ (۲)

۲۰۵ (۱)

- ۲۷- در شرایط خلا، جسمی را از ارتفاع h از سطح زمین در راستای قائم به سمت بالا پرتاب می‌کنیم. در لحظه‌ای که انرژی جنبشی جسم 20 درصد نسبت به لحظه پرتاب کاهش یابد، انرژی پتانسیل گرانشی آن 40 درصد نسبت به حالت اول تغییر می‌کند. نسبت انرژی پتانسیل

گرانشی اولیه جسم به انرژی جنبشی اولیه آن کدام است؟

 $\frac{4}{7}$ (۴)

۲ (۳)

 $\frac{1}{2}$ (۲)

۷ (۱)

- ۲۸- کاهش انرژی پتانسیل گرانشی جسمی بر اثر سقوط از ارتفاع 6 متری، برابر با 40 زول و افزایش انرژی جنبشی آن، برابر با 25 زول است. متوسط

نیروی مقاومت هوا در برابر حرکت این جسم چند نیوتن است؟

۱/۵ (۴)

۲۵ (۳)

۱۵ (۲)

۲/۵ (۱)

- ۲۹- از روی سطح زمین، گلوله‌ای را با تندي اوليه $20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در راستای قائم به طرف بالا پرتاب می‌کنیم. اگر گلوله با تندي $10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ به سطح زمین برگردد، این

گلوله حداقل چند متر نسبت به سطح زمین بالا رفته است؟ (نیروی مقاومت هوا در طول مسیر ثابت فرض شود و $(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$

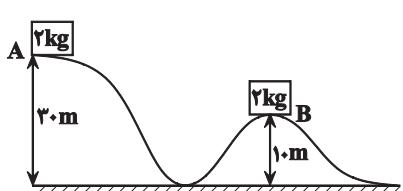
۱۰ (۴)

۱۵ (۳)

۲۰ (۲)

۱۲/۵ (۱)

- ۳۰- در شکل زیر جسمی به جرم 2 kg روی مسیر بدون اصطکاک از نقطه A تا نقطه B جایه‌جا می‌شود. اگر مجموع انرژی جنبشی جسم در نقاط A و

$$B \text{ برابر } 100\text{ J} \text{ باشد، تندي جسم در نقطه } B \text{ چند } \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ است؟} \quad (g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

 $10\sqrt{3}$ (۲) $10\sqrt{7}$ (۱) $10\sqrt{6}$ (۴) $10\sqrt{14}$ (۳)

فیزیک (۱) - آشنا

کار / انرژی و توان
 از ابتدای کار و انرژی
 جنبشی تا انتهای فصل
 سوم
 صفحه‌های ۱۶ تا ۸۲)

-۳۱- اگر گلوله‌ای به جرم 10 g در راستای افقی با تندی $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ به یک جسم با ضخامت 10 cm برخورد کرده

و از طرف دیگر آن در شرایطی که تندی آن نصف می‌شود، به صورت افقی خارج شود، اندازه متوسط نیرویی که

در مدت عبور گلوله از جسم بر آن وارد می‌شود، چند نیوتون است؟

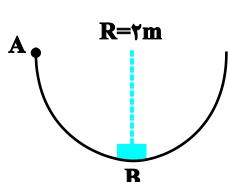
(۱) ۱۷۵

(۲) ۷۵۰

(۳) ۴۵۰

(۴) ۳۷۵

-۳۲- در شکل زیر، جسمی به جرم 2 kg ، بر روی نیم‌دایره‌ای با تندی معینی از نقطه A عبور کرده و با همان تندی از نقطه B می‌گذرد. کار

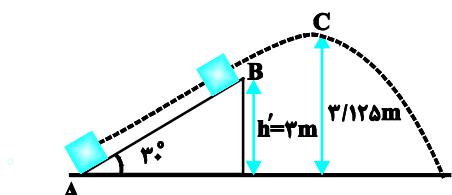

$$\text{نیروی اصطکاک در این جا به جایی چند ژول است؟} \quad (g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

(۱) 20π (۲) -20π (۳) 40 (۴) -40

-۳۳- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 2 kg از نقطه A از سطح زمین با تندی $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ در امتداد سطح پرتاپ شده و در نقطه B از سطح جدا شده

و حداقل تا نقطه C در امتداد قائم بالا می‌رود. اگر اندازه نیروی اصطکاک بین جسم و سطح شیبدار N و نیروی مقاومت هوا ناچیز باشد،

$$\text{تندی جسم در نقطه C چند متر بر ثانیه است؟} \quad (g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

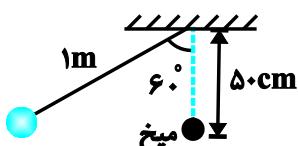
(۱) صفر

(۲) $\sqrt{5}$ (۳) $\sqrt{7/5}$

-۳۴- مطابق شکل زیر، در شرایط خلا، گلوله‌ای به جرم 100 g را به انتهای ریسمانی به طول یک متر بسته و از حالت قائم 60° منحرف

می‌کنیم و سپس آن را رها می‌کنیم. 50 cm پایین‌تر از رأس طناب، میخی نصب شده است که آونگ پس از برخورد به آن منحرف می‌گردد.

کار نیروی وزن این گلوله از لحظه رها شدن تا لحظه اولین توقف پس از برخورد به میخ، چند ژول است؟

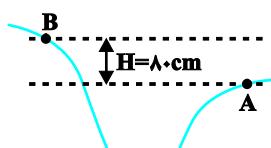

(۱) ۱۰۰

(۲) ۱۰

(۳) صفر

-۳۵- جسمی به جرم m در نقطه A دارای چه تندی‌ای برحسب متر بر ثانیه باشد تا با تلف شدن نیمی از انرژی جنبشی اولیه آن در مسیر A تا B، در

$$\text{نقطه B تندی آن نصف تندی آن در نقطه A در نقطه A شود؟} \quad (g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

(۱) ۸

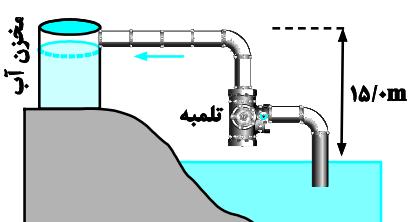
(۲) ۳۲

(۳) ۴

(۴) ۱۶

- ۳۶- تلمبه‌ای با توان ورودی 15 kW در هر ثانیه 70 L آب دریاچه‌ای به چگالی $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3} 10^3$ را مطابق شکل زیر با تندي ثابت تا ارتفاع 15 m

$$\text{متري به داخل مخزن مي فرستد. بازده تلمبه چند درصد است? } (g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

$$50 \quad (2) \quad 15 \quad (1)$$

$$75 \quad (4) \quad 70 \quad (3)$$

- ۳۷- مصرف بنzin خودرویی که با تندي $\frac{\text{km}}{\text{h}} 90$ حرکت می‌کند، در هر 100 km ، 6 L لیتر است. انرژی شیمیایی موجود در هر لیتر بنzin $\text{J} = 5 \times 10^7$

است. 65 درصد انرژی ناشی از سوختن بنzin در این خودرو از طریق اگزوز و دستگاه خنک‌کننده موتور مستقیماً به هوا داده می‌شود و 15 درصد از انرژی

در دستگاه تهویه، در دینام و در اثر اصطکاک بین اجزای موتور مصرف می‌شود. توان خروجی این خودرو تقریباً چند اسب بخار است؟ ($1\text{ hP} = 746\text{ W}$)

$$11 \quad (4) \quad 10 \quad (3) \quad 12 \quad (2) \quad 14 \quad (1)$$

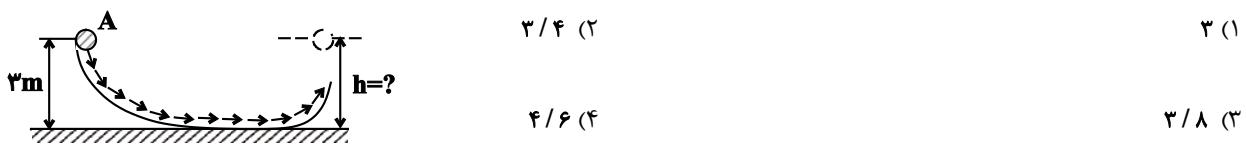
- ۳۸- در حین سقوط جسمی در نزدیکی سطح زمین، نسبت اندازه تغییرات انرژی جنبشی به اندازه تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی آن در یک ارتفاع معین برابر

$$\text{با } \frac{2}{3} \text{ می‌باشد. از لحظه شروع حرکت تا این ارتفاع، نسبت کار نیروی مقاومت هوا به کار نیروی وزن، کدام است؟}$$

$$-\frac{3}{5} \quad (4) \quad \frac{3}{5} \quad (3) \quad -\frac{1}{3} \quad (2) \quad \frac{1}{3} \quad (1)$$

- ۳۹- گلوله‌ای را از نقطه A با تندي $\frac{\text{m}}{\text{s}} 4$ در جهت نشان داده شده روی سطح پرتاپ می‌کنیم. این گلوله حداقل تا چه ارتفاعی از سطح زمین برحسب متر

$$\text{بالا می‌رود؟ (کلیه سطوح بدون اصطکاک هستند، از مقاومت هوا صرف نظر کنید و } g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \text{)}$$

$$3/4 \quad (2) \quad 3 \quad (1)$$

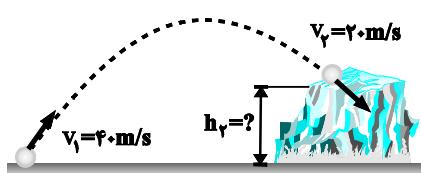
$$4/6 \quad (4) \quad 3/8 \quad (3)$$

- ۴۰- توپی مطابق شکل از سطح زمین با تندي $\frac{\text{m}}{\text{s}} s = 20$ به طرف صخره‌ای پرتاپ می‌شود. اگر توپ با تندي $v_2 = 20\text{ m/s}$ به بالای صخره

$$\text{برخورد کند، ارتفاع } h_2 \text{ چند متر است؟ (مقاومت هوا را هنگام حرکت توپ نادیده بگیرید). } (g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

$$60 \quad (2) \quad 120 \quad (1)$$

$$80 \quad (4) \quad 40 \quad (3)$$

دقيقه ۲۰

شیمی (۱) - طراحی

شیمی (۱)

ردای گازها در زندگی

+ آب، آهنج زندگی

(از ابتدای شیمی سیزدهم راهی برای محافظت از هواکره تا انتهای غلظت مولی (مولار))
صفحه‌های ۷۰ تا ۱۰۰

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوالات شیمی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۴۱ - کدام گزینه نادرست است؟

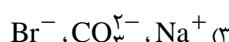
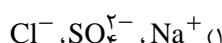
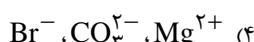
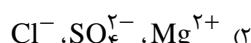
(۱) اوزون واکنش‌پذیری بیشتری نسبت به اکسیژن دارد و در لایه تروپوسفر برخلاف استراتوسفر نقش مفید ایفا می‌کند.

(۲) هوای آلوده کلان شهرها، اغلب به رنگ قهوه‌ای دیده می‌شود که به علت وجود گاز NO_2 در هوایکره است.

(۳) گاز نیتروژن اصلی‌ترین جزء سازنده هوایکره است که واکنش‌پذیری ناچیزی دارد.

(۴) مجموعه واکنش‌های لایه اوزون را می‌توان به صورت $\text{O}_3(g) \rightleftharpoons 3\text{O}_2(g)$ نشان داد.

۴۲ - کدام گزینه به ترتیب از راست به چپ، بیشترین جرم کاتیون تکاتمی، بیشترین جرم آنیون چنداتمی و بیشترین جرم آنیون تکاتمی را در آب دریاها به درستی نشان می‌دهد؟

۴۳ - کدام گزینه درست است؟

(۱) زمین از فضا به رنگ آبی دیده می‌شود زیرا نزدیک به ۷۵٪ حجم آن را آب تشکیل می‌دهد.

(۲) زیست‌کرده شامل جانداران روی کره زمین است که در واکنش‌های آن درشت مولکول‌ها نقشی ندارند.

(۳) اگر کره زمین را مسطح در نظر بگیریم، آب همه سطح آن را تا ارتفاع ۲ متری می‌پوشاند.

(۴) آب اقیانوس‌ها و دریاها مخلوطی همگن است که اغلب مزه‌ای سور دارد.

۴۴ - مخلوطی از کلسیم برمید و لیتیم برمید را در مقدار کافی آب حل می‌کنیم. اگر غلظت مولی یون برمید در محلول ایجاد شده $1/38$ برابر غلظت مولی یون(Br = ۸۰, Ca = ۴۰, Li = ۷: g.mol^{-۱})

(۶۹/۶) (۴) (۳/۴/۸) (۳) (۳/۴/۸) (۲) (۶۰/۸)

۴۵ - چه تعداد از موارد زیر، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

«در یون ...، بار الکتریکی ... به اتم خاصی تعلق نداشته و متعلق به کل یون است.»

- کربنات، -2
- آمونیوم، $+1$

- نیترات، -1
- سولفات، $+2$

- هیدروکسید، -1
- فسفید، -3

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۴۶ - چند مورد از عبارات زیر درست است؟

- نسبت شمار اتم‌ها به شمار انواع عنصرها در آمونیوم کربنات برابر $\frac{9}{4}$ است.

• بخشی از آب کره همانند هوایکره از مولکول‌های کوچک تشکیل شده است و در زیست‌کرده درشت مولکول‌ها نقش اساسی دارند.

• کاتیون‌های موجود در آب دریا بیشتر از گروه‌های اول و سوم عناصر جدول تناوبی هستند.

(۱) صفر (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۷ - با افزودن ۸ گرم سدیم هیدروکسید به ۲۰۰ میلی‌لیتر محلول $5/0$ مولار سدیم سولفات، غلظت مولی و درصد جرمی تقریبی یون سدیم در محلول نهاییبه ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (از تغییر حجم صرف‌نظر کنید و چگالی محلول نهایی را $1/2 \text{ g.mL}^{-1}$ در نظر بگیرید.)

(۴) (۳/۸۳, ۲) (۳/۸۳, ۱) (۲/۹۱, ۲) (۱/۹۱, ۱)

۴۸- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟
 آ) توسعه پایدار بیان می‌کند هرگاه در مجموع، شرکت‌ها و کارخانه‌ها، کالاهایی را تولید کنند که قیمت تمام شده تولید کالا برای کارخانه کاهش یابد، این توسعه سبب رشد واقعی کشور می‌شود.

ب) تشکیل پیوند بین یک اتم اکسیژن با مولکول اکسیژن همراه با تولید ایزوتوپی از این عنصر با واکنش پذیری بیشتر است که نسبت به اکسیژن مایع در دمای پایین‌تری به جوش می‌آید.

پ) گازهای نیتروژن و هیدروژن در حضور کاتالیزگر در دما و فشار محیط برخلاف گاز هیدروژن و اکسیژن که به سرعت واکنش می‌دهند، به آرامی با هم واکنش می‌دهند.

ت) حجم یک گرم از گازهای مختلف در دما و فشار معین با هم یکسان و برابر با یک مقدار ثابت است.

۱) ۴ صفر

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۳

۴۹- چند مورد از موارد زیر در چارچوب شیمی سبز قرار می‌گیرد؟

آ) افزایش کیفیت زندگی با بهره‌گیری درست از منابع طبیعی جهت تولید مواد موردنیاز

ب) کاهش تولید مواد زیست تخریب‌پذیر

پ) تولید سوخت‌های هیدروکربنی و اکسیژن دار

ت) تولید پلاستیک‌های هیدروکربنی بر پایه نشاسته

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۳

۱) ۱، صفر، ۶

۲) ۳، ۱، ۱/۵

۳) ۳، ۱، ۱/۳

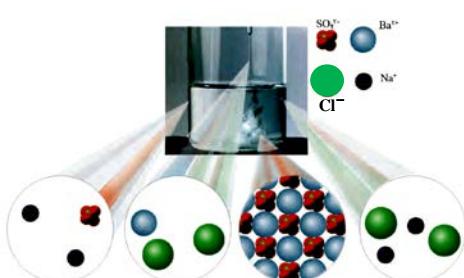
۴) ۱/۵، صفر، ۶

۵۰- با توجه به شکل، پاسخ پرسش‌های داده شده در کدام گزینه، به ترتیب از راست به چپ، به درستی آمده است؟

آ) نسبت شمار آنیون‌ها به کاتیون‌ها در رسوب ایجاد شده، کدام است؟

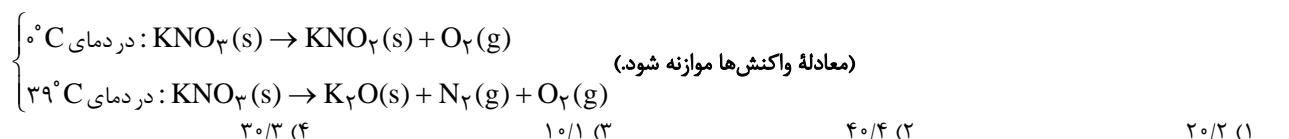
ب) تفاوت مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش دهنده‌ها و فراورده‌ها کدام است؟

پ) چنانچه مجموع شمار مول یون‌های محلول در ابتدای واکنش ۹ مول باشد، در پایان واکنش کامل آن‌ها، چند مول آنیون در محلول وجود دارد؟

۵۱- دو نمونه از پتاسیم نیترات را در فشار یک بار در دمای C° و بار دیگر در دمای C° طبق معادله زیر تجزیه می‌کنیم. مجموع گازهای تولید شده در واکنش دوم برابر با $\frac{8}{5}$ لیتر است. اگر کل گاز اکسیژن تولیدی در واکنش‌ها را با گاز نیتروژن تولید شده در واکنش دوم طبق معادله $O_2 + N_2 \rightarrow 2NO$ واکنش دهیم و در این واکنش $\frac{38}{4}$ گرم گاز اکسیژن باقی بماند، تفاوت جرم پتاسیم نیترات مصرف شده در دو واکنش

برابر با چند گرم است؟ ($K = 39, O = 16, N = 14: g\cdot mol^{-1}$)

۵۲- اگر ۲۰ میلی‌لیتر محلول 30% جرمی هیدروبرمیک اسید با $\frac{g}{mL}$ را به ۲ لیتر آب اضافه کنیم، غلظت هیدروبرمیک اسید در محلول نهایی به

$$\text{تقریب چند ppm می‌شود؟ (چگالی آب را } \frac{g}{mL} \text{ در نظر بگیرید.)}$$

۹۰۰ (۴)   ۹۰۰۰ (۳)   ۴۴۳ (۲)   ۴۴۳۳ (۱)

۵۳- کلمات درست موارد (آ) تا (ت) به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه آمده است؟

- آب اقیانوس‌ها و دریاها (آ) است.

- نزدیک به (ب) در حد سطح زمین را آب پوشانده است.

- سالانه میلیاردها تن مواد گوناگون از (پ) وارد آب کرده می‌شود.

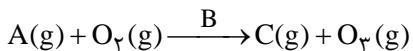
- جانداران آبزی سالانه میلیاردها تن (ت) را وارد هواکره می‌کنند.

(۱) مخلوطی ناهمگن - ۷۵ - سنگ کره - کربن دی‌اکسید

(۲) مخلوطی همگن - ۸۵ - زیست کره - اکسیژن

(۳) مخلوطی ناهمگن - ۸۵ - زیست کره - اکسیژن

۵۴- چند مورد از عبارت‌های زیر، در ارتباط با واکنش داده شده که مربوط به تولید اوزون تروپوسفری است، نادرست است؟

• هوای آلوده کلانشهر به دلیل ماده C، اغلب به رنگ قهوه‌ای روشن دیده می‌شود.

• ماده C، می‌تواند از واکنش اصلی ترین جزء سازنده هواکره با اکسیژن در حضور B ایجاد شود.

• ساختار فراورده سه اتمی در لایه‌های تروپوسفر و استراتوسفر متفاوت است.

B بیانگر گردوغبار هوای آلوده است.

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۵۵- واکنش موازن‌نندۀ (I) $CH_4(g) + NH_3(g) + O_2(g) \rightarrow HCN(g) + H_2O(l)$ در شرایط استاندارد، در دمای ثابت، در یک سیلندر با پیستون متحرک و سطح مقطع 40 cm^2 در حال انجام شدن است. اگر در طول انجام این واکنش ارتفاع پیستون به اندازه ۴۲ سانتی‌متر تغییر کرده باشد، آب تولید شده در این واکنش را مطابق واکنش زیر از سوختن چند گرم گاز متان می‌توانستیم تهیه کنیم؟ ($C = 12, H = 1: g.mol^{-1}$) (از حجم و فشار $CH_4(g) + 2O_2(g) \rightarrow CO_2(g) + 2H_2O(g)$)

۲۱/۶ (۴)

۱۴/۴ (۳)

۱۰/۸ (۲)

۷/۲ (۱)

۵۶- چند مورد از مطالب زیر، در ارتباط با هیدروژن صحیح است؟

آ) فراوان‌ترین عنصر در هواکره است.

ب) از سوختن آن دو فراورده ایجاد می‌شود.

پ) در زغال‌سنگ برخلاف گاز طبیعی وجود ندارد.

ت) واکنش‌پذیری ناچیزی دارد.

ث) قیمت یک گرم آن، ۲۰۰ برابر قیمت یک گرم بنزین است.

(۱) صفر (۴) سه (۳) دو (۲) یک

۵۷- چند مورد از مطالب زیر، نادرست است؟

آ) گلاب، مخلوطی همگن از ترکیب‌های کربن‌دار در آب است.

ب) ضدیغ، محلول آب در اتیلن گلیکول است.

پ) سرم فیزیولوژی، محلول یک ترکیب یونی در آب است.

ت) درصد جرمی نمک‌ها در یک نمونه از آب دریای مرده، ۲۷ است.

ث) نسبت مقدار حل‌شونده به حلال در سرم فیزیولوژی کمتر از گلاب دو آتشه است.

(۱) صفر (۴) سه (۳) دو (۲) یک

۵۸- در محلولی از مس (II) نیترات و کلسیم نیترات، غلظت ppm کاتیون‌های مس و کلسیم با هم برابر است. اگر غلظت یون نیترات در این محلول آبی برابر با 26 mol.L^{-1} باشد، هر لیتر از محلول مس (II) نیترات با چند میلی‌لیتر محلول 4 mol.L^{-1} مولار پتابسیم کلرید به طور کامل واکنش می‌دهد و در این واکنش چند گرم رسوب مس (II) کلرید تشکیل می‌شود؟

(۱) ۱۲۵ - ۶/۷۵ (۲) ۱۲۵ - ۶/۷۵ (۳) ۲۵۰ - ۶/۷۵ (۴) ۲۵۰ - ۱۳/۵

۵۹- چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

آ) حجم مولی گازها در دمای $C = 25^\circ\text{C}$ و فشار $1/8$ اتمسفر از حجم مولی گازها در STP بیشتر است.

ب) یکی از واکنش‌های تهیه سولفوریک اسید، تبدیل گاز گوگرد تری‌اکسید به گاز گوگرد دی‌اکسید است.

پ) فراوان‌ترین جزء سازنده هواکره، واکنش‌پذیری ناچیزی دارد.

ت) گاز اوزون در استراتوسفر نقش مفید و محافظتی دارد.

(۱) صفر (۴) (۳) (۲) (۱)

۶۰- چند مورد از عبارت‌های زیر درست می‌باشد؟

• نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به ناپیوندی در یون هیدروکسید برابر ۳ می‌باشد.

• یکی از راه‌کارهای شیمی سبز، تبدیل CO_2 به مواد معدنی طی واکنش $Na_2CO_3 + Na_2O \rightarrow Na_2CO_2$ است.

• برای یک نمونه معین گازی شکل، در دمای ثابت، حاصل ضرب حجم در فشار آن همواره مقدار ثابتی است.

• آمونیاک در دمای اتاق مایع است و به عنوان کود و به طور مستقیم به خاک تزریق می‌شود.

(۱) صفر (۴) (۳) (۲) (۱)

دقيقه ۲۰

ریاضی (۱)
تابع / شمارش بدون شمردن
 (از ابتدای دامنه و برد توابع
 نا انتهایی فصل ۶)
 (صفحه های ۱۰۱ تا ۱۴۰)

ریاضی (۱) - طراحی**هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال**

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس ریاضی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

۶۱- اگر تابع $f(x) = (2a - b)x + 4a + 3b$ یک تابع همانی باشد، حاصل ab کدام است؟

۰/۱۲ (۴)

-۰/۱۲ (۳)

۰/۱ (۲)

-۰/۱ (۱)

$$f(x) = \begin{cases} -3x + 5 & , \quad x \geq 2 \\ 2 & , \quad -3 \leq x < 2 \\ -\frac{1}{2}x + 2 & , \quad x \leq -3 \end{cases}$$

۶۲- تابع f یک تابع قطعه‌ای به صورت $y = -2x^2 + 4x + 16x - 43$ داشته باشد. مقدار $a + b$ کدام است؟

۱ (۴)

 $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۱)

۶۳- نمودار تابع $y = -2x^2 + 4x + 16x - 43$ را a واحد به سمت راست و b واحد به پایین انتقال می‌دهیم تا سهمی بدست آید. مقدار $a + b$ کدام است؟ ($a, b > 0$)

۳ (۴)

۴ (۳)

۱۲ (۲)

۷ (۱)

۶۴- دامنه تابع $f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ برابر با $\mathbb{R}$ و برد آن $(-\infty, 8]$ است. مقدار (a, b, c, d) کدام است؟

۴ (۴)

۲ (۳)

۶ (۲)

۸ (۱)

۶۵- اگر g تابعی ثابت باشد، بیشترین مقدار $k - b$ کدام می‌تواند باشد؟

۲۷ (۴)

۱۵ (۳)

۸۴ (۲)

۷۸ (۱)

۶۶- مساحت سطح محدود بین نمودارهای $f(x) = \sqrt{x^2 - 2x + 1}$ و $g(x) = k$ برابر ۹ واحد مربع است. مقدار k کدام است؟

۳ (۴)

۵ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

۶۷- تابع همانی و تابع $f(x) = \begin{cases} 1 - 2k ; -1 \leq x < 1 \\ \frac{1}{2} + 3k ; 1 \leq x \leq 5 \end{cases}$ هیچ نقطه مشترکی ندارند. چند مقدار صحیح را نمی‌توان به جای k قرار داد؟

۵ (۴)

۳ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۶۸- با ارقام ۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ چند عدد سه رقمی زوج با ارقام متمایز می‌توان نوشت به طوری که مضرب ۵ نباشد؟

۱۸ (۴)

۹ (۳)

۱۶ (۲)

۳۶ (۱)

۶۹- قفلی دارای یک رمز ۳ رقمی است. اگر رمز را ندانیم و امتحان کردن هر رمز ۳ ثانیه طول بکشد، حداقل چند دقیقه طول می‌کشد تا قفل باز شود؟

۶۴ (۴)

۳۳ (۳)

۵۰ (۲)

۴۵ (۱)

۷۰- چند جایگشت با حروف کلمه «گلستان» می‌توان نوشت، به طوری که حروف نقطه‌دار در کنار هم نباشند؟

۴۸۰ (۴)

۲۶۰ (۳)

۲۴۰ (۲)

۷۲۰ (۱)

۱۰ دقیقه

زیست‌شناسی (۲)

تنظیم عصبی / حواس /

دستگاه حرکتی / تنظیم

شیمیایی

(از ابتدای فصل ۱ تا انتهای

غده‌های بدن)

(صفحه‌های ۱ تا ۵۵)

زیست‌شناسی (۲) - طراحی**هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال**

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس زیست‌شناسی (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

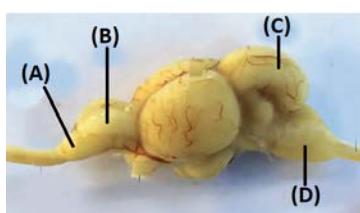
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۷۱- با توجه به شکل زیر که نشان‌دهنده مغز نوعی جانور با گردش خون ساده است، ..... معادل بخشی از مغز گوسفتند است که در حین تشریح از سطح

۱) A - پشتی، در مقایسه با سطح شکمی مغز به میزان بیشتری قابل مشاهده است.

۲) C - شکمی، نزدیک‌ترین فاصله را در میان بخش‌های اصلی مغز تا کیاسمای بینایی دارد.

۳) D - شکمی، نسبت به سطح پشتی مغز، مساحت تقریباً یکسانی از آن را می‌توان دید.

۴) B - پشتی، بعد از برداشتن منبر از شیار بین دو نیمکره آن، رابط پینه‌ای دیده می‌شود.

۷۲- با توجه به کتاب زیست‌شناسی ۲، نوعی گیرنده حس پیکری که توانایی تغییر فعالیت بالاترین مرکز عصبی در ساختار ساقه مغز را دارد، واجد کدام مشخصه است؟

۱) برخلاف نوعی گیرنده حساس به افزایش غلظت لاتکتیک‌اسید در ماهیچه‌ها، در پاسخ به حرکتی باشد ثابت، می‌تواند پس از مدتی سازش پیدا کند.

۲) همانند گیرنده‌های حساس به کاهش میزان اکسیژن خون، نمی‌تواند در دیواره برخی از رگ‌های دستگاه گردش مواد وجود داشته باشد.

۳) برخلاف گیرنده‌های تحریک‌شونده در آسیب بافتی، می‌تواند در پی فعالیت زیاد بافت ماهیچه‌ای اسکلتی، تحریک شود.

۴) همانند گیرنده‌های حسی موجود در نواحی لب و نوک انگشتان، پوششی چند لایه از جنس بافت پیوندی در زردپی دارد.

کدام یک از عبارت‌های زیر در ارتباط با بخش مشخص شده، صحیح است؟

۱) برخلاف ساختاری که یاخته‌های دیواره حبابک را به هم متصل نگه می‌دارد، دارای یاخته‌های دوکی‌شکل است.

۲) برخلاف ساختاری که بیرونی ترین لایه دیواره قلب را تشکیل می‌دهد، دارای رشته‌های کلاژن فراوان است.

۳) همانند ساختاری که یاخته‌های مژکدار دیواره نای را پشتیبانی می‌کند، دارای ماده زمینه‌ای اندکی است.

۴) همانند ساختار در برگیرنده کلیه‌ها، نسبت به سایر بافت‌های پیوندی، یاخته‌ها و رشته‌های کلاژن بیشتری دارد.

کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر، نامناسب است؟

«مایع شفاف جلوی عدسی چشم از وسط بخشی از لایه میانی چشم عبور می‌کند که ..... می‌باشد.»

۱) برخلاف مشیمیه دارای مویرگ‌های خونی فراوان

۲) با هر دو بخش اعصاب خودمختر در ارتباط

۳) نازک‌تر از حلقة عضلانی مجاور خود

۴) زلالیه در تأمین مواد مغذی آن فاقد نقش

کدام گزینه جمله زیر را در ارتباط با چشم انسان به درستی کامل می‌کند؟

«به طور معمول، در شرایطی که ماهیچه‌های عنیبه به دنبال تحریک اعصاب ..... منقبض می‌شوند و ماهیچه‌های مژگانی در حال ..... هستند، .....»

۱) سمپاتیک - انقباض - شل شدن تارهای آویزی همانند گشاد شدن سوراخ مردمک، در عمل تطبیق نقش مهمی دارد.

۲) پاراسمپاتیک - انقباض - فشار وارد بر ماده ژله‌ای زجاجیه از طرف بخش شفاف مرتبیط با مایع زلالیه کاهش می‌یابد.

۳) سمپاتیک - استراحت - یاخته گیرنده نوری که در لکه زرد فراوان‌تر است، بیشتر از گیرنده نوری دیگر تحریک می‌شود.

۴) پاراسمپاتیک - استراحت - گیرنده نوری با ماده حساس به نور کمتر، منجر به ایجاد پتانسیل عمل در یاخته بعد از خود می‌شود.

۷۵- کدام گزینه جمله زیر را در ارتباط با چشم انسان به درستی کامل می‌کند؟

-۷۶ در ساختار تنۀ استخوان ران، در سطح ..... بخشی قرار دارد که .....

- ۱) خارجی بافت استخوانی فشرده - از طریق رشته‌های محکم و سفید رنگ به بافت استخوانی بافت فشرده متصل است.
- ۲) داخلی بافت استخوانی فشرده - برای ترشحات درون‌ریز اندامی از دستگاه گوارش و دارای شبکه مویرگی، در همه استخوان‌های یک فرد بالغ گیرنده دارد.
- ۳) داخلی بافت استخوانی اسفنجی - رگ‌های داخل آن از طریق مجراهای عرضی و مورب بین تیغه‌های استخوانی، به یکدیگر وصل هستند.
- ۴) خارجی مجرای مرکزی - بین حفرات آن، یاخته‌های انگشت‌مانند قرار گرفته که دارای دوایر متحدم‌مرکز از یاخته‌های استخوانی است.

-۷۷ چند مورد برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«هر نوع پیک شیمیایی که ..... می‌شود؛ به طور حتم .....»

الف) به یاخته سازنده خود وارد - با مصرف انرژی زیستی از یاخته‌های غدد درون‌ریز ترشح شده است.

ب) به فضای همایه‌ای آزاد - با اثر بر یاخته‌های اصلی بافت عصبی، سبب تغییر پتانسیل الکتریکی غشا می‌شود.

ج) به محیط داخلی بدن وارد - توانایی خروج از بین یاخته‌های دیواره رگ‌های خونی مناطق مختلف بدن را دارد.

د) در یاخته‌های عصبی مغز تولید - سبب تغییر ناگهانی اختلاف پتانسیل دوسوی غشا از طریق اثر بر گیرنده خود می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

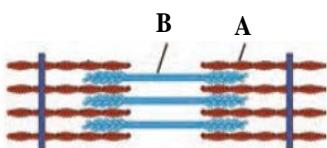
۲ (۲)

۱ (۱)

-۷۸ کدام موارد با توجه به شکل زیر، نادرست است؟

الف) با اتصال پروتئین‌های A به B و تغییر شکل سر پروتئین A، خطوط Z سارکومر به هم نزدیک می‌شوند.

ب) سرهای پروتئین‌های سازنده رشته B در دو انتهای نوار تیره سارکومر دیده می‌شوند و رشته‌های هر مولکول آن در هم پیچیده‌اند.

ج) در زمان انقباض ماهیچه، پل‌های اتصالی بین A و B صدها مرتبه در ثانیه تشکیل می‌شوند و از بین می‌روند و خطوط Z به سمت هم کشیده می‌شوند.

د) در عمل انقباض، حین افزایش طول پروتئین‌های A، پروتئین‌های B به خطوط Z سارکومر نزدیک می‌شوند.

۴ (۴)

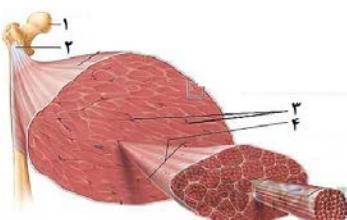
۳ (۳) «ب» و «ج»

۲ (۲) «الف» و «د»

۱ (۱) «الف» و «ج»

-۷۹ با توجه به شکل زیر، کدام گزینه نادرست است؟

۱) بخش ۱) فقط با استخوان بخش جانبی اسکلت انسان، مفصل تشکیل می‌دهد.

۲) بخش ۲) همانند بخش ۴) در باز شدن کانال‌های برخی از یاخته‌های اصلی دستگاه عصبی نقش دارند.

۳) با افزایش فاصله خطوط Z یاخته‌های این ماهیچه از یکدیگر، حرکت نوعی بافت غیرپوششی در بخش ۳) «تسهیل می‌شود.

۴) بیشتر انرژی لازم برای انقباض یاخته‌هایی که توسط بخش ۴) احاطه شده‌اند و سرشار از رنگدانه قرمز هستند، به روش هوایی تأمین می‌شود.

-۸۰ چند مورد، جمله زیر را به طور نادرست تکمیل می‌کند؟

«در بدن انسان سالم و بالغ، یاخته‌هایی یافت می‌شوند که دارای رشته‌های سیتوپلاسمی آکسون و دندرتیت می‌باشند. این یاخته‌ها، فقط .....»

الف) دارای گیرنده‌های پروتئینی برای پیک‌های شیمیایی دوربرد می‌باشند.

ب) تحت تأثیر رشته‌های عصبی سمپاتیک و پاراسمپاتیک، ترشح غدد را تحريك می‌کنند.

ج) توانایی تولید یک نوع پیک شیمیایی خاص را توسط اندامک‌های درون جسم یاخته‌ای دارند.

د) توانایی عبور یون‌های سدیم و پتاسیم از عرض غشای یاخته را جهت حفظ هم‌ایستایی خود دارند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳۰ دقیقه

فیزیک (۲)

الکتریسیته ساکن
 (از ابتدای فصل ۱ تا
 انتهای توزیع بار الکتریکی
 در اجسام رسانا)
 (صفحه‌های ۱ تا ۲۷)

فیزیک (۲) - طراحی**هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال**لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **فیزیک (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

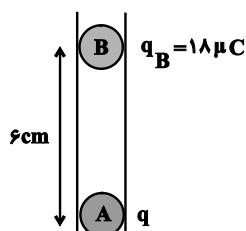
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

- ۸۱- در شکل زیر، دو گلوله فلزی کوچک باردار A و B در حال تعادل قرار دارند. اگر بار گلوله B را $10\mu C$ کاهش دهیم، برای این که مجموعه در حالت جدید به تعادل برسد، فاصله بین مراکز گلوله‌ها را چند سانتی‌متر کاهش دهیم؟ (از اصطکاک بین گلوله‌ها و ظرف استوانه‌ای صرف نظر شود).

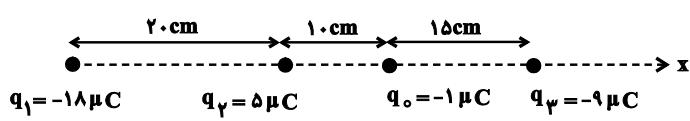
۱ (۲)

۰/۵

۳ (۴)

۲ (۳)

- ۸۲- در شکل زیر، برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q از طرف دیگر بارها بر حسب واحد SI کدام است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

-۲/۷ $\vec{i}$ ۲/۷ $\vec{i}$ -۶/۳ $\vec{i}$ ۶/۳ $\vec{i}$

- ۸۳- دو بار الکتریکی نقطه‌ای $q_1 = 4\mu C$ و $q_2 = -8\mu C$ در فاصله ۲۱ سانتی‌متری از یکدیگر قرار دارند. بار الکتریکی نقطه‌ای q_3 را روی خط واصل دو بار در فاصله چند سانتی‌متری از بار q_2 قرار دهیم تا نیروی الکتریکی خالص وارد بر q_3 صفر باشد؟

۱۵ (۲)

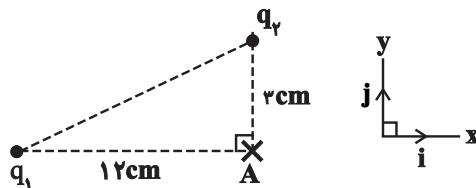
۱

۳۰ (۴)

۲۷ (۳)

- ۸۴- مطابق شکل زیر، دو ذره باردار در رأس‌های یک مثلث قائم‌الزاویه قرار دارند و میدان برایند در رأس قائم مثلث ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

است. اگر دو ذره باردار را با یکدیگر تماس دهیم و پس از برقراری تعادل، آنها را جدا نموده و به سر جایشان برگردانیم، میدان برایند در نقطه A در

کدام خواهد بود؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

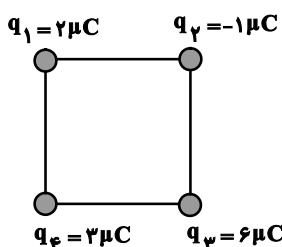
$$\frac{3}{8} \times 10^7 \vec{i} - 6 \times 10^7 \vec{j} \quad (۲)$$

$$\frac{3}{8} \times 10^7 \vec{i} + 6 \times 10^7 \vec{j} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{8} \times 10^7 \vec{i} - 3 \times 10^7 \vec{j} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{8} \times 10^7 \vec{i} + 3 \times 10^7 \vec{j} \quad (۳)$$

۸۵- مطابق شکل زیر، چهار بار نقطه‌ای در چهار رأس مربعی به ضلع 10 cm قرار داده شده‌اند. اندازه میدان برایند در مرکز مربع چند نیوتن بر کولن است؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

$$\frac{3}{6}\sqrt{2} \times 10^6 \quad (2)$$

$$\frac{3}{6} \times 10^6 \quad (1)$$

$$\frac{14}{4} \times 10^6 \quad (4)$$

$$\frac{7}{2}\sqrt{2} \times 10^6 \quad (3)$$

۸۶- بزرگی میدان الکتریکی حاصل از بار $q = 4\mu\text{C}$ در فاصله 20cm از آن چند نیوتن بر کولن است؟

$$\frac{2}{7} \times 10^6 \quad (4)$$

$$9 \times 10^5 \quad (3)$$

$$\frac{2}{7} \times 10^6 \quad (2)$$

$$9 \times 10^4 \quad (1)$$

۸۷- با توجه به شکل مقابل که خط‌های میدان الکتریکی $\vec{E}$ را در فضا نشان می‌دهد، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) اندازه میدان در نقطه C صفر است، زیرا خط میدانی از آن عبور نمی‌کند.

(۲) اگر بار منفی را در نقطه B قرار دهیم، جهت نیروی وارد بر آن عمود بر خط میدانی است که

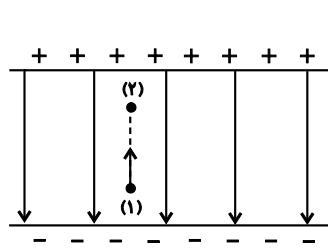
از آن نقطه می‌گذرد.

(۳) از نقطه A چندین خط میدان می‌گذرد که یکدیگر را قطع می‌کنند و بزرگ‌ترین آن

در جهت مسیر خطوط میدان است.

(۴) میدان در نقطه A قوی‌تر از میدان در نقطه B است.

۸۸- مطابق شکل زیر، ذره بارداری به جرم یک گرم و بار $5\mu\text{C}$ را در راستای قائم و در خلاف جهت خطوط میدان به سمت بالا پرتاب می‌کنیم. اگر ذره

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

$$2 \quad (2)$$

$$0 / 4\sqrt{15} \quad (1)$$

$$4 \quad (4)$$

$$0 / 8\sqrt{15} \quad (3)$$

۸۹- ذره‌ای با بار الکتریکی $-6\mu\text{C}$ را در نقطه A با پتانسیل الکتریکی $V_A = 11\text{V}$ رها می‌کنیم. اگر انرژی جنبشی این ذره در نقطه B 12V ، پتانسیل الکتریکی نقطه B چند ولت است؟ (اتلاف انرژی ناچیز است).

میلی‌ژول باشد و $|V_B| > |V_A|$ ، پتانسیل الکتریکی نقطه B چند ولت است؟ (اتلاف انرژی ناچیز است).

$$-9 \quad (4)$$

$$9 \quad (3)$$

$$-4 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

۹۰- گلوله‌ای توپر و رسانا که حامل بار $-3\mu\text{C}$ است را درون کره‌ای فلزی توالی که دارای بار $+12\mu\text{C}$ است، می‌اندازیم. مقدار بار کره

توالی چگونه تغییر می‌کند؟

(۴) ۲۵ درصد افزایش می‌یابد.

(۳) ۲۰ درصد افزایش می‌یابد.

(۲) ۲۵ درصد کاهش می‌یابد.

(۱) ۲۰ درصد کاهش می‌یابد.

فیزیک (۲)

الکتریسیته ساکن

(از ابتدای فصل ۱ تا

انتهای توزیع بار الکتریکی
در اجسام رسانا)
(صفحه‌های ۱ تا ۲۷)

فیزیک (۲) - آشنا

۹۱- کدامیک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

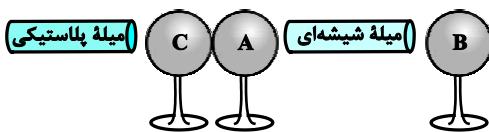
۱) هرگاه جسمی را که دارای بار الکتریکی است به کلاهک یک الکتروسکوپ بدون بار تماس دهیم،
ورقهای الکتروسکوپ از هم دور می‌شوند.

۲) اگر میله‌ای با بار منفی را به کلاهک یک الکتروسکوپ که بار منفی دارد، نزدیک کنیم، ورقهای الکتروسکوپ از هم دور می‌شوند.

۳) برای تعیین نوع بار الکتریکی یک جسم باید جسم مورد نظر را به آرامی به کلاهک یک الکتروسکوپ باردار که بر آن مشخص است، نزدیک کنیم.

۴) اگر میله‌ای با بار منفی را به کلاهک الکتروسکوپی خنثی نزدیک کنیم، بار ورقهای الکتروسکوپ مثبت و بار کلاهک آن منفی می‌شود.

۹۲- دو میله پلاستیکی و شیشه‌ای به ترتیب با پارچه‌ای پشمی و پارچه کتان مالش داده شده‌اند. مطابق شکل زیر، میله‌های باردار را به کره‌های A و C که خنثی هستند نزدیک می‌کنیم به طوری که بار Q روی کره A جمع شود. در همین حالت کره C را از کره A جدا کرده و سپس میله‌های باردار را از کره‌ها دور می‌کنیم. اگر کره B را که در ابتدای خنثی است ابتدا به کره A و سپس با کره C تماس دهیم، بار کره B در نهایت چه قدر می‌شود؟ (سه کره A، B و C فلزی و مشابه هستند و بر روی پایه‌های عایق قرار دارند).

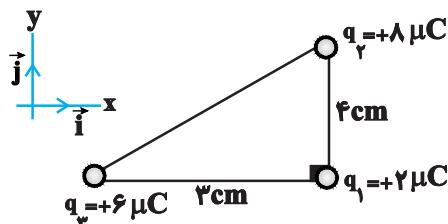

$$-\frac{Q}{4} \quad (2)$$

$$-\frac{Q}{2} \quad (1)$$

$$+\frac{Q}{2} \quad (4)$$

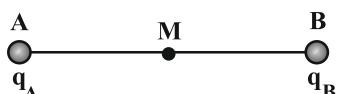
$$+\frac{Q}{4} \quad (3)$$

۹۳- مطابق شکل سه ذره باردار در سه رأس مثلث قائم‌الزاویه‌ای ثابت شده‌اند. کدام گزینه برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q₁ را بر حسب

$$\text{بردارهای یکه نشان می‌دهد؟ } (k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

$$-90\vec{i} + 120\vec{j} \quad (2) \quad 90\vec{i} - 120\vec{j} \quad (1)$$

$$-120\vec{i} + 90\vec{j} \quad (4) \quad 120\vec{i} - 90\vec{j} \quad (3)$$

۹۴- در شکل زیر، شدت میدان حاصل از دو بار نقطه‌ای q_A و q_B در نقطه M وسط AB برابر $\vec{E}_1$ است. اگر بار q_A را خنثی کنیم شدتمیدان در نقطه M برابر $\vec{E}_1$ - می‌شود، در این صورت q_A و q_B نسبت به هم چگونه‌اند و چه رابطه‌ای دارند؟

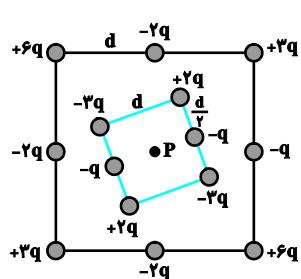
$$q_B = 2q_A \quad (4) \quad \text{هم نام}$$

$$q_B = \frac{1}{2}q_A \quad (3) \quad \text{هم نام}$$

$$q_B = 2q_A \quad (2) \quad \text{غیر هم نام}$$

$$q_B = \frac{1}{2}q_A \quad (1) \quad \text{غیر هم نام}$$

۹۵- شکل زیر دو آرایه مربعی از ذرات باردار را نشان می‌دهد، مربع‌ها که در نقطه P هم مرکزند، هم‌ردیف نیستند. ذره‌ها روی محیط مرربع به

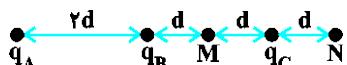
فاصله d یا $\frac{d}{2}$ از هم قرار گرفته‌اند، بزرگی میدان الکتریکی برآیند در نقطه P کدام است؟

$$\frac{kq}{d^2} \quad (2) \quad \frac{kq}{d^2} \quad (1)$$

$$\frac{2kq}{2d^2} \quad (4) \quad \frac{kq}{2d^2} \quad (3)$$

۹۶- در شکل زیر هر سه بار الکتریکی q_A , q_B و q_C در حال تعادل هستند. بزرگی میدان الکتریکی برایند در نقطه M چند برابر بزرگی

میدان الکتریکی برایند در نقطه N است؟

۱ (۴)

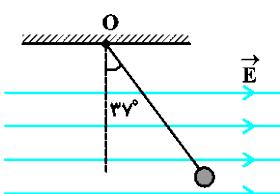
$$\frac{1025}{226} \quad (3)$$

$$\frac{1025}{911} \quad (2)$$

$$\frac{625}{443} \quad (1)$$

۹۷- مطابق شکل زیر، گلوله کوچک بارداری به جرم ۱۲ گرم، توسط یک نخ سبک و خنثی از نقطه O آویزان شده و در میدان الکتریکی یکنواختی به بزرگی

$$(cos 37^\circ = 0.8, sin 37^\circ = 0.6, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}) \quad 2 \times 10^4 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

۴/۵ (۲)

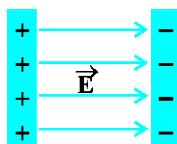
۸ (۱)

-۴/۵ (۴)

-۸ (۳)

۹۸- مطابق شکل زیر، دو صفحه رسانا با بارهای هماندازه و ناهمنام در فاصله 5cm از یکدیگر قرار گرفته‌اند و میدان الکتریکی یکنواخت E به

بزرگی $10 \frac{\text{kN}}{\text{C}}$ بین دو صفحه ایجاد شده است. اگر پروتونی را از کنار صفحه با بار مثبت رها کنیم، سرعت آن هنگامی که به صفحه با بار منفی می‌رسد، چند

$$(m_p = 2 \times 10^{-37} \text{ kg}, e_p = 1/16 \times 10^{-19} \text{ C})$$

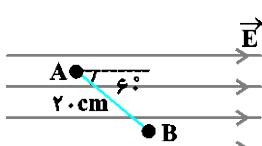
$$4\sqrt{2} \times 10^5 \quad (4)$$

$$4 \times 10^5 \quad (3)$$

$$2\sqrt{2} \times 10^5 \quad (2)$$

$$2 \times 10^5 \quad (1)$$

۹۹- مطابق شکل زیر، میدان الکتریکی یکنواخت به بزرگی $10 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ مفروض است. اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه A و B ($V_A - V_B$)

در فاصله ۲۰ سانتی‌متر از هم چند ولت است؟

$$+100\sqrt{3} \quad (2)$$

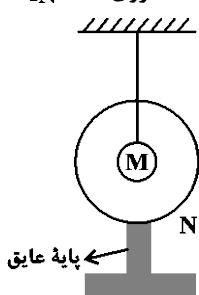
$$+100 \quad (1)$$

$$-100\sqrt{3} \quad (4)$$

$$-100 \quad (3)$$

۱۰۰- مطابق شکل زیر، در داخل پوسته فلزی کروی شکل N با بار الکتریکی $-2\mu\text{C}$ ، کره رسانای باردار M با بار الکتریکی $+8\mu\text{C}$ توسط

نخ عایقی آویزان شده است. اگر کره M را با پوسته کروی N تماس دهیم، بار الکتریکی کره M (q_M) و بار پوسته کروی N (q_N)

کدام خواهد شد؟

$$q_M = +8\mu\text{C}, q_N = -2\mu\text{C} \quad (2)$$

$$q_M = q_N = +3\mu\text{C} \quad (1)$$

$$q_M = 0, q_N = +6\mu\text{C} \quad (4)$$

$$q_M = 0, q_N = +8\mu\text{C} \quad (3)$$

۱۰ دقیقه

شیمی (۲)

قدر هدایای زمینی را

بدانیم

(از ابتدای فصل تا ابتدای آنکنها، هیدروکربن‌هایی با یک پیوند دوگانه) صفحه‌های ۱ تا ۴۰

شیمی (۲) - طراحی

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس شیمی (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۱- اگر بازده واکنش سوختن یک آلкан 80% باشد و در این واکنش $151/2$ گرم بخارآب و $187/2$ لیتر گاز کربن دی‌اکسید با حجم مولی 26 لیتر بر مول تولید شود، برای این آلkan چند ساختار متفاوت می‌توان رسم کرد؟ ($O = 16, C = 12, H = 1 : g/mol^{-1}$)

۳ (۲)

۴ (۳)

۵- کدام گزینه، درست است؟

۱) عنصر هم دوره با عنصر اسکاندیم که متعلق به گروه چهاردهم جدول دوره‌ای است، سطح کدر دارد.

۲) شمار آنیون در هیدروکسید قرمز رنگ آهن، 2 برابر شمار کاتیون بوده و بین اتم‌های آن هیچ پیوند اشتراکی یافت نمی‌شود.

۳) تفاوت‌های قابل توجهی میان فلزهای واسطه و فلزهای اصلی وجود دارد، اما همه فلزهای رسانای الکتریکی هستند.

۴) در جدول دوره‌ای امروزی تعدادی از خانه‌های خالی وجود دارد که با کشف عناصر طبیعی دیگر در آینده پر می‌شود.

۶- چند مورد از عبارت‌های زیر، درست است؟ ($C = 12, H = 1 : g/mol^{-1}$)

- شمار گروههای CH_3 در ساختار مولکولی $2, 2, 5$ -تری‌متیل‌هگزان، $2/5$ برابر شمار گروههای CH_2 موجود در این ماده است.

- بین نمونه‌هایی از هگزان و پنتان، هر مول از ترکیبی که گران روی بیشتری دارد، در حضور $212/8$ لیتر گاز اکسیژن، در شرایط استاندارد، به طور کامل می‌سوزد.

- براساس قواعد آیوپاک نام‌گذاری عضوی از خانواده آلkan‌ها به شکل $4-4$ ، $2, 2, 5$ -پنتامتیل هپتان به صورت درست انجام شده است.

- در شرایط یکسان، چگالی سوخت فندک در حالت گازی، $3/625$ برابر چگالی گاز متان است.

- نفت خام مخلوطی از هیدروکربن‌های راست زنجیر، شاخه‌دار و حلقوی با پیوندهای یک تا سه گانه است.

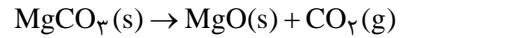
۷ (۲)

۸ (۳)

۹- نمونه‌ای از پودر منیزیم کربنات را به جرم 500 گرم و خلوص 84% ، تا جایی تجزیه می‌کنیم که در مخلوط جامد باقی‌مانده، شمار اتم‌های اکسیژن 4 برابر

شمار اتم‌های کربن شود. منیزیم اکسید حاصل از این فرایند، با چند لیتر محلول $0/4$ مولار هیدروکلریک اسید مطابق معادله زیر واکنش داده و

گاز CO_2 تولید شده در واکنش تجزیه، بر اثر سوختن چند گرم اتان با بازده 40 درصد به دست می‌آید؟ (نالخلصی‌های موجود در این نمونه قادر اتم‌های اکسیژن و کربن هستند؛ $(Mg = 24, O = 16, C = 12, H = 1 : g/mol^{-1})$

۹۳/۷۵ - ۱۲/۵ (۱)

۹۳/۷۵ - ۲۵ (۳)

۱۰- کدام موارد از مطالب زیر، درباره ترکیب $C(CH_3)_3(CH_2)_2C(C_2H_5)_2CH(CH_3)$ درست است؟

($O = 16, C = 12, H = 1 : g/mol^{-1}$)

آ) در فرمول پیوند - خط این ترکیب، 14 خط وجود دارد.

ب) بر اثر سوختن کامل هر $9/9$ گرم از آن، $1/45$ مول فراورده تولید می‌شود.

پ) نام آن براساس قواعد آیوپاک به صورت $5.5-5-Diethyl-2,2-C_6H_5$ - تری‌متیل‌هپتان است.

ت) نخستین آلkanی که به تعداد این ترکیب، اتم‌های کربنی دارد که به هیچ اتم هیدروژنی متصل نیستند، دارای 9 اتم کربن است.

۱) آ، ب

۲) آ، ت

۳) پ، ت

۱۰۶- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) عنصری که به طور عمده در سمت چپ و مرکز جدول قرار دارند، دارای سطحی براق بوده و چکش خوار می‌باشند.
- ب) در ۱۸ خانه ابتدایی جدول تناوی، ۸ عنصر وجود دارند که دمای جوش آن‌ها از دمای محیط پایین‌تر است.
- پ) شاعع اتمی نهمین عنصر دسته ۲، بزرگتر از شاعع اتمی ششمین عنصر دسته ۸ می‌باشد.
- ت) واکنش‌پذیری عنصری که در یازدهمین خانه جدول قرار دارد از واکنش‌پذیری دومین عنصر گروه ۱۳ بیشتر است.
- ث) تعدادی از کاتیون‌های فلزات دوره سوم جدول تناوی، می‌توانند باعث ایجاد ترکیبات رنگی شوند.

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

۱۰۷- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) بازیافت فلزها سبب کاهش سرعت گرمایش جهانی می‌شود.

- ب) در استخراج فلز، درصد بالایی از سنگ معدن به فلز تبدیل می‌شود.

- پ) آهنگ مصرف و استخراج فلز با آهنگ برگشت فلز به طبیعت تقریباً برابر است.

- ت) در زیر دریا، ستون‌های سولفیدی فلزهای واسطه می‌توانند تشکیل شود.

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

۱۰۸- اگر بدانیم عناصر A، C، B، D و E به ترتیب افزایش عدد اتمی به شکل اطلاعات چند مورد از عناصر جای دارند و شاعع اتمی

- عنصر D از همه بیشتر است؛ براساس این اطلاعات چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) عنصر D رسانای جریان برق می‌باشد و قابلیت چکش خواری دارد.

- ب) عنصر B در دما و فشار محیط، به حالت گاز وجود دارد ولی عنصر A ممکن است گاز یا جامد باشد.

- پ) در بین این عناصر برای تشکیل پیوند با سایر عنصرها ۲ عنصر الکترون از دست می‌دهند و ۳ عنصر می‌توانند الکترون به اشتراک گذارند.

- ت) از بین این عناصر، تنها یک عنصر علاوه بر ترکیب، به شکل آزاد نیز در طبیعت وجود دارد.

- ث) شدت واکنش دو عنصر E، A از همه بیشتر است.

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

۱۰۹- کدام موارد از مطالب زیر نادرست هستند؟

- الف) ششمین عنصر واسطه دوره چهارم جدول تناوی، دارای دو اکسید طبیعی است.

- ب) در میان عناصرهای دوره چهارم جدول تناوی، تعداد عناصرهای با زیرلایه $3d$ کاملاً پر، ۵ واحد بیشتر از تعداد عناصرهای با زیرلایه $3d$ نیمه‌پر است.

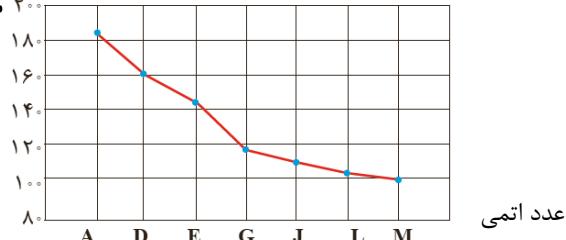
- پ) مجموع اعداد کوانتمومی اصلی و فرعی الکترون‌های لایه ظرفیت اتم اولین فلز واسطه‌ای که زیرلایه $3d$ آن پر می‌شود، برابر با ۵۸ است.

- ت) نخستین عنصر واسطه دوره چهارم جدول تناوی در ساخت وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه‌ها کاربرد دارد.

- ۱) ب و ت
۲) الف و ب
۳) ب و پ
۴) الف و ت

۱۱۰- با توجه به شکل زیر که تغییر شاعع اتمی عناصر دوره سوم جدول تناوی را با نمادهای فرضی نشان می‌دهد، کدام گزینه همواره درست است؟

۲۰۰ شاعع اتمی (pm)

عدد اتمی

- ۱) عنصری که در بیرونی‌ترین زیرلایه اتم خود ۲ الکترون دارد، شاعع اتمی بیشتری از $_{13}E$ دارد.
- ۲) با افزایش مجموع $(n+l)$ الکترون‌های لایه ظرفیت، شاعع اتمی کاهش و خواص نافلزی افزایش می‌یابد.
- ۳) عنصری که در بیرونی‌ترین زیرلایه اتم خود یک الکترون دارد، شاعع اتمی و خواص فلزی بیشتری نسبت به سایر عناصرها دارد.
- ۴) تفاوت شاعع اتمی $_{13}E$ و $_{14}G$ ، از تفاوت شاعع اتمی سایر عناصرهای این دوره بیشتر است.

دقيقة ۲۰

ریاضی (۲)

هندسه تحلیلی و جبر /

هنگامه / تابع

(از ابتدای فصل ۱ تا انتهای

آشنازی با برخی از انواع توابع)

(صفحه‌های ۱ تا ۵۶)

ریاضی (۲) - طراحی

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس ریاضی (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

۱۱۱- در مثلث ABC ، رأس A روی نیمساز ربع دوم بوده و $B(-1, 2)$ و $C(-4, -1)$ باشد. اگر اندازه ارتفاع $AH = \sqrt{5}$ باشد، آن‌گاهاندازه ضلع AC کدام است؟

۵ (۲)

۳ (۱)

 $5\sqrt{2}$ (۴) $3\sqrt{2}$ (۳)۱۱۲- هرگاه α و β ریشه‌های معادله $x^2 - 3x + 1 = 0$ باشند، حاصل عبارت $\alpha^4 + 9\beta^2 - 6\beta$ کدام است؟

۸۱ (۴)

۴۵ (۳)

۸۲ (۲)

۴۶ (۱)

۱۱۳- بازای چند مقدار صحیح a ، معادله $\frac{x+1}{x-a} = \frac{2x+3}{2ax-1}$ دارای جواب حقیقی است؟

۴) بی‌شمار

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

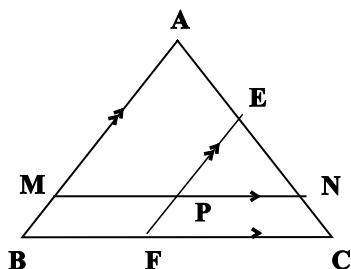
۱۱۴- معادله $\sqrt{x+5} - \sqrt{3+\sqrt{10-x}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$ چند ریشه حقیقی دارد؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

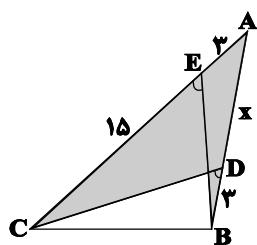
۱۱۵- در مثلث ABC داریم: ΔABC داریم: $BC = 8$ و $AC = 6$ ، خط MN به موازات BC و به طول ۶ رسم شده است و خط EF به موازات AB از وسط MN گذشته است. طول EC کدام است؟

۲/۵ (۲)

۳/۲۵ (۱)

۲ (۴)

۳/۷۵ (۳)

۸ (۲)

۵ (۱)

۹ (۴)

۶ (۳)

- ۱۱۷ - اگر دو تابع $g(x) = \frac{2x+d}{(x-1)(bx^2+cx+\lambda)}$ و $f(x) = \frac{1}{(x+2)(x+a)}$ کدام است؟

۲ (۴)

۴ (۳)

۲ صفر

۱۶ (۱)

- ۱۱۸ - تابع $f(x) = \frac{x^r - x}{x - 1}$ با دامنه $\mathbb{R} - \{a, b\}$ مفروض است. حاصل $a + b + c$ کدام است؟

 $-\frac{5}{4}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳) $-\frac{9}{4}$ (۲) $\frac{7}{4}$ (۱)

- ۱۱۹ - حاصل $[\sqrt{1}] + [\sqrt{2}] + [\sqrt{3}] + \dots + [\sqrt{80}]$ کدام است؟

۳۴۳ (۴)

۴۳۳ (۳)

۴۴۴ (۲)

۳۳۳ (۱)

- ۱۲۰ - اگر $f(x) = \sqrt{9-x^2} - \sqrt{ax^2+bx+c}$ تابعی با دامنه دو عضوی باشد، حاصل $\frac{a+2b+3c}{b-c}$ کدام است؟ (۰ > a)

 $-\frac{26}{9}$ (۴) $-\frac{28}{9}$ (۳) $\frac{28}{9}$ (۲) $\frac{26}{9}$ (۱)

دفترچه پاسخ آزمون

۱۴۰۲ - ۱ شهریور

یازدهم تجربی

طراحان

کاوه ندیمی، مهدی اسماعیلی، آرین آذرنا، امیرحسین میرزابی، امیر گیتی پور، شاهین راضیان، دانیال نورووزی، علی‌زراعت‌پیشه، محمد‌مهدی روزبهانی، رضا خورسندی، شروین مصوعلی، حامد حسین‌پور، اشکان زرندی، نیلوفر شباعی، حسن قائمی، امیر‌محمد رمضانی‌علوی، امیر‌رضا صدریکتا، پوریا برزین، سعید شرفی، علی‌وصالی‌محمود، شهریار صالحی	زیست
حسن اسحاق‌زاده، رضا میرزابی، سعید شرق، امیر‌حسین برادران، محمد‌رضا حسین‌نژادی، محسن پیگان، مصطفی کیانی، فاروق مردانی، محمد‌جعفر مفتاح، شهرام آموزگار، محمد گودرزی، زهره آقامحمدی، سیدایمان بنی‌هاشمی، مهدی حسین‌دوست، عبدال‌رضا امینی‌نسب، محمد‌جواد سورچی	فیزیک
هادی مهدی‌زاده - پویا رستگاری - میر‌حسن حسینی - مجتبی اتحاد - عباس هنرجو - منصور سلیمانی‌ملکان - کارو محمدی - امیر‌حاتمیان - محمد عظیمیان‌زواره	شیمی
مهدی تک، عزیزاله علی‌اصغری، حمید‌رضا صاحبی، کیان کریمی خراسانی، سعید علم‌پور، شاهین پروازی، میلاد منصوری، حمید صالحی، اسماعیل میرزابی، وحید راحتی، محمد‌ابراهیم توزنده‌جانی، بهرام حلاج، سهیل حسن‌خان‌پور، محمد بحیرایی، رضا عباسی‌اصلی، شهرام ولای، کاظم اجلالی، مهران حسینی، آریان حیدری	ریاضی

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
زیست	کیارش سادات رفیعی	امیر‌حسین بهروزی‌فرد	حیدر راهواره، حسین منصوری‌مقدم سعید شرقی، امیر‌رضا پاشاپور	مهسا سادات‌هاشمی
فیزیک	مهدی شریفی	مهدی شریفی	بابک اسلامی، غلام‌رضا محبی امیر‌علی کتیرایی	حسام نادری
شیمی	پویا رستگاری	پویا رستگاری	ایمان حسین‌نژاد، امیر‌رضا حکمت‌نیا - جواد سوری‌لکی	امیر‌حسین مرتضوی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	سجاد محمد‌نژاد، مهدی ملارضانی	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

امیر‌رضا پاشاپور‌یگانه	مدیر گروه
امیر‌رضا حکمت‌نیا	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: سمیه اسکندری	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
زیبا آزمند	حروف نگاری و صفحه آرایی
حمید محمدی	ناظر چاپ

گروه آزمون
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

(مهری اسماعیلی)

اندام دارای کلاهک، ریشه جوان می باشد که دارای یاخته های تار کشته است. یاخته های ترشح کننده پوستک در روپوست ریشه وجود ندارند.

۲- گزینه «۴»

بررسی سایر گزینه ها:
گزینه «۱»: دقت کنید که تنہ گیاه چوبی دساله روپوست ندارد. سامانه بافت بوشی در این حالت پیراپوست است.

گزینه «۲»: یاخته های اسکلانشیمی کوتاه، اسکلرئیدها هستند که در سامانه بافت آوندی دیده نمی شوند.

گزینه «۳»: یاخته های پارانشیمی موجود در میان اصلی ترین یاخته های آوندی (چوب و آبکش) توانی فتوسترن ندارند.

(از یافته تا لایه) (زیست شناسی ا، صفحه های ۸۶ و ۹۰ تا ۹۳)

(آرین آذربایجانی)

رشد یاخته های گیاهی که دیواره پسین تشکیل می دهد، متوقف می شود. در همه یاخته های پیکری گیاهی تیغه میانی در قسمت داخلی خود با دیواره نخستین تماس دارد. دیواره نخستین، رشته های سلولی دارد. سلولی توسط یاخته های بدن انسان گوارش پیدا نمی کند.

۳- گزینه «۲»

بررسی سایر گزینه ها:
گزینه «۱»: بیرونی ترین ساختار اطراف یاخته گیاهی مسن، تیغه میانی است. تیغه میانی در تقسیم یاخته گیاهی، در مراحل پایانی تقسیم هسته از یک لایه تشکیل می شود (نه لایه ها!). تیغه میانی دارای پیکرین است.

گزینه «۳»: ضخیم ترین دیواره یاخته ای، دیواره پسین است. با توجه به شکل ۴ صفحه ۸۱ کتاب درسی، تراکم رشته های سلولی در لایه های مختلف این دیواره یکسان نمی باشد!

گزینه «۴»: در یاخته های فقد دیواره پسین، جدیدترین دیواره، دیواره نخستین است. با توجه به شکل ۶ صفحه ۸۲ کتاب، در هنگام پلاسمولیز دیواره یاخته ای برخلاف غشای پلاسمایی چروکیده نمی شود. بنابراین فاصله بین دیواره یاخته ای دو یاخته مجاور هم تغییر نمی کند.

(ترکیب) (زیست شناسی ا، صفحه های ۸۰ تا ۸۳ و ۹۰ تا ۹۳)

(امیرسین میرزا)

از میان عوامل محافظت کننده از کلیه های انسان، دندنه ها از بخشی از کلیه ها و کپسول کلیه از تمام بخش های حاوی گردیزه ها محافظت می نمایند. هر کلیه از حدود یک میلیون گردیزه تشکیل شده است که فرآیندهای تشکیل ادرار در آن ها انجام می شود.

۴- گزینه «۳»

کپسول های کلیه ها، از تمام گردیزه ها (مجموعاً دو میلیون) و مجرای جمع کننده ادرار محافظت می کنند.

کپسول کلیه در تماس با بافت چربی (نوعی بافت پیوندی) محافظ کلیه قرار دارد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: چربی اطراف کلیه، علاوه بر اینکه کلیه را از ضربه محافظت می کند، در حفظ موقعیت کلیه نقش مهمی دارد. در بافت چربی، هسته به حاشیه یاخته راند شده اند.

گزینه «۲»: در اثر تحلیل رفتن بافت چربی اطراف کلیه ها، احتمال تاخوردگی میزانی وجود دارد، نه میزرا.

گزینه «۴»: اریتروپویتین توسط گروه ویژه ای از یاخته های کبد و کلیه به درون خون ترشح می شود و روی مغز استخوان اثر می کند تا سرعت تولید گویچه های قرمز را زیاد کند. توجه کنید در این حالت هماتوکریت (نسبت حجم گویچه های قرمز خون به حجم خون) افزایش می یابد، نه برعکس!

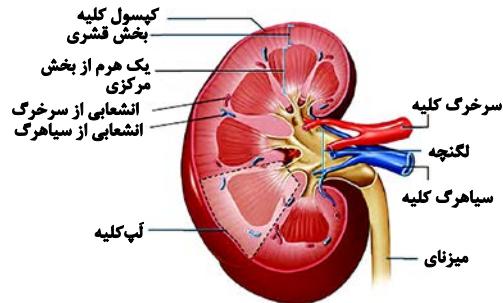
(ترکیب) (زیست شناسی ا، صفحه های ۷۰ تا ۷۲ و ۶۳ تا ۶۵)

زیست شناسی (۱)**۱- گزینه «۴»**

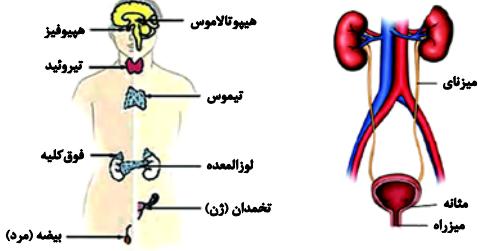
بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: به هر کلیه یک سرخرگ که انشعابی از سرخرگ آورت است، وارد می شود و یک سیاهرگ هم از آن خارج و به بزرگ سیاهرگ زیرین متصل می شود و چون سرخرگ آورت به کلیه چپ نزدیکتر است پس طول سرخرگ کلیه چپ کمتر از طول سرخرگ سمت راست و همچنین بزرگ سیاهرگ زیرین به کلیه راست نزدیکتر است پس طول سیاهرگ کلیوی سمت راست کمتر از طول سیاهرگ کلیوی سمت چپ است.

گزینه «۲»: در هنگام تشریح کلیه پس از ایجاد برش طولی سه بخش مشخص شامل بخش قشری، بخش مرکزی و لگنچه دیده می شود و بخش مرکزی از تعدادی ساختار هرمی شکل ساخته شده است و هر هرم و ناحیه قشری مربوط به آن یک لپ کلیه نامیده می شود و با توجه به تصویر زیر در هر لپ، یک هرم (نه بخشی از آن) و ناحیه قشری مربوط به آن و تعدادی رگ خونی دیده می شود.

گزینه «۳»: به علت موقعیت قرار گیری و شکل کبد، کلیه راست اندکی پایین تر از کلیه چپ قرار گرفته است.

به همین دلیل طول میزانی کلیه چپ از طول میزانی کلیه راست بیشتر است و همچنین ادرار ساخته شده در کلیه از طریق میزانی به مثانه وارد می شود و حرکت کرمی دیواره میزانی که نتیجه انقباض ماهیچه های صاف دیواره میزانی است موجب پیشروی ادرار در میزانی می شود و چون میزانی مرتبط با کلیه چپ بلندتر است، پس میزان ماهیچه های صاف ایجاد کننده حرکات کرمی در آن بیشتر است.

گزینه «۴»: بر روی هر کلیه یک غده فوق کلیه قرار گرفته است. در فشار روانی نظیر استرس، ترشح بعضی هورمون ها از غدد درون ریز مانند فوق کلیه، افزایش می یابد. این هورمون ها به طور مثال با اثر بر قلب، فشار خون را افزایش می دهند. افزایش فشار خون سبب افزایش تراویش (نخستین مرحله تشکیل ادرار) می شود.

(ترکیب) (زیست شناسی ا، صفحه های ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷ و ۶۶)

دقت کنید که گلومرول، از انشعابات سرخرگی به وجود می‌آید که از فواصل هرم‌ها عبور کرده است؛ نه مستقیماً از خود آن (نادرستی ج).

بررسی سایر موارد:

مورود «الف»: براساس توضیحات، این مورد در ارتباط با تمامی شبکه‌های مویرگی صادق است.

مورود «ب»: این مورد، فقط در ارتباط با شبکه مویرگی دوم صادق است؛ گلومرول، در داخل کپسول بومن (نه اطراف آن!) تشکیل می‌گردد.

مورود «د»: در بخش پایین روی قوس هنله، سمت سیاهه‌گی شبکه مویرگی مشاهده می‌شود که انشعابی از سیاهه‌گ کلیه را به وجود می‌آورد و نه خود سیاهه‌گ کلیه.

(نتیجه اسمزی و دفع موارد زائد) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۵۷ و ۷۲)

۸- گزینه «۴» (امیرحسین میرزا)

اسکلرئیدها یاخته‌هایی از بافت اسکلرانتشیمی با دیواره‌ای متشكل از سه بخش تغییر می‌اند، دیواره نخستین و دیواره پسین هستند.

تغییر میانی در ابتدای تولید شدن در تماس با غشاء یاخته‌ای و انواع پروتئین‌های سرتاسری آن قرار می‌گیرد. سپس با تشکیل دیواره نخستین در این یاخته، تغییر میانی از غشا فاصله گرفته و دیواره نخستین در تماس با غشا قرار می‌گیرد. سپس برای دیواره پسین نیز چنین اتفاقی رخ می‌دهد و در نهایت با چوبی شدن این دیواره، مرگ یاخته رخ می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برای تغییر میانی صادق نیست.

گزینه «۲»: دیواره نخستین و دیواره پسین واحد رشته‌های سلولی در ساختار خود می‌باشند.

گزینه «۳»: طبق شکل ۵ صفحه ۸۱ زیست‌شناسی ۱، دیده می‌شود که تغییر میانی و دیواره نخستین در مناطق نازک شده دیواره یاخته‌ای (لان) وجود دارد.

(ترکیب) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۱۲، ۱۰ و ۸)

۹- گزینه «۴» (شاهین راضیان)

در لوله هنله (ساختاری شبیه حرف U دارد) با توجه به شکل ۵ صفحه ۷۲ زیست‌شناسی دهم، جهت حرکت مایع تراوش شده و خون برخلاف هم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آخرین بخش شبکه مویرگی دور لوله‌ای در اطراف لوله هنله ایجاد می‌شود. در حالی که لوله پیچ خورده دور، انتهایی ترین بخش نفرون است.

گزینه «۲»: کپسول بومن نخستین بخش تشکیل دهنده نفرون است. در دو طرف شبکه مویرگی درون کپسول بومن سرخرگ آوران و واپران قرار گرفته است.

گزینه «۳»: لوله هنله طولی ترین بخش نفرون است. قسمت ابتدایی لوله هنله ضخامت بیشتری از بخش انتهایی آن دارد.

(نتیجه اسمزی و دفع موارد زائد) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۷۳ و ۷۲)

۱۰- گزینه «۳» (دانیال نوروزی)

در یاخته‌های آوندی چوبی، تراکنید دارای دیواره عرضی می‌باشد و عناصر آوندی فاقد دیواره عرضی می‌باشند و یاخته آوند آبکش هم دیواره عرضی به شکل صفحه آبکشی دارد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عنصر آوندی مرده است و فاقد اندامک‌های لازم برای تولید انرژی می‌باشد.

گزینه «۲»: تراکنیدها فاقد هسته و ماده و راثتی می‌باشند و همچنین یاخته‌های آوند آبکش هم هسته خود را از دست داده‌اند.

(مهدی اسماعیلی)

شبکه مویرگی اول همان گلومرول است که مواد پس از خروج از آن به ترتیب وارد کپسول بومن، لوله پیچ خورده نزدیک، لوله هنله و لوله پیچ خورده دور می‌شوند. در لوله پیچ خورده نزدیک، یاخته‌های پوششی مکعبی دیده می‌شود که طبق شکل کتاب درسی، تک‌هسته‌ای بوده و میتوکندری‌ها به صورت عمود بر غشای یاخته در دو طرف هسته وجود دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولین بخشی که مواد وارد آن می‌شوند، کپسول بومن است که باز جذب و ترشح در آن صورت نمی‌گیرد.

گزینه «۲»: سومین بخش، لوله هنله است که در اطراف آن خون روشن و تیره وجود دارد و مواد باز جذب شده می‌توانند به هریک از این خون‌ها وارد شوند.

گزینه «۴»: دو فرایند باز جذب و ترشح در ترکیب مایع تراوش شده را هنگام عبور از نفرون و مجرای جمع کننده تغییر می‌دهند و آنچه به لگنچه می‌ریزد ادرار است، بنابراین آخرین تغییرات مواد تراوش شده در مجرای جمع کننده صورت می‌گیرد نه در لوله پیچ خورده دور.

(نتیجه اسمزی و دفع موارد زائد) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۶- گزینه «۳» (امیر کیمپور)

در سامانه بافت پوششی گیاهان مسن دولپه، مناطقی به نام عدسک ایجاد می‌شود. یاخته‌های این سامانه (چه روپوست و چه پیراپوست) در ریشه گیاه، تاماسی با پوستک ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هر سه سامانه بافتی یاخته‌های مرده قابل مشاهده‌اند. (چوب‌پنبه، اسکلرانتشیم، آوند چوبی و ...) پروتوبلاست یاخته‌های زنده به طور کلی از سه بخش هسته، سیتوپلاسم و غشا تشکیل شده‌اند. پروتوبلاست آوندهای آبکش فاقد هسته است.

گزینه «۲»: سامانه بافت پوششی، سراسر اندام گیاه را می‌پوشاند و آن را در برابر عوامل بیماری‌زا و تخریب‌گر، حفظ می‌کند. این سامانه در گیاهان علفی جوان روپوست نام دارد و معمولاً از یک لایه تشکیل شده است.

گزینه «۴»: سامانه بافت پوششی عملکردی شبیه پوست جانوران دارد. این سامانه در درختان مسن پیراپوست است. دقت کنید که با اینکه سامانه بافت پوششی سراسر اندام‌های گیاه را می‌پوشاند اما نمی‌توان گفت در گیاهان چوبی، سراسر گیاه با پیراپوست پوشیده شده است زیرا بخش‌هایی مانند برگ‌ها نیز وجود دارند که همچنان دارای روپوست هستند.

(از یافته تا کیا) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۱۰، ۱۶، ۲۰، ۲۶ و ۲۸)

۷- گزینه «۳» (امیرحسین میرزا)

در ارتباط با گردیزه دو شبکه مویرگی وجود دارد. شبکه اولی که گلومرول یا کلافک نام دارد، فقط خون روشن دارد، در بخش قشری کلیه قرار دارد و از انشعابات سرخرگی که از فواصل هرم‌ها عبور کرده به وجود می‌آید (سرخرگ آوران). شبکه دوم یا دور لوله‌ای که هم خون روشن و هم خون تیره دارد، در بخش قشری و مرکزی قرار دارد، از سرخرگ واپران به وجود می‌آید و در انتهای بخش پایین‌روی هنله انتهایی سیاهه‌گی مویرگ را به وجود می‌آورد.

برود مواد به درون نفرون در بخش قشری گردیزه، در کپسول بومن و لوله‌های پیچ خورده دور و نزدیک قابل مشاهده است. در کپسول بومن با مکانیسم تراوش (بدون مصرف انرژی زیستی) و در لوله‌های پیچ خورده دور و نزدیک با مکانیسم ترشح که می‌تواند با مصرف انرژی زیستی همراه باشد. بنابراین، هر دو نوع شبکه مویرگی اول و دوم را در نظر بگیریم.

دقت شود که روده باریک دارای پرز و ریزپرز است (نه روده بزرگ و راست روده).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جنس اسفنکتر داخلی در انتهای راست روده، ماهیچه صاف و اسفنکتر خارجی، ماهیچه مخطط است. در تخلیه ادرار نیز وضعیت مشابه است.

گزینه «۲»: صفرای تولید شده در کبد توسط مدفوع و اوره تولید شده در کبد توسط ادرار از بدن خارج می‌شوند.

گزینه «۳»: انقباض یاخته‌های ماهیچه‌ای صاف در لوله گوارش و میزانی، موجب حرکت مواد می‌شود.

(ترکیب) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲۵، ۲۷ و ۷۵)

(شروعین مصور علی)

بخش ۱ = تیغه میانی

۱۴- گزینه «۳»

بخش ۲ = دیواره پسین

بخش ۳ = دیواره نخستین

بخش ۴ = لان

با توجه به شکل‌های ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ صفحات ۸۷ و ۸۸ کتاب درسی سال دهم، در ساختار تمامی انواع بافت‌های سامانه بافتی زمینه‌ای (بافت‌های پارانشیم، کلانشیم و اسکلرلنشیم) لان قابل مشاهده می‌باشد. در حالی که دیواره پسین در یاخته‌های بافت کلانشیم تشکیل نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در محل لان تیغه میانی در تماس با غشای پلاسمودس قرار می‌گیرد.

گزینه «۲»: دیواره نخستین مانند قالبی پرتوپلاست را در بر می‌گیرد؛ اما مانع رشد آن نمی‌شود؛ زیرا قabilت گسترش و کشش دارد و با اضافه شدن ترکیبات سازنده دیواره، اندازه آن نیز افزایش می‌یابد. دیواره پسین استحکام و تراکم بیشتری از دیواره نخستین دارد و مانع از رشد و افزایش اندازه یاخته می‌شود.

گزینه «۴»: تشکیل تیغه میانی قبل از شکل گیری کامل یاخته صورت می‌پذیرد.

(ترکیب) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۵، ۲۰ و ۸۷)

(امیرحسین میرزا)

ماهیان غضروفی (مثل کوسه‌ها و سفرمه‌ها) که ساکن آب شور هستند، علاوه بر کلیه‌ها دارای غدد راستروده‌ای هستند که محلول نمک (سدیم کلرید) پسیار غلیظ را به روده ترشح می‌کنند.

در حشرات نیز سامانه دفعی متصل به روده (لوله‌های مالپیگی) قابل مشاهده هستند. مهره‌داران، دارای اندامی به نام کلیه هستند که از طریق آن، هم ایستایی بدن خود را تنظیم می‌کنند. حشرات فاقد این ویژگی‌اند.

بررسی سایر موارد:

مورد «ب»: دقت داشته باشد که بافت پوششی ماده زمینه‌ای ندارد.

مورد «ج»: دقت داشته باشد که در مهره‌داران شش‌دار، سازوکارهایی وجود دارد که باعث می‌شود جریان پیوسته‌ای از هوای تازه در مجاورت بخش مبادله‌ای برقرار شود. به این سازوکارها، سازوکارهای تهویه‌ای می‌گویند.

تنفس ماهی‌ها، آبیشی است.

(ترکیب) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۷، ۱۵، ۲۰، ۳۶ و ۷۷)

گزینه «۳»: با توجه به شکل، عناصر آوندی گشادر از تراکئیدها هستند، در نتیجه حجم بیشتری برای انتقال شیره خام در مقایسه با تراکئیدها دارد.

گزینه «۴»: یاخته‌های آوند آبکش دیواره پسین ندارند ولی تراکئیدها دیواره پسین دارند.

(ترکیب) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۳، ۲۰، ۸۱ و ۸۸)

۱۱- گزینه «۴»

همولنف در جانوران دارای گردش خون باز وجود دارد و با توجه به شکل کتاب درسی در ملخ، همولنف به وسیله منفذ دریچه‌دار به قلب بازمی‌گردد. در ملخ با توجه به شکل کتاب درسی لوله‌های مالپیگی به بخش ابتدایی روده که قطر بیشتری دارد، متصل می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دوزیستان در نوزادی آبیشش دارند و پس از بالغ شدن شش دارند و تنفس پوستی نیز انجام می‌دهند. طبق متن کتاب درسی به هنگام خشک شدن محیط، دفع ادرار کم و مثانه برای ذخیره آب بزرگ‌تر می‌شود؛ سپس باز جذب آب از مثانه به خون افزایش می‌یابد و در نتیجه حجم مثانه کاهش می‌یابد.

گزینه «۲»: در رشتۀ آبیشی تنها دو سرخرگ (نه یک سیاهرگ و یک سرخرگ) وجود دارد که یکی دارای خون تیره و دیگری دارای خون روشن می‌باشد. ماهیان غضروفی غدد راستروده‌ای دارند و محلول نمک بسیار غلیظ را به روده ترشح می‌کنند.

گزینه «۳»: در پرندگان کیسه‌های هوادار وجود دارد که کارکرد تنفسی جانور را افزایش می‌دهند. بعضی از پرندگان دریابی و بیابانی که آب دریا یا غذاهای نمکدار مصرف می‌کنند. می‌توانند نمک اضافه را از طریق غدد نمکی نزدیک چشم یا زبان به صورت قطره‌های غلیظ دفع کنند.

(ترکیب) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۳، ۲۰، ۶۶، ۶۵، ۴۶ و ۷۷)

۱۲- گزینه «۴»

منظور صورت سؤال، یاخته‌های پوششی سنگفرشی دیواره بیرونی کپسول بومن می‌باشد.

بررسی موارد:

مورد «الف»: درست. این یاخته‌ها، ممکن است با یاخته‌های پوششی لوله پیچ خورده نزدیک و همچنین یاخته‌های پوششی پودووسیت در تماس قرار گیرند.

مورد «ب»: درست. این یاخته‌ها در مجاورت با مایع تراوosh شده از گلومرول قرار می‌گیرند که حاوی گلوكز و آمنيواسيده می‌باشد.

مورد «ج»: درست. مطابق شکل این یاخته‌ها سنگفرشی هستند و نمای پهن و فضای بین یاخته‌ای اندکی دارند و هسته این یاخته‌ها مرکزی است.

مورد «د»: درست. مطابق شکل ۷ صفحه ۷۳ زیست‌شناسی ۱، این یاخته‌ها در تماس با سرخرگ‌های آوران و واپران قرار می‌گیرند.

(ترکیب) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۵، ۲۰ و ۷۳)

۱۳- گزینه «۴»

مثانه دارای دریچه حاصل از چین خوردگی مخاط (نه خود یاخته‌ها) است.

(خ) فورسندری

گزینه «۱»: محل آغاز فرایند تراوش (فرایندی که در اثر فشار خون مواد مفید و مضر را از خون خارج می‌کند)، کپسول بومن می‌باشد. شبکه مویرگی در کپسول بومن از نوع مویرگ‌های خونی منفذدار است در حالی که مویرگ‌های دریافت‌کننده لیبیدهای جذب شده در روده باریک از نوع مویرگ‌های لنفی است. در ضمن پرز مویرگ لنفی دارد نه ریزپرز. گزینه «۳»: محل آغاز فرایند بازجذب (فرایندی که تشکیل ریزپرسها برای انجام آن توسط یاخته‌های مکعبی مؤثر است)، لوله پیچ خورده نزدیک است.

لوله هنله (ساختاری شبیه به U دارد) در بخش ابتدایی خود ضخامت کمتری از لوله پیچ خورده نزدیک ندارد. گزینه «۴»: پایان فرایند بازجذب (فرایندی که به کمک زوائد سیتوپلاسمی یا همان ریزپرسها یاخته‌های مکعبی شکل انجام می‌گیرد)، در مجاری جمع کننده ادرار می‌باشد آخرين بخش نفرون لوله پیچ خورده دور است. دقت کنید لوله جمع کننده ادرار جزئی از نفرون نیست.

(تکلیف) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶ تا ۷۸)

(اشلان زرندی)

فقط مورد چهارم عبارت را به درستی تکمیل می‌کند.

مطابق شکل ۶ کتاب درسی در صفحه ۸۲ زیست‌شناسی ۱، واضح است که در زمان پلاسمولیز، غشای یاخته در برخی قسمت‌ها همچنان به دیواره یاخته‌ای متصل می‌باشد.

بررسی سایر موارد:

مورد «اول»: در غشای یاخته‌های گیاهی کانال‌های تسهیل کننده عبور آب می‌تواند مشاهده شود. همچین در غشای این یاخته‌ها، کانال‌های پروٹینی انتقال‌دهنده یون‌ها نیز مشاهده می‌شود.

مورد «دوم»: عوامل درونی گیاه بر روی فشار تورسیانسی در یاخته‌های نگهبان روزنه مؤثر است.

مورد «سوم»: اگر پلاسمولیز طولانی مدت باشد، مرگ یاخته‌ها رخ می‌دهد؛ زیرا مواد مورد نیاز یاخته به آن نرسیده است.

(تکلیف) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

(نیلوفر شعبانی)

گزینه «۱»: در ماهیان آب شیرین فشار اسمزی مایعات بدن نسبت به محیط بیشتر و در ماهیان آب شور، کمتر است. در ماهی آب شیرین حجم آب زیادی به صورت ادرار رقیق دفع می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در ماهی آب شور دفع یون‌ها (نه بازجذب یون‌ها) از طریق آبشش‌ها نیز صورت می‌گیرد.

گزینه «۲»: بزرگ شدن مثانه برای ذخیره آب در دوزیستان دیده می‌شود، نه ماهی‌ها!

گزینه «۴»: غدد راست روده‌ای در ماهیان غضروفی ساکن آب شور دیده می‌شود، نه همه ماهیان آب شور.

(نتیجه اسمزی و دفع مواد ران) (زیست‌شناسی، صفحه ۷۷)

(امیرحسین میرزا)

منظور از یاخته‌های اسکلرانشیمی که در ساخت طناب مورد استفاده قرار می‌گیرند، یاخته‌های فیبر هستند. عناصر آوندی از سایر یاخته‌های آوندی قفل‌تر می‌باشند. عناصر آوندی ظاهری کوتاه و پهن داشته؛ در صورتی که یاخته‌های فیبر دارای ظاهری دراز می‌باشند.

۱۶- گزینه «۴»

گزینه «۱»: یاخته‌های کلانشیمی دیواره نخستین داشته و برای تولید آن قادر به تولید پلی‌ساکارید پکتین می‌باشد. براساس شکل ۱۵ - الف در صفحه ۸۸ کتاب، دیده می‌شود که ضخامت دیواره یاخته‌ای در یاخته‌های کلانشیمی که به روپوست نزدیک‌ترند، از ضخامت دیواره یاخته‌های کلانشیمی که به یاخته‌های پارانشیمی نزدیک‌ترند، کم‌تر می‌باشد.

گزینه «۲»: مقایسه بین یاخته‌های پارانشیمی و کلانشیمی در شکل‌های ۱۴ و ۱۵، نشان می‌دهد که تعداد لان‌ها و پلاسمودسما در یاخته‌های پارانشیمی نسبت به کلانشیمی بیش‌تر می‌باشد.

گزینه «۳»: بافت کلانشیم از یاخته‌هایی با همین نام ساخته شده است. این یاخته‌ها دیواره پسین ندارند؛ اما دیواره نخستین آن‌ها ضخیم است. به همین علت کلانشیم‌ها ضمن ایجاد استحکام، سبب انعطاف‌پذیری اندام می‌شوند. براساس شکل‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی، دیده می‌شود که یاخته‌های پارانشیمی و کلانشیمی، هر دو دارای واکوئول در درون خود هستند؛ از طرفی، می‌دانیم که واکوئول در ذخیره آب، پروتئین، مواد اسیدی و ترکیبات رنگی نقش دارد. بنابراین می‌توان گفت یاخته‌های کلانشیمی همانند یاخته‌های پارانشیمی می‌توانند موادی را در خود ذخیره کنند.

(از یافته تاکیا) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳ و ۸۷ تا ۹۱)

(حامد عسینی پور)

کپسول بومن برخلاف لوله پیچ خورده نزدیک، قادر هرگونه نقش در بازجذب آب است.

۱۷- گزینه «۴»

گزینه «۱»: تراوش از طریق مویرگ‌های گلومرول (کلافک) و در مجاورت یاخته‌های پودوسیت رخ می‌دهد.

گزینه «۲»: غشای پایه، حاوی رشته‌های گلیکوپروتئینی است.

گزینه «۳»: یاخته‌های لایه ببرونی کپسول بومن، قادر زوائد یاخته‌ای هستند.

(تکلیف) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۳، ۱۵، ۲۵، ۵۱ و ۷۲)

(شاهین رفیان)

محل پایان فرایند ترشح (فرایندی که مواد را هم‌جهت با تراوش جایه‌جا می‌کند)، مجاری جمع کننده ادرار می‌باشد.

در برش طولی کلیه، قاعده هرم‌های کلیه به سمت بخش قشری و رأس هرم به سمت لگنچه است. لگنچه با مجرای جمع کننده ادرار ارتباط دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱۸- گزینه «۲»

(امیرحسین برادران)

چون جسم در ابتدا با تنیدی ثابت در حال حرکت است، بنابراین کار برایند نیروهای وارد بر جسم برابر صفر است، با وارد شدن نیروی F_2 ، مطابق قضیه کار و انرژی جنبشی، بین دو لحظه t_1 تا t_2 داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow \frac{W_t = W_{F_2} + W_{F_1} + W_f}{\Delta K = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)} \Rightarrow W_{F_2} + W_{F_1} + W_f$$

$$= \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2) \Rightarrow \frac{W_{F_1} + W_f = 0, W_{F_1} = F_1 d, m = 50 \text{ kg}, g = 10 \text{ m/s}^2}{W_{F_2} = -F_1 d, v_2 = 6 \text{ m/s}, v_1 = 1 \text{ m/s}}$$

$$-F_1 d = \frac{1}{2} \times 50 \times (36 - 1) \Rightarrow -F_1 d = 145 \text{ N}$$

$$\Rightarrow -F_1 d = -\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 64 = -16 \Rightarrow W_{F_1} = -8 \text{ J}$$

$$W_f = -W_{F_1} \Rightarrow W_f = 8 \text{ J}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

«۲۴- گزینه ۲»

(حسن اسحقزاده)

در حین سقوط جسم، دو نیروی وزن و مقاومت هوا بر آن وارد می‌شود. با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی می‌توان نوشت:

$$W_T = \Delta K \Rightarrow W_{mg} + W_{fD} = \frac{1}{2}m(v^2 - v_0^2)$$

$$\Rightarrow mgh \cos \theta + W_{fD} = \frac{1}{2}m(v^2 - v_0^2) \Rightarrow \frac{h = 30 \text{ m}, v = 20 \text{ m/s}}{W_{fD} = -30 \text{ J}}$$

$$\Rightarrow m \times 10 \times 30 \times 1 + (-30) = \frac{1}{2}m(20^2 - 0)$$

$$\Rightarrow 300 \cdot m - 30 = 200 \cdot m \Rightarrow 100 \cdot m = 30 \Rightarrow m = 0.3 \text{ kg}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

«۲۱- گزینه ۱»

(امیرحسین برادران)

«۲۵- گزینه ۲»

«۲۲- گزینه ۴»

(رفیع میرزاچی)

با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی می‌توان نوشت:

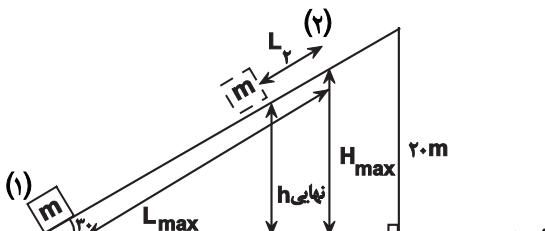
$$W_t = K_2 - K_1 \Rightarrow W_t = K_2 - \frac{1}{2}mv_1^2, v_1 = 72 \frac{\text{km}}{\text{h}} = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\Rightarrow W_t = 150000 - \frac{1}{2} \times 1000 \times 20^2 \Rightarrow W_t = -50000 \text{ J}$$

چون در یک جابه‌جایی افقی، کار نیروی افقی منفی شده است، بنابراین بردار نیرو و بردار جابه‌جایی در خلاف جهت هم هستند و در نتیجه $\theta = 180^\circ$ است. با استفاده از تعریف کار یک نیرو، می‌توان نوشت:

$$W_f = W_t = Fd \cos 180^\circ = -50000 \Rightarrow F \times 20 = 50000 \Rightarrow F = 2500 \text{ N}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

اگرچه حداکثر مسافت طی شده حین بالارفتن جسم از سطح شیبدار را به دست می‌آوریم:

$$\sin 30^\circ = \frac{H_{max}}{L_{max}} \Rightarrow L_{max} = 32 / 4 \text{ m}$$

بنابراین مسافتی که جسم حین پایین آمدن طی می‌کند برابر است با:

$$L_2 = 48 - 32 / 4 = 15 / 6 \text{ m}$$

اگرچه ارتفاع جسم از سطح زمین را در نقطه مورد نظر به دست می‌آوریم:

$$h = 15 / 6 \times \sin 30^\circ = 8 / 4 \text{ m} = 2 \text{ m}$$

(سعید شرق)

با توجه به این که تمام انرژی ناشی از سوخت صرف افزایش انرژی جنبشی

خودرو می‌شود، طبق قضیه کار - انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = K_2 - K_1 \Rightarrow W_t = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow \frac{W_t}{W_t} = \frac{v_2^2 - v_1^2}{v_2^2 - v_1^2} = \frac{4v^2 - v^2}{v^2 - 0} = 3$$

چون در حالت اول $L_0 = 0$ سوخت مصرف می‌شود، در حالت دوم سه برابر $L_0 = 3L$ سوخت مصرف خواهد شد.

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

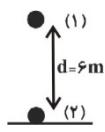

(سراسری ریاضی - ۷۷)

می دانیم در اثر وجود نیروهای تلف کننده انرژی مکانیکی، تغییرات انرژی مکانیکی جسم برابر با کار این نیروها می باشد. بنابراین می توان نوشت:

$$\begin{aligned} E_2 - E_1 &= W_f \Rightarrow (U_2 + K_2) - (U_1 + K_1) = f_{av} \times d \times \cos 180^\circ \\ &\Rightarrow (U_2 - U_1) + (K_2 - K_1) = -f_{av} \times d \\ &\Rightarrow -40 + 25 = -f_{av} \times 6 \Rightarrow f_{av} = 2.5 \text{ N} \end{aligned}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۶۱ تا ۶۳)

(معطوف کیانی)

«۲۹- گزینه» ۱

ابتدا با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی، مجموع کار نیروی مقاومت هوا را در مسیر رفت و برگشت حساب می کنیم. دقت کنید با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی، کار برایند نیروها (نیروی وزن و نیروی مقاومت هوا) به دست می آید، اما چون در مسیر رفت و برگشت کار نیروی وزن برابر با صفر است (جسم به مکان اولیه بازگشته است)، کار کل، همان کار نیروی مقاومت هوا می باشد:

$$W_t = \frac{1}{2}mv^2 - \frac{1}{2}mv_0^2 \xrightarrow{v_0 = 2 \cdot \frac{m}{s}, v = 1 \cdot \frac{m}{s}} W_t = \frac{1}{2}m(100 - 400)$$

$$W_{fk} = \frac{1}{2}m(100 - 400) \Rightarrow W_{fk} = -150 \text{ m(J)}$$

اکنون با استفاده از تغییر انرژی مکانیکی در مسیر رفت، حداقل فاصله ای گلوله از سطح زمین را حساب می کنیم. لازم به ذکر است چون نیروی مقاومت هوا ثابت فرض شده است، کار این نیرو در مسیر رفت و برگشت با هم برابر و نصف مقدار کار کلی است که از قضیه کار و انرژی جنبشی به دست آورده ایم، یعنی:

$$W_{fk} = W_{fk} = -75 \text{ m}$$

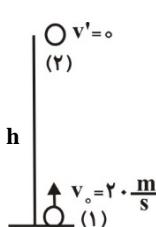
$$E_2 - E_1 = W_{fk} \Rightarrow (U_2 + K_2) - (U_1 + K_1) = W_{fk}$$

$$\Rightarrow (mgh + 0) - (0 + \frac{1}{2}mv_0^2) = -75 \text{ m(J)}$$

$$\Rightarrow 1 \cdot h - \frac{1}{2} \times 4 \cdot 0 = -75 \Rightarrow 1 \cdot h = 200 - 75$$

$$\Rightarrow h = 12.5 \text{ m}$$

مبدأ پتانسیل گرانشی

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۶۱ تا ۶۳)

$$\frac{K}{U} = \frac{U_{max} - U}{U} \xrightarrow{U = mgh} \frac{K}{U} = \frac{H_{max} - h}{h}$$

$$\frac{H_{max} = 16/2m}{h = 8/4m} \xrightarrow{\frac{K}{U} = \frac{16/2 - 8/4}{8/4}} \frac{K}{U} = \frac{8/4}{8/4} \Rightarrow \frac{K}{U} = \frac{1}{4}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۶۱ تا ۶۳)

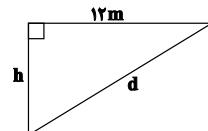
(ممدرها مسین نماید)

«۲۶- گزینه» ۱

ابتدا ارتفاعی که آجر از سطح زمین دارد را محاسبه می کنیم:

$$d^2 = h^2 + 12^2 \Rightarrow 15^2 - 12^2 = h^2 \Rightarrow h^2 = 225 - 144 = 81$$

$$\Rightarrow h = 9 \text{ m}$$

چون نیروی وزن رو به پایین است، این نیرو در جایه جایی افقی آجر کاری انجام نمی دهد. مطابق قضیه کار و انرژی جنبشی

$$W_{mg} + W_{\text{شخص}} = \Delta K$$

$$\frac{W_{mg} = -mg\Delta y}{\Delta y = h = 9 \text{ m}} \xrightarrow{W_{\text{شخص}} = \frac{1}{2}mv^2 + mgh} W_{\text{شخص}} = \frac{1}{2} \times 2 \times 5^2 + 2 \times 10 \times 9 = 25 + 180 = 205 \text{ J}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۵۹ و ۶۰ تا ۶۳)

(مسن پیلان)

«۲۷- گزینه» ۲

با توجه به قانون پایستگی انرژی چون انرژی جنبشی جسم کاهش یافته است، انرژی پتانسیل گرانشی آن افزایش یافته است.

با توجه به اصل پایستگی انرژی مکانیکی از آن جا که مقاومت هوا

ناچیز است، داریم:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow U_1 + K_1 = U_2 + K_2 \xrightarrow{K_2 = 0 / \lambda K_1, U_2 = 1/4 U_1}$$

$$U_1 + K_1 = 1/4 U_1 + 0 / \lambda K_1$$

$$\Rightarrow 0 / \lambda K_1 = 0 / 4 U_1 \Rightarrow \frac{U_1}{K_1} = \frac{0/2}{0/4} = \frac{1}{2}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۶۱ تا ۶۳)

(کتاب آبی)

«۳۲ - گزینه»

در اینجا چون تندی جسم در نقاط A و B یکسان است، اندازه تغییرات انرژی جنبشی جسم در این جایهای صفر بوده، لذا کار برآیند نیروهای وارد بر جسم نیز صفر است (طبق قضیه کار-انرژی جنبشی). حال با توجه به اینکه فقط دو نیروی اصطکاک و وزن در این جایهای بر روی جسم کار انجام می‌دهند، داریم:

$$W_t = \Delta K \xrightarrow{\Delta K=0} W_t = 0 \Rightarrow W_f + W_{mg} = 0$$

$$W_f = -W_{mg} \xrightarrow{+mgh} W_f = -mgh$$

$$\Rightarrow W_f = -2 \times 10 \times 2 = -40 \text{ J}$$

(کل، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه ۶۹)

(فاروق مردانی)

با توجه به اینکه مسیر بدون اصطکاک است، انرژی مکانیکی در نقاط A و B با یکدیگر برابر است، بنابراین داریم:

$$E_A = E_B \Rightarrow (K_A + U_A) = (K_B + U_B)$$

$$U_A = mgh_A = 2 \times 10 \times 30 = 600 \text{ J}$$

$$U_B = mgh_B = 2 \times 10 \times 10 = 200 \text{ J}$$

(سطح زمین را به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل در نظر می‌گیریم).

$$\Rightarrow K_A + 600 = K_B + 200$$

$$\Rightarrow K_B = K_A + 400 \quad (1), K_A + K_B = 1000 \text{ J} \quad (2)$$

$$(1) \text{ و } (2) \Rightarrow K_A = 300 \text{ J} \text{ و } K_B = 700 \text{ J}$$

در نهایت تندی جسم را در نقطه B بدست می‌آوریم:

$$K_B = \frac{1}{2}mv_B^2$$

$$700 = \frac{1}{2} \times 2 \times v_B^2 \Rightarrow v_B = \sqrt{700} \Rightarrow v_B = 10\sqrt{7} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(کل، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

(کتاب آبی)

«۳۳ - گزینه»

با استفاده از قضیه کار-انرژی جنبشی و نوشتن رابطه مربوط به این قضیه، بین دو نقطه A و C داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{mg} + W_f = \frac{1}{2}m(v_C^2 - v_A^2)$$

$$\Rightarrow -mgh - f_k d = \frac{1}{2}m(v_C^2 - v_A^2) \xrightarrow{d = \frac{h'}{\sin 30^\circ} = 6 \text{ m}} \frac{h = 3/125 \text{ m}}{}$$

$$-2 \times 10 \times 3/125 - 5 \times 6 = \frac{1}{2} \times 2 \times (v_C^2 - 100)$$

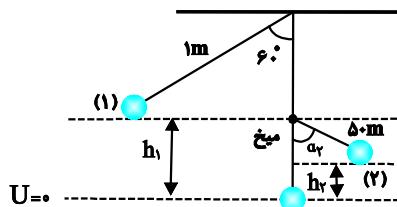
$$\Rightarrow v_C = 7/5 \Rightarrow v_C = \sqrt{7/5} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(کل، انرژی و توان) (فیزیک ا، مرتبط با صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

(کتاب آبی)

«۳۴ - گزینه»

کار نیروی وزن از رابطه $W_{mg} = -mg\Delta h$ بدست می‌آید. بنابراین باید حتماً Δh در مسئله را محاسبه کرد. آونگ پس از برخورد به میخ با طول نخ کوتاه‌تر از اول یعنی 50 cm به حرکت خود ادامه می‌دهد و نهایتاً در نقطه‌ای می‌ایستد. مبدأ پتانسیل گرانشی را محل قرارگیری جسم در حالت قائم در نظر می‌گیریم.

(کتاب آبی)

«۳۱ - گزینه»

طبق قضیه کار-انرژی جنبشی داریم:

$$\Delta K = W_t$$

در مدت عبور گلوله از جسم، جسم برای نگهداشتن آن، نیرویی برخلاف جهت حرکت گلوله به آن وارد می‌کند. با توجه به شکل داریم:

$$\Delta K = W_t = W_{mg} + W_F$$

چون نیروی وزن بر جایهایی عمود است، هیچ کاری انجام نمی‌دهد.

$$\Rightarrow \frac{1}{2}m(v_1^2 - v_0^2) = W_F$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times 10 \times 10^{-3} \times (2500 - 1000) = W_F$$

$$\Rightarrow -37/5 = \bar{F} \times d \times \cos 180^\circ$$

$$(d : \text{ضخامت جسم}) \Rightarrow -37/5 = \bar{F} \times 10 \times 10^{-3} \times \cos 180^\circ$$

$$\Rightarrow \bar{F} = 375 \text{ N}$$

(کل، انرژی و توان) (فیزیک ا، مرتبط با صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

فوجی

بیانی آموزشی

جرم هر لیتر آب دریاچه 1 kg است، پس:

$$\rho_{آب} = 1 \cdot \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 1 \frac{\text{kg}}{\text{L}} \xrightarrow{V=7\cdot L} m = 7 \cdot \text{kg}$$

کار خروجی تلمبه برابر است با:

$$E_{خروجی} = mg(h_2 - h_1) = (7 \cdot 10 \times 10 \times (15 - 0))$$

$$E_{خروجی} = 1 / 0.5 \times 10^4 \text{ J}$$

$$Ra = \frac{E_{خروجی}}{E_{ورودی}} \times 100$$

$$\Rightarrow Ra = \frac{1 / 0.5 \times 10^4}{1 / 5 \times 10^4} \times 100 = \% 70$$

(کلر، انرژی و توان) (غینیک ا، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۷ کتاب درسی)

(کتاب آبی)

«۳۷- گزینه»

۲۰ درصد انرژی صرف راندن اتومبیل می‌شود:

$$(100 - 65 - 15 = 20)$$

$$= 6L \times 3 / 5 \times 10^7 \frac{\text{J}}{\text{L}} \times \frac{20}{100} = 4 / 2 \times 10^7 \text{ J}$$

$$t = \frac{100 \text{ km}}{\frac{\text{km}}{\text{h}}} = \frac{10 \text{ h}}{1} = \frac{36000}{9} \text{ s} \Rightarrow t = 4000 \text{ s}$$

$$\begin{cases} P = \frac{E}{t} = \frac{4 / 2 \times 10^7}{4000} = 10500 \text{ W} \\ (hp) = 746 \text{ W} = \text{هراسب بخار} \end{cases} \Rightarrow P \approx 14 \text{ hp}$$

(کلر، انرژی و توان) (غینیک ا، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

$$E_1 = E_2 \xrightarrow{v_1 = v_2 = 0} mgh_1 = mgh_2 \Rightarrow h_1 = h_2 \quad (1)$$

$$W_{mg_{کل}} = W_{mg_1} + W_{mg_2}$$

$$= mgh_1 - mgh_2 = mg(h_1 - h_2) \xrightarrow{h_1 = h_2} \quad (1)$$

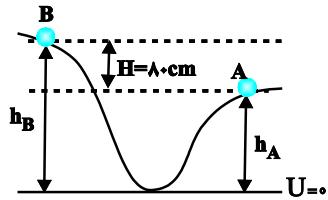
$$W_{mg_{کل}} = 0$$

(کلر، انرژی و توان) (غینیک ا، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۸ کتاب درسی)

(کتاب آبی)

«۳۸- گزینه»

چون اتلاف انرژی داریم با توجه به قانون پایستگی انرژی داریم:

$$W_f = E_B - E_A$$

$$\Rightarrow -\frac{K_A}{2} = (K_B + U_B) - (K_A + U_A) \xrightarrow{v_B = \frac{v_A}{2}}$$

$$-\frac{1}{2} \times \left(\frac{1}{2} mv_A^2 \right) = \frac{1}{2} m \left(\frac{v_A}{2} \right)^2 + mgh_B - \frac{1}{2} mv_A^2 - mgh_A$$

$$\Rightarrow mg(h_B - h_A) = -\frac{1}{4} mv_A^2 - \frac{1}{8} mv_A^2 + \frac{1}{2} mv_A^2$$

$$\xrightarrow{h_B - h_A = \lambda \cdot cm = / \lambda m} m \times 10 \times 0 / \lambda = \frac{1}{\lambda} mv_A^2$$

$$\Rightarrow v_A^2 = \lambda \times 10 \times 0 / \lambda = 64 \Rightarrow v_A = \frac{m}{s}$$

(کلر، انرژی و توان) (غینیک ا، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

(کتاب آبی)

«۳۹- گزینه»

انرژی ورودی تلمبه برابر است با:

$$E_{ورودی} = P \cdot t$$

$$E_{ورودی} = (15 \times 10^3)(1) = 1 / 5 \times 10^4 \text{ J}$$

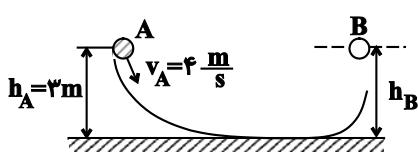
$$E_A = E_B \Rightarrow K_A + U_A = K_B + U_B$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv_A^2 + mgh_A = \frac{1}{2}mv_B^2 + mgh_B$$

$$\xrightarrow{\text{حذف } m \text{ از طرفین}} \frac{1}{2}v_A^2 + gh_A = \frac{1}{2}v_B^2 + gh_B$$

حداکثر ارتفاع در حالتی رخ می‌دهد که تندي گلوله برابر صفر شود؛

يعنى $v_B = 0$. بنابراین:

$$\Rightarrow \frac{1}{2}v_A^2 + gh_A = gh_B \Rightarrow \frac{1}{2} \times 4^2 + 10 \times 3 = 10 \times h_B \Rightarrow h_B = 3 / 8 m$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، مکمل پرسش و مسئله ۱۸ انتهای فصل کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

«۴۰» گزینه

از مقاومت هوا صرفنظر شده است، بنابراین داریم: (زمین را به عنوان مبدأ

انرژی پتانسیل گرانشی در نظر می‌گیریم: $U_1 = 0$)

$$\begin{cases} E_1 = E_2 \Rightarrow K_1 + U_1 = K_2 + U_2 \\ U_1 = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv_1^2 + 0 = \frac{1}{2}mv_2^2 + mgh_2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times (40)^2 = \frac{1}{2} \times (20)^2 + 10h_2 \Rightarrow h_2 = 60 m$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، مشابه تمرین ۳-۱۴ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

«۲۸» گزینه

در حین سقوط جسم بخشی از انرژی پتانسیل گرانشی آن به انرژی جنبشی

تبدیل می‌شود. پس علامت تغییرات انرژی جنبشی و تغییرات انرژی

پتانسیل گرانشی مخالف یکدیگر می‌باشند. طبق قانون پایستگی انرژی داریم:

$$W_f = E_2 - E_1 = (K_2 + U_2) - (K_1 + U_1)$$

$$= (K_2 - K_1) + (U_2 - U_1) = \Delta K + \Delta U \xrightarrow{\frac{\Delta K}{\Delta U} = -\frac{2}{3}}$$

$$W_f = -\frac{2}{3}\Delta U + \Delta U = \frac{1}{3}\Delta U \quad (1)$$

از طرفی کار نیروی وزن همواره برابر است با:

$$W_{mg} = -\Delta U \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} \frac{W_f}{W_{mg}} = \frac{\frac{1}{3}\Delta U}{-\Delta U} = -\frac{1}{3}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

«۳۹» گزینه

با توجه به این که کلیه سطوح بدون اصطکاک هستند و از مقاومت هوا

صرف نظر شده است، با در نظر گرفتن سطح زمین به عنوان مرجع انرژی

پتانسیل گرانشی و با استفاده از پایستگی انرژی مکانیکی، داریم:

موجود در مخلوط اولیه 19% برابر تعداد مول‌های لیتیم برمید موجود در این مخلوط بوده است، بر این اساس تعداد مول‌های لیتیم برمید و کلسیم برمید را به ترتیب معادل با a و $19a$ در نظر می‌گیریم و جرم هر ماده را در مخلوط اولیه محاسبه می‌کنیم:

$$\text{? g LiBr} : a \text{ mol LiBr} \times \frac{87 \text{ g LiBr}}{1 \text{ mol LiBr}} = 87a \text{ g LiBr}$$

$$\text{? g CaBr}_2 : 0.19a \text{ mol CaBr}_2 \times \frac{200 \text{ g CaBr}_2}{1 \text{ mol CaBr}_2}$$

$$= 38a \text{ g CaBr}_2$$

$$\frac{\text{جرم لیتیم برمید}}{\text{جرم مخلوط}} \times 100 = \frac{\text{درصد جرمی لیتیم برمید}}{100}$$

$$\Rightarrow \frac{87a}{87a + 38a} \times 100 = 69/6\%$$

(شیمی - آب، آهنج زندگی - صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸ و ۱۰۰ تا ۱۰۲)

(میرحسن مسینی)

۴۵ - گزینه «۲»

در یون‌های چند اتمی از قبیل کربنات (CO_3^{2-}), نیترات (NO_3^-).

هیدروکسید (OH^-), سولفات (SO_4^{2-}) و آمونیوم (NH_4^+) بار الکتریکی متعلق به کل یون است.

نادرست: فسفید (P^{3-}) یونی تکاتمی است و بار (-۳) به فسفر تعلق دارد.

نادرست: بار الکتریکی یون سولفات (-۲) است.

(شیمی - آب، آهنج زندگی - صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(مبتنی اثمار)

۴۶ - گزینه «۲»

فقط مورد دوم درست است.

بررسی برخی موارد:

$$\text{مورد اول: } \frac{\text{شمار اتم‌ها}}{\text{توع عنصرها}} = \frac{14}{4} = \frac{7}{2} \quad (\text{NH}_4)_2\text{CO}_3 \Rightarrow$$

مورد سوم: کاتیون‌های موجود در آب دریا بیشتر از گروه‌های اول و دوم عناصر جدول تناوبی هستند.

(شیمی - آب، آهنج زندگی - صفحه‌های ۸۶، ۸۷ و ۹۲)

(عباس هنریو)

۴۷ - گزینه «۴»

ابتدا مقدار Na^+ را در Na_2SO_4 و NaOH محاسبه می‌کنیم:

$$\text{? mol Na}^+ = 20 \text{ mL} \times \frac{0.5 \text{ mol Na}_2\text{SO}_4}{1000 \text{ mL}}$$

$$\times \frac{2 \text{ mol Na}^+}{1 \text{ mol Na}_2\text{SO}_4} = 0.2 \text{ mol Na}^+$$

$$\text{? mol Na}^+ = 8 \text{ g NaOH} \times \frac{1 \text{ mol NaOH}}{40 \text{ g NaOH}} \times \frac{1 \text{ mol Na}^+}{1 \text{ mol NaOH}}$$

$$= 0.2 \text{ mol Na}^+$$

شیمی (۱)

۴۱ - گزینه «۱»

(هادی محمدزاده)

اوزون در لایه استراتوسفر نقش مفید و در لایه تروپوسفر نقش مضری ایفا می‌کند.

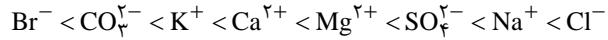
(شیمی - روابط انسانی - صفحه‌های ۷۶ تا ۷۳)

۴۲ - گزینه «۱»

(هادی محمدزاده)

با توجه به جدول خود را بیامایید صفحه ۸۷ کتاب درسی شیمی دهم،

مقایسه جرم یون‌ها به صورت زیر است:

(شیمی - آب، آهنج زندگی - صفحه ۸۷)

۴۳ - گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: نزدیک به ۷۵٪ سطح زمین را آب پوشانده است.

گزینه «۲»: در واکنش‌های زیست‌کره درشت مولکول‌ها نقش اساسی ایفا می‌کنند.

گزینه «۳»: اگر کره زمین را مسطح در نظر بگیریم، آب همه سطح آن را تا ارتفاع بیش از ۲ کیلومتری می‌پوشاند.

(شیمی - آب، آهنج زندگی - صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۴۴ - گزینه «۴»

فرمول شیمیایی کلسیم برمید و لیتیم برمید به ترتیب به صورت

CaBr_2 و LiBr است. اگر شمار مول‌های کلسیم برمید و لیتیم برمید حل شده در محلول را به ترتیب معادل با x و y مول در نظر بگیریم شمار مول ذرات

ایجاد شده در محلول به صورت زیر می‌شود:

$$\left\{ \begin{array}{l} x \text{ mol Ca}^{2+} \\ 2x \text{ mol Br}^- \end{array} \right\} \Rightarrow \text{انحلال } x \text{ مول کلسیم برمید در محلول}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} y \text{ mol Li}^+ \\ y \text{ mol Br}^- \end{array} \right\} \Rightarrow \text{انحلال } y \text{ مول لیتیم برمید در محلول}$$

براین اساس می‌توان گفت در محلول مجموعاً $2x + y$ مول یون برمید وجود

دارد با توجه به مقدار یون‌های تولید شده در محلول و اطلاعات داده شده در صورت

$$\frac{\text{غلظت یون برمید}}{\text{غلظت یون لیتیم}} = 1/38 \Rightarrow \frac{2x + y}{y} = 1/38$$

سوال داریم:

$$\Rightarrow 1/38y = 2x + y \Rightarrow x = 0.19y$$

با توجه به نسبت محاسبه شده می‌توان گفت تعداد مول‌های کلسیم برمید

(پویا رستگاری)

۵۱ - گزینه «۲»

معادله موازن شده واکنش دوم به صورت مقابل است:

$$4\text{KNO}_3(s) \rightarrow 2\text{K}_2\text{O}(s) + 5\text{O}_2(g) + 2\text{N}_2(g)$$

حجم مولی در این شرایط را بدست آوریم:

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{T_2}{T_1} \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{39+273}{22/4} = \frac{39+273}{273} \Rightarrow V_2 = \frac{25}{6} \text{ L mol}$$

۳۵/۸۴ لیتر گاز در این شرایط معادل با ۱/۴ مول گاز می‌باشد. با توجه به ضرایب استوکیومتری گازهای نیتروژن و اکسیژن، اگر تعداد مول‌های نیتروژن را x در نظر بگیریم، تعداد مول‌های گاز اکسیژن برابر با $2/5x$ می‌شود پس داریم:

$$x + 2/5x = 1/4 \Rightarrow x = 0/4 \text{ mol}$$

بنابراین در واکنش دوم $0/4$ مول گاز نیتروژن به همراه ۱ مول گاز اکسیژن تولید و $0/8$ مول پتاسیم نیترات نیز مصرف شده است. اگر فرض کنیم در واکنش اول y مول گاز تولید شده باشد، در واکنش تولید نیتروژن مونوکسید، $y + 1$ مول گاز اکسیژن استفاده شده، اما با توجه به ضرایب استوکیومتری مواد در واکنش تنها $0/4$ مول از آن مصرف می‌شود؛ بنابراین از این مقدار $y + 0/4$ مول باقی می‌ماند که معادل با $38/4$ گرم از این گاز است. بنابراین داریم:

$$0/4 = \frac{38/4}{32} \Rightarrow 0/6 + y = 1/2 \Rightarrow y = 0/6 \text{ mol}$$

در واکنش (اول) $2\text{KNO}_3(s) \rightarrow 2\text{KNO}_2(s) + \text{O}_2(g)$ با توجه به ضرایب استوکیومتری، $0/6$ مول گاز اکسیژن تولید شده و $1/2$ مول پتاسیم نیترات نیز مصرف شده است. در آخر کافی است جرم پتاسیم نیترات مصرف شده در واکنش‌ها را بدست بیاوریم و اختلاف آن‌ها را حساب کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} 1/2 \times 10/1 : \text{واکنش اول} \\ 1/2 \times 0/8 \times 10/1 : \text{واکنش دوم} \end{array} \right\} = 0/1 \times 0/4 = 40/4 \text{ g KNO}_2$$

(شیمی ا- ردیابی گازها در زنگی - صفحه‌های ۷۷ تا ۷۸)

(هادی مهریزاده)

۵۲ - گزینه «۱»

$? \text{g HBr} = \frac{1/50 \text{ g HBr}}{\text{ محلول}} \times \frac{20 \text{ g HBr}}{100 \text{ g محلول}} = 9 \text{ g HBr}$

 $9 \text{ g HBr} + 20 \times 1/5 = 2030 \text{ g} = \text{جرم محلول نهایی}$

$$\text{ppm} = \frac{9}{2030} \times 10^6 \approx 4433$$

(شیمی ا- آب، آهنه زنگی - صفحه‌های ۹۶ تا ۹۷)

$$C_M(\text{Na}^+) = \frac{0/2 + 0/2}{0/2} = 2 \text{ mol.L}^{-1}$$

اگر درصد جرمی (a) و چگالی (d) را داشته باشیم، غلظت مولی با فرمول زیر بدست می‌آید:

$$2 = \frac{10 \times a \times d / 2}{23} \Rightarrow a = 3 / 83 \text{ جرم مولی}$$

(شیمی ا- آب، آهنه زنگی - صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸ و ۱۰۰)

(منصور سلیمانی مکان)

۴۸ - گزینه «۴»

همه عبارت‌های داده شده نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(آ) توسعه پایدار بیان می‌کند هرگاه در مجموع، شرکت‌ها و کارخانه‌ها، کالاهایی را تولید کنند که قیمت تمام شده تولید کالا برای کشور کاهش یابد، این توسعه سبب رشد واقعی کشور می‌شود.

(ب) تشکیل بیوندین یک اتم اکسیژن با مولکول اکسیژن همراه با تولید دگرشکلی (آلوتروب) از این عنصر با واکنش پذیری بیشتر است که نسبت به اکسیژن مایع در دمای بالاتری به جوش می‌آید.

(پ) گازهای نیتروژن و هیدروژن در حضور کاتالیزگر در دما و فشار محیط برخلاف گاز هیدروژن و اکسیژن که به سرعت واکنش می‌دهند، با یکدیگر واکنش نمی‌دهند.

(ت) حجم یک مول از گازهای مختلف در دما و فشار معین با هم بسان و برابر با یک مقدار ثابت است.

(شیمی ا- ردیابی گازها در زنگی - صفحه‌های ۷۲، ۷۴، ۷۵، ۷۹، ۸۱ و ۸۲)

(منصور سلیمانی مکان)

۴۹ - گزینه «۱»

شكل درست عبارات نادرست:

(ب) کاهش تولید مواد زیست تخریب‌ناپذیر

(پ) تولید سوخت‌های اکسیژن دار

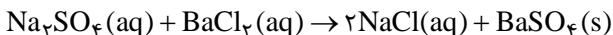
(ت) تولید پلاستیک‌هایی بر پایه نشاسته و پلیمرهایی که علاوه بر کربن و هیدروژن دارای اکسیژن می‌باشند.

(شیمی ا- ردیابی گازها در زنگی - صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(منصور سلیمانی مکان)

۵۰ - گزینه «۳»

ابتدا معادله واکنش را نوشت و موازن می‌کنیم:

(آ) نسبت تعداد آنیون به کاتیون در رسوب باریم سولفات ۱ به ۱ است.

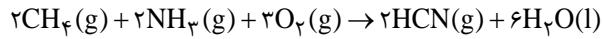
(ب) تفاوت مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش دهنده‌ها و فراورده‌ها:

$$3 - 2 = 1$$

(پ) سدیم سولفات در یک واحد فرمولی دارای ۳ مول یون، باریم کلرید نیز ۳ مول یون دارد؛ در مجموع ۶ مول یون در معادله داریم. از طرفی با احتساب ضریب ۲ در سمت فراورده ۲ مول یون کلرید داریم، بنابراین خواهیم داشت:

$$\frac{2 \text{ mol Cl}^-}{6 \text{ mol}} = \frac{3 \text{ mol Cl}^-}{6 \text{ mol یون}}$$

(شیمی ا- آب، آهنه زنگی - صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

در واکنش موردنظر ۷ مول ماده گازی (۲ مول متان، ۲ مول آمونیاک و ۳ مول اکسیژن) با یکدیگر واکنش داده و ۲ مول ماده گازی (۲ مول گاز هیدروژن سیانید) تولید شده است. علاوه بر این، در طول واکنش موردنظر ۶ مول آب نیز تولید شده است. به عبارت دیگر می‌توان گفت به ازای تولید ۶ مول آب در این واکنش شیمیایی، تعداد مول‌های مواد گازی موجود در ظرف واکنش به اندازه ۵ mol کاهش پیدا می‌کند. از طرفی می‌دانیم در شرایط استاندارد حجم هر مول ماده گازی برابر با $\frac{22.4}{4}$ لیتر است. برای اساس می‌توان گفت به ازای تولید ۶ مول آب در واکنش موردنظر حجم مخلوط گازی به اندازه 112 L لیتر در شرایط استاندارد کاهش پیدا می‌کند. با توجه به صورت سوال ارتفاع پیشتون به اندازه 42 سانتی‌متر تغییر کرده (کاهش پیدا کرده است) تغییرات حجم را بر حسب لیتر به دست می‌آوریم:

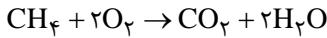
$$\Delta V = A \times \Delta h \Rightarrow 40.0 \times 42 = 1680 \text{ cm}^3 \text{ یا } \frac{16}{8} \text{ L}$$

بنابراین $\frac{16}{8}$ لیتر کاهش حجم رخ داده است؛ بنابراین تعداد مول آب تولید شده را به دست می‌آوریم:

$$\text{? mol H}_2\text{O} : \frac{6 \text{ mol H}_2\text{O}}{\text{کاهش حجم } 112 \text{ L}} \times \text{کاهش حجم } \frac{16}{8} \text{ L} : \text{کاهش حجم}$$

$$= 0.9 \text{ mol H}_2\text{O}$$

در نهایت مقدار متان مصرف شده را بر حسب مقدار آب تولیدی به دست می‌آوریم:

$$\text{? g CH}_4 : \frac{1 \text{ mol CH}_4}{0.9 \text{ mol H}_2\text{O}} \times \frac{16 \text{ g CH}_4}{2 \text{ mol H}_2\text{O}} \times \frac{1 \text{ mol CH}_4}{1 \text{ mol H}_2\text{O}}$$

(شیمی ا- ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۷ تا ۸۱)

(میرحسن هسینی)

«۵۶- گزینه ۲»

تنها عبارت (ث) درست است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارةت (آ): هیدروژن فراوان‌ترین عنصر در جهان است، نه هواکره.

عبارةت (ب): تنها فراورده سوختن هیدروژن، H_2O (آب) است.

عبارةت (پ): از سوختن زغال‌سنگ، H_2O ایجاد می‌شود که نشان از وجود هیدروژن در ترکیب آن است.

عبارةت (ت): هیدروژن عنصری واکنش‌پذیر است و تولید و حمل و نقل و نگهداری آن دشوار و پرهزینه است.

عبارةت (ث): قیمت یک گرم هیدروژن براساس کتاب درسی ۲۸۰۰ ریال و

$$\frac{2800}{14} = 200 \text{ ریال است.}$$

(شیمی ا- ردپای گازها در زندگی - صفحه ۷۲)

(میرحسن هسینی)

«۵۳- گزینه ۲»

آب اقیانوس‌ها و دریاها مخلوطی همگن است.

نزدیک ۷۵ درصد سطح زمین از آب پوشیده شده است.

سالانه میلیاردانها تن مواد گوناگون از سنگ کره وارد هواکره و مقدار

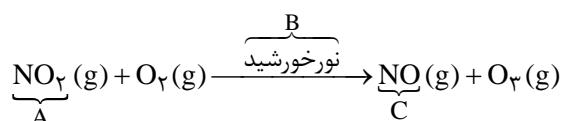
جانداران آبزی سالانه میلیاردانها تن کربن دی‌اکسید را وارد هواکره و مقدار سیار زیادی از گاز اکسیژن محلول در آب را مصرف می‌کنند.

(شیمی ا- آب، آهنه زنگی - صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

(میرحسن هسینی)

«۵۴- گزینه ۴»

همه عبارت‌ها نادرست است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارةت اول: هوای آلوده شهرهای بزرگ اغلب به دلیل گاز نیتروژن دی‌اکسید (NO_2) به رنگ قهوه‌ای روشن دیده می‌شود.

عبارةت دوم: اصلی‌ترین جزء سازنده هواکره نیتروژن است که در زمان وقوع رعدوبرق یا دمای بالای درون موتور خودروها با اکسیژن هوا، گاز نیتروژن مونوکسید (NO) را ایجاد می‌کند. در حضور نورخورشید این واکنش پیشرفت چندانی ندارد.

عبارةت سوم: ساختار اوزون (O_3) در لایه‌های تروپوسفر و استراتوسفر یکسان است. فقط نقش آن متفاوت است. اوزون در استراتوسفر نقش مفید و محافظتی دارد ولی در تروپوسفر نقش آن مضر و زیانبار است.

عبارةت چهارم: B، نورخورشید است.

(شیمی ا- ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

(پویا رستگاری)

«۵۵- گزینه ۱»

واکنش مورد نظر در شرایط استاندارد و در یک سیلندر با پیستون متحرک انجام شده است، پس می‌توان گفت فشار در طول انجام شدن واکنش ثابت بوده است. معادله واکنش انجام شده به صورت زیر است:

$$\text{محلول L} \times \frac{۰/۰۵ \text{ mol Cu(NO}_۳\text{)}_۲}{\text{محلول L}} = ? \text{ g CuCl}_۲$$

$$\times \frac{\text{۱mol CuCl}_۲}{\text{۱mol Cu(NO}_۳\text{)}_۲} \times \frac{\text{۱۳۵g CuCl}_۲}{\text{۱mol CuCl}_۲} = \text{۶/۷۵g CuCl}_۲$$

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه های ۹۶ تا ۹۸ و ۱۰۰)

(میرحسن مسینی)

«۵۹- گزینه» ۳

یکی از مراحل واکنش تهیه سولفوریک اسید ($\text{H}_۲\text{SO}_۴$) تبدیل $\text{SO}_۲$ (گوگرد دی اکسید) به $\text{SO}_۳$ (گوگرد تری اکسید) است؛ بنابراین فقط عبارت (ب) نادرست است. بررسی سایر عبارت ها:

با افزایش دما و کاهش فشار، حجم بیشتر می شود.

در STP ، دما ۰°C و فشار ۱ اتمسفر است.

(پ) فراوان ترین جزء سازنده هواکره، نیتروژن است که واکنش پذیری ناچیزی دارد.

(ت) گاز اوزون در استراتوسفر (برخلاف تروپوسفر) نقش مفید و محافظتی دارد.

(شیمی ا- درای گازها در زنگی - صفحه های ۷۸ و ۷۵)

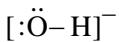
(مبتنی اتهاد)

«۶۰- گزینه» ۲

فقط عبارت سوم درست است.

بررسی عبارت های نادرست:

عبارت اول: نسبت $\frac{۱}{۳}$ می باشد.

عبارت دوم: برای تبدیل $\text{CO}_۲$ به موادمعدنی از واکنش CaO یا MgO با $\text{CO}_۲$ استفاده می کنیم.

عبارت چهارم: آمونیاک در دمای اتاق گازی شکل است.

(شیمی ا- ترکیبی - صفحه های ۷۰، ۷۷، ۸۲ و ۹۲)

(میرحسن مسینی)

«۵۷- گزینه» ۲

فقط عبارت (ب) نادرست است.

بررسی عبارت ها:

(آ): گلاب محلول همگن از چند ماده آبی (کربن دار) در آب است.

(ب): ضدیخ، محلول اتیلن گلیکول در آب است.

{ حل شونده: اتیلن گلیکول

{ حل: آب

(پ): سرم فیزیولوژی، محلول نمک (ترکیب یونی) در آب است.

(ت): در هر ۱۰۰ g از آب دریای مرده، ۲۷ g حلقه شونده (انواع نمکها) وجود دارد.

(ث): سرم فیزیولوژی یک محلول رقیق و گلاب دو آتشه یک محلول غلیظ است.

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه های ۹۳ و ۹۴)

(پویا رستگاری)

«۵۸- گزینه» ۳

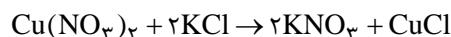
اگر تعداد مول مس (II) نیترات را x و تعداد مول کلسیم نیترات را y مول در نظر بگیریم، از انحلال هر x مول $\text{Cu(NO}_۳\text{)}_۲$ ، x مول یون مس (II) و $۲x$ مول یون نیترات ایجاد می شود. از طرفی از انحلال هر y مول $\text{Ca(NO}_۳\text{)}_۲$ نیز y مول یون کلسیم و $۲y$ مول یون نیترات حاصل می شود. اگر یک محلول یک لیتری از این محلول را در نظر بگیریم، مجموعاً $۲x + ۲y = ۰/۲۶$ مول یون نیترات در محلول داریم؛ بنابراین به این معادله می رسیم:

از طرفی وقتی غلظت ppm کاتیون های مس و کلسیم در محلول برابر است، یعنی جرم های برابری از این دو کاتیون را در اختیار داریم، پس می نویسیم:

$$(II) \quad ۶۴x = ۴۰y \Rightarrow y = ۱/۶x$$

$$\frac{۲x + ۲y = ۰/۲۶}{y = ۰/۰۸, x = ۰/۰۵}$$

با توجه به صورت سوال تنها مس (II) نیترات بوده که با پتابسیم کلرید واکنش داده و معادله واکنش آن ها نیز به صورت زیر است:

$$\text{محلول L} \times \frac{۰/۰۵ \text{ mol Cu(NO}_۳\text{)}_۲}{\text{محلول L}} = ? \text{ mL}$$

$$\times \frac{۲\text{ mol KCl}}{۱\text{ mol Cu(NO}_۳\text{)}_۲} \times \frac{\text{۱L}}{۰/۴\text{ mol KCl}} \times \frac{۱۰۰۰\text{ mL}}{\text{۱L}}$$

$$= ۲۵۰\text{ mL}$$

ریاضی (۱)

«۶۱- گزینه ۳»

(مفهوم تک)

تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، بنابراین:

$$\begin{cases} 2a - b = 1 \\ 4a + 3b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{3}{10} \\ b = -\frac{4}{10} \end{cases} \Rightarrow ab = -\frac{12}{10}$$

(ریاضی ا، تابع، صفحه ۱۱۲)

«۶۲- گزینه ۱»

با توجه به ضابطه تابع f داریم:

$$\begin{cases} f(0) = 2 \\ f(2) = -3 \times 2 + 5 = -1 \\ f(-4) = -\frac{1}{2}(-4) + 2 = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sqrt{\frac{-2f(0)-f(2)}{f(-4)}} = \sqrt{\frac{-4+13}{4}} = \sqrt{\frac{9}{4}} = \frac{3}{2}$$

(ریاضی ا، تابع، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

«۶۳- گزینه ۱»

$$y = -2x^2 + 4x - 1 = -2(x-1)^2 + 1$$

$$\xrightarrow[\text{راست}]{\text{ واحد به سمت} \atop \text{بالا}} y = -2(x-1-a)^2 + 1$$

$$\xrightarrow[\text{بالا}]{\text{ واحد به سمت} \atop \text{راست}} y = -2(x-1-a)^2 - 1 - b$$

$$= -2x^2 + 16x - 43 = -2(x-4)^2 - 11$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ b = 11 \end{cases} \Rightarrow a + b = 15$$

(ریاضی ا، تابع، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۳)

«۶۴- گزینه ۲»

برد تابع درجه دوم $f(x) = ax^2 + bx + c$ با دامنه $\mathbb{R}$ و $a < 0$ سهمی رو به بیان (سهمی رو به بیان) برابر با $(-\infty, -\frac{\Delta}{4a})$ است. بنابراین:

$$\begin{aligned} -\frac{\Delta}{4a} &= 1 \Rightarrow \frac{-(64 - 4a(a+2))}{4a} = 1 \\ \Rightarrow a^2 + 2a - 16 &= a \Rightarrow a^2 - 5a - 16 = 0 \\ \Rightarrow (a-8)(a+2) &= 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 8 \\ a = -2 < 0 \end{cases} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow f(x) = -8x^2 + 8x \Rightarrow f(1) = 6$$

(ریاضی ا، تابع، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

(سعید عالم پور)

«۶۵- گزینه ۱»

در تابع ثابت، مؤلفه‌های دوم همه زوچهای مرتب یکسانند:

$$\Rightarrow k^2 - 6 = 7k = \frac{b}{2}$$

$$\Rightarrow k^2 - 7k + 6 = (k-1)(k-6) = 0 \Rightarrow k = 1 \text{ یا } 6$$

$$\Rightarrow \begin{cases} k = 1 = \frac{b}{14} \Rightarrow b = 14 \Rightarrow b - k = 13 \\ \text{یا} \\ k = 6 = \frac{b}{14} \Rightarrow b = 84 \Rightarrow b - k = 78 \end{cases}$$

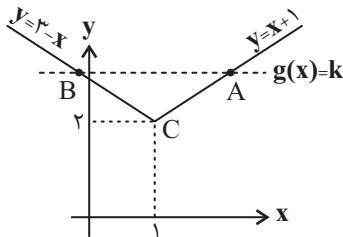
(ریاضی ا، تابع، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

(شهین پروازی)

«۶۶- گزینه ۳»

نمودارهای تابع f و g را در یک دستگاه رسم می‌کنیم:

$$f(x) = \sqrt{(x-1)^2} + 2 = |x-1| + 2$$

(همید صالحی)

«۶۸- گزینه»

برای این که عدد سه رقمی زوج باشد، باید یکان یکی از اعداد ۲، ۰ یا ۴ باشد، از طرفی مضرب ۵ نیست پس صفر نمی‌تواند باشد:

$$\frac{3}{\downarrow} \times \frac{3}{\downarrow} \times \frac{2}{\{ 4 \text{ یا } 2 \}} = 18$$

صفر نمی‌تواند باشد

(ریاضی ا، شمارش، بدون شمردن، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۶)

(مهدی تک)

«۶۹- گزینه»

ابتدا تعداد حالت‌های ممکن برای رمز را می‌یابیم:

$$\frac{10}{\_} \times \frac{10}{\_} \times \frac{10}{\_} = 1000$$

$$= \frac{3000S}{60S} = \text{مدت زمان} \Rightarrow 3000 \times 3 = 10000S = \text{حداکثر مدت زمان}$$

 $= 50 \text{ min}$

(ریاضی ا، شمارش، بدون شمردن، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۶)

(اسماعیل میرزاچی)

«۷۰- گزینه»

تعداد جایگشت‌های کل حروف، $6!$ است.
اگر حروف نقطه‌دار کنار هم قرار گیرند، داریم:

$$\boxed{\text{ن}, \text{و}, \text{ت}} \times \_ \times \_ \times \_ \times \_ \Rightarrow 2! \times 5!$$

بنابراین تعداد حالت‌هایی که حروف نقطه‌دار، کنار هم قرار نمی‌گیرند، برابر

است با:

$$6! - 2! \times 5! = 5!(6-2) = 120 \times 4 = 480$$

(ریاضی ا، شمارش، بدون شمردن، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

مختصات نقاط A و B را می‌یابیم:

$$x_A : x + 1 = k \Rightarrow x = k - 1$$

$$x_B : 3 - x = k \Rightarrow x = 3 - k$$

پس در مثلث ABC داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{قاعده} = x_A - x_B = 2k - 4 \\ \text{ارتفاع} = k - 2 \end{array} \right.$$

$$S = \frac{(2k - 4)(k - 2)}{2} = (k - 2)^2 = 9$$

$$\Rightarrow (k - 2) = \pm 3 \xrightarrow{k > 2} k = 5$$

(ریاضی ا، تابع، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۳)

(میلاد منصوری)

«۷۱- گزینه»

هر دو ضابطه تابع f در دامنه‌هایشان ثابت هستند، این یعنی اگر تابعهمانی $x = y$ نمودار تابع f را قطع کند، تابع ثابت $y = 1 - 2k$ را در بازه

$$(1, 1) \text{ و تابع ثابت } y = \frac{1}{2} + 2k \text{ را در بازه } [5, 1] \text{ قطع می‌کند:}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} -1 \leq 1 - 2k < 1 \Rightarrow -1 < 2k - 1 \leq 1 \Rightarrow 0 < k \leq 1 \\ 1 \leq \frac{1}{2} + 2k \leq 5 \Rightarrow \frac{1}{2} \leq k \leq \frac{3}{2} \end{array} \right.$$

پس اگر k عضو بازه $\left[0, \frac{3}{2}\right]$ باشد، قطعاً تابع f یکنقطه مشترک با تابع $x = y$ دارد، در نتیجه به‌ازای $\frac{3}{2} \in \mathbb{R} - (0, \frac{3}{2})$ ، ایننمودارها تقاطعی ندارند. مجموعه مورد نظر شامل عدد صحیح $1 = k$ نیست.

(ریاضی ا، تابع، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷)

گزینه «۴»: کپسول مفصلی از جنس بافت پیوندی رشته‌ای (متراکم) است. بافت پیوندی رشته‌ای (متراکم) در مقایسه با بافت پیوندی سست، رشته‌های کلاژن زیادتر و یاخته‌های کمتری دارد.

(تکیه) (زیست‌شناسی، ۳، صفحه ۳۳۳)
(زیست‌شناسی، صفحه های ۵، ۱۶، ۳۶، ۳۸، ۴۵ و ۷۰)

۷۴- گزینه «۱»
ماع شفاف جلوی عدسی از مردمک عبور می‌کند. مردمک در وسط عنبیه قرار گرفته است؛ بنابراین منظور صورت سوال عنبیه می‌باشد.
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مویرگ‌های خونی فراوان توصیفی برای مشیمیه است.
گزینه «۲»: عنبیه دارای دو نوع عضله حلق‌وی و شعاعی است که عضلات حلق‌وی توسط اعصاب پاراسمپاتیک و عضلات شعاعی توسط سمپاتیک عصب‌دهی می‌شود.
گزینه «۳»: عنبیه درون حلقه عضلانی جسم مژگانی قرار دارد و نازک‌تر از آن است.
گزینه «۴»: زالیه مواد غذایی و اکسیژن را برای عدسی و قرنیه فراهم می‌کند.

(عواص) (زیست‌شناسی، صفحه های ۱۷، ۲۳ و ۲۴)

۷۵- گزینه «۴»
اعصاب سمسپاتیک باعث گشاد شدن سوراخ مردمک و اعصاب پاراسمپاتیک باعث تنگ شدن سوراخ مردمک می‌شوند. هنگام دیدن اجسام نزدیک، با انقباض ماهیچه‌های مژگانی و شل شدن تارهای اویزی، عدسی قطورتر می‌شود و فشار بیشتری به زجاجیه وارد می‌کند اما هنگام دیدن اجسام دور، با استراحت ماهیچه‌های مژگانی تارهای اویزی کشیده می‌شوند و عدسی حالت باریک‌تر پیدا می‌کند و فشار وارد بر زجاجیه در مقایسه با حالت قبل کاهش می‌یابد.
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید تغییر قطر مردمک فقط میزان نور ورودی را تنظیم می‌کند و نقش مهمی در تطبیق ندارد!
گزینه «۲»: عدسی با زالیه در ارتباط است. هنگام دیدن اجسام نزدیک، ماهیچه‌های مژگانی منقبض هستند و فشار وارد بر زجاجیه از طرف عدسی افزایش می‌یابد.

گزینه «۳»: هنگامی که نور کم باشد، با تحریک اعصاب سمسپاتیک سوراخ مردمک گشادرتر می‌شود. یاخته‌های استوانه‌ای در نور کم تحریک می‌شوند. در حالی که یاخته مخروطی در لکه زرد فراوان‌تر است.

گزینه «۴»: در نور زیاد، اعصاب پاراسمپاتیک باعث تنگ شدن مردمک می‌شوند. یاخته‌های مخروطی که ماده حساس به نور کمتری دارند در نور زیاد تحریک می‌شوند و در یاخته‌های عصبی بعد از خود، منجر به ایجاد پتانسیل عمل می‌شوند تا پیام عصبی بینایی از طریق عصب بینایی به کیاسماهی بینایی، تalamوس و در نهایت به لوب پس سری ارسال شود.

(عواص) (زیست‌شناسی، صفحه های ۱۷، ۲۳ و ۲۵)

۷۶- گزینه «۱»
با توجه به شکل ۳ کتاب درسی فصل ۳، در سطح خارجی تنہ استخوان ران بافت پیوندی دوازده وجود دارد که لایه داخلی آن از طریق رشته‌های محکم و سفید رنگ به بافت استخوانی متراکم متصل است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(حسن قائمی)

شكل صورت سوال مغز ماهی را نشان می‌دهد. ماهی دارای گردش خون ساده است (فصل ۴ دهم). بخش‌های مشخص شده در شکل صورت سوال عبارتند از: A : پیازهای بویایی، B: مخ، C: مخچه و D: بصل النخاع
در تشریح مغز گوسفند از سطح پشتی، بلافضله پس از برداشتن بقایای پرده منزه در محل شیار بین دو نیمکره مخ، رابط پینه‌ای دیده می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیازهای بویایی مغز در سطح شکمی بیشتر از سطح پشتی آن قابل مشاهده می‌باشند.

گزینه «۲»: همان‌طور که در شکل نیز مشخص است، مراکزی مانند مغز میانی و پل مغزی نسبت به مخچه، فاصله کمتری تا کیاسماهی بینایی دارند.
گزینه «۳»: دقت کنید که بصل النخاع در سطح پشتی مغز گوسفند اصلاً دیده نمی‌شود.

(تکیه) (زیست‌شناسی، صفحه ۶۵) (زیست‌شناسی، صفحه های ۱۶، ۳۶، ۳۸، ۴۵ و ۷۰)

(امیر محمد رفانی علوی)

بالاترین بخش ساقه مغز، مغز میانی است که در شنوایی، بینایی و حرکت نقش دارد. گیرنده حس وضعیت، گیرنده حس پیکری است که در تغییر فعالیت این مرکز نقش دارد. گیرنده حس وضعیت برخلاف گیرنده درد، سازش پذیر است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: گیرنده‌های حساس به میزان اکسیژن در آئورت وجود دارد.
گزینه «۳»: گیرنده‌های تحریک شونده در آسیب بافتی، گیرنده درد است، این گیرنده می‌تواند در پی تولید لاکتیک‌اسید توسط یاخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی تحریک شود.

گزینه «۴»: در نواحی لب و نوک انگشتان گیرنده‌های تماسی به مقدار زیاد وجود دارند. گیرنده حس وضعیت فاقد پوشش پیوندی در زردپی است.
(تکیه) (زیست‌شناسی، صفحه ۶۰) (زیست‌شناسی، صفحه های ۱۶، ۳۶ و ۴۵)

(امیر رضا صدریکتا)

بخش مشخص شده در شکل، کپسول مفصلی است که از جنس بافت پیوندی رشته‌ای (متراکم) و دارای یاخته‌های دوکی شکل است. غشای پایه ساختاری است که یاخته‌های دیواره حبابکی (یاخته‌های بافت پوششی) را به هم متصل نگه می‌دارد. غشای پایه فاقد ساختار یاخته‌ای است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بیرونی ترین لایه دیواره قلب همانند کپسول مفصلی دارای بافت پیوندی است که رشته‌های کلاژن فراوانی دارد.
گزینه «۳»: بافت پیوندی سست، یاخته‌های مژکدار نای را که نوعی یاخته پوششی هستند، پشتیبانی می‌کند و برخلاف بافت پیوندی رشته‌ای ماده زمینه‌ای آن اندک نیست.

(کلاوه نریمن)

بخش‌های مشخص شده در شکل به صورت زیر می‌باشند:

۱: استخوان دراز (ران)

۲: زردپی

۳: رگ‌های خونی

با توجه به مطالب کتاب درسی، در طی تلمبه ماهیچه اسکلتی با انقباض (کاهش فاصله خطوط Z) ماهیچه‌های دست و پا، شکم و میان‌بند به سیاهرگ‌های مجاور آن‌ها فشار وارد می‌شود و این فشار باعث حرکت خون (نوعی بافت پیوندی) در سیاهرگ‌ها می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با توجه به تصاویر کتاب درسی، استخوان نشان داده شده در شکل مربوط به ران است. استخوان ران با استخوان نیم‌لگن مفصل از نوع گوی و کاسه‌ای تشکیل می‌دهد. دقت کنید که استخوان‌های ذکر شده همگی مربوط به اسکلت جانی اند.

گزینه «۲»: گیرنده‌های حس وضعیت در ماهیچه‌های اسکلتی، زردپی و کپسول پوشاننده مفصل‌ها وجود دارند و این گیرنده‌ها به کشیده‌شدن حساس‌اند و همچنین نکته مهمی که باید به آن توجه کنید این است که غلاف‌های احاطه‌کننده دسته تارها (بخش «۴» در تشکیل زردپی انتهای ماهیچه‌ها نقش دارند؛ پس هم بخش «۴» و هم بخش «۲» در باز شدن کانال‌های گیرنده‌های حس وضعیت نقش دارند).

گزینه «۴»: بیشتر انرژی یاخته‌هایی که سرشار از میوگلوبین هستند (نوع کند) به روش هوایی تأمین می‌شود.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷)

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۵۸، ۵۹، ۶۰)

(محمد‌مهدی روزبهانی)

۴- گزینه «۴»

به کلمه فقط در انتهای صورت سؤال دقت کنید.

بررسی موارد:

مورد «الف»: دقت کنید یاخته‌های عصبی برای ناقل‌های عصبی (پیک‌های شیمیایی کوتاه‌برد)، دارای گیرنده می‌باشند.

مورد «ب»: برای یاخته‌های عصبی حسی، رابط و حتی یاخته‌های عصبی موجود در شبکه عصبی رودهای صادق نیست؛ زیرا این یاخته‌ها می‌توانند مستقل از دستگاه عصبی خود مختار فعالیت کنند.

مورد «ج»: یک یاخته عصبی ممکن است بیش از یک نوع پیک شیمیایی تولید کند؛ هم هورمون و هم ناقل عصبی.

مورد «د»: دقت کنید که یاخته‌ها برای حفظ هم‌ایستایی خود نیازمند وجود قند گلوکز و هم چنین دفع مواد زائد تولیدی و دریافت اکسیژن نیز می‌باشند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲، ۸، ۱۷ و ۵۵ تا ۵۷)

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۷ و ۲۷)

گزینه «۲»: بسیاری از استخوان‌ها در بافت اسفنجی خود مغز قرمز دارند که این مغز قرمز تحت تأثیر هورمون اریتروپویتین مترشحه از کبد و کلیه قرار می‌گیرند.

گزینه «۳»: در سطح داخلی بافت اسفنجی مجرای مرکزی استخوان قرار دارد که دارای مغز زرد است. رگ‌های داخل سامانه‌های هاوس‌رس از طریق مجراهای عرضی و مورب بین یاخته‌های استخوانی به یکدیگر وصل هستند.

گزینه «۴»: در سطح خارجی مجرای مرکزی بافت اسفنجی قرار دارد. مغز زرد متسلک از یاخته‌های چربی، در مجرای مرکزی استخوان دراز وجود دارد. بافت اسفنجی سامانه هاوس‌رس ندارد.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ و ۶۳) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۴- گزینه «۴»

بررسی موارد:

مورد «الف»: پس از انتقال پیام عصبی، مولکول‌های ناقل باقی‌مانده، باید از فضای همایه‌ای تخلیه شوند تا از انتقال بیش از حد پیام جلوگیری و امکان انتقال پیام‌های جدید فراهم شود. این کار می‌تواند با جذب دوباره ناقل عصبی به یاخته‌های پیش همایه‌ای انجام شود. پس ممکن است ناقل عصبی، پس از انتقال پیام دوباره به یاخته سازنده خود بازگردد.

مورد «ب»: یاخته‌های اصلی بافت عصبی، نورون‌ها می‌باشند. دقت کنید که ناقل‌های عصبی آزاد شده در فضای همایه‌ای لزوماً بر نورون تاثیر نمی‌گذارند! شاید یاخته‌های هدف آن‌ها، یاخته‌های ماهیچه‌ای باشند.

مورد «ج»: دقت کنید هر پیک شیمیایی که به محیط داخلی بدن وارد می‌شود، لزوماً وارد خون نمی‌شود (مثل ناقل عصبی).

مورد «د»: دقت کنید این مورد تنها برای ناقل‌های عصبی صادق است و در مورد هورمون‌ها صادق نیست.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲ و ۴۳) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۵۰ تا ۳۵۵)

(شهریار صالحی)

۲- گزینه «۲»

موراد «الف» و «د» نادرست‌اند.

A: اکتین / B: میوزین

بررسی موارد:

مورد «الف»: دقت کنید! سرهای میوزین به اکتین متصل می‌شوند و میوزین تغییرشکل می‌یابد (نه برعکس) و در نهایت خطوط Z سارکومر به هم نزدیک می‌شوند.

مورد «ب»: سرهای پروتئین‌های میوزین در دو انتهای نوار تیره سارکومر دیده می‌شوند. رشته‌های هر مولکول این پروتئین در همدیگر پیچیده شده‌اند.

مورد «ج»: برای لغزیدن میوزین و اکتین در مجاورت هم، باید پل‌های اتصالی اکتین و میوزین دائمًا تشکیل و با حرکتی مانند پارو زدن، خطوط Z به سمت هم کشیده شوند، سپس سرهای متصل جدا و به بخش جلوتر وصل شوند، این لیز خوردن، اتصال و جدا شدن سرهای میوزین صدها مرتبه در ثانیه تکرار و در نتیجه ماهیچه اسکلتی منقبض می‌شود.

مورد «د»: دقت کنید! در عمل انقباض هیچ‌گاه طول پروتئین‌های اکتین و میوزین تغییر نمی‌کند. بلکه با لغزیدن اکتین و میوزین در کناره‌م، خطوط Z به هم نزدیک‌تر می‌شوند.

(ستاهه هرکتی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۰)

$$\Rightarrow F_{T,0} = k |q_0| \times \left(\frac{|q_1|}{r_{1,0}} - \frac{|q_2|}{r_{2,0}} - \frac{|q_3|}{r_{3,0}} \right)$$

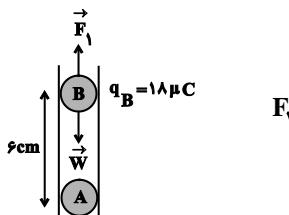
$$\Rightarrow F_{T,0} = 9 \times 10^9 \times 10^{-9} \times \left(\frac{18 \times 10^{-6}}{(30 \times 10^{-2})^2} - \frac{5 \times 10^{-6}}{(10 \times 10^{-2})^2} - \frac{9 \times 10^{-6}}{(15 \times 10^{-2})^2} \right)$$

$$\Rightarrow F_{T,0} = -6/3 \text{ N} \Rightarrow \vec{F}_{T,0} = -6/3 \vec{i} (\text{N})$$

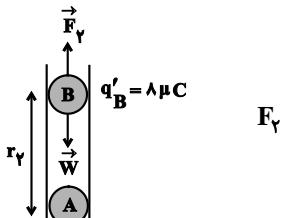
(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه های ۵ تا ۱۰)

فیزیک (۲)

«۳» - ۸۱

در حالت اول و دوم شرط تعادل گلوله $\mathbf{B}$ را مینویسیم:

$$\mathbf{F}_1 = \mathbf{W} \quad (1)$$

$$\mathbf{F}_2 = \mathbf{W} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} \mathbf{F}_1 = \mathbf{F}_2 \Rightarrow \frac{k |q_A||q_B|}{r_1} = \frac{k |q_A||q'_B|}{r_2}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_B|}{r_1} = \frac{|q'_B|}{r_2} \xrightarrow{|q_B| = 18 \mu\text{C}, r_1 = 6 \text{ cm}} |q'_B| = 8 \mu\text{C}$$

$$\frac{18}{(6)^2} = \frac{8}{r_2} \Rightarrow r_2 = 16 \Rightarrow r_2 = 4 \text{ cm}$$

پس فاصله بین دو بار $\Delta r = r_2 - r_1 = 4 - 6 = -2 \text{ cm}$ تغییر می‌یابد.

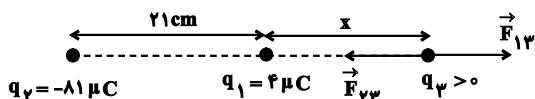
(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه های ۵ تا ۱۰)

(مفهوم گوهرزی)

«۳» - ۸۲

چون دو بار q_1 و q_2 ناهمناماند، لذا بار q_3 را باید بر روی امتداد خط

واصل دو بار، خارج از فاصله بین دو بار و نزدیک به بار با اندازه

کوچک‌تر یعنی q_1 قرار دهیم تا برایند نیروهای وارد بر آن از طرف دوبار q_1 و q_2 صفر شود. اگر فرض کنیم $q_3 > 0$ باشد، داریم:

$$F_{1,3} = F_{2,3} \Rightarrow \frac{k |q_1||q_3|}{r_{1,3}^2} = \frac{k |q_2||q_3|}{r_{2,3}^2}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_1|}{r_{1,3}} = \frac{|q_2|}{r_{2,3}} \xrightarrow{|q_1| = 6 \mu\text{C}, |q_2| = -8 \mu\text{C}} \frac{|q_1|}{r_{1,3}} = x, r_{2,3} = (21+x) \text{ cm}$$

$$\frac{6}{x} = \frac{-8}{(21+x)^2} \Rightarrow \frac{x+21}{x} = \frac{8}{4} = 2 \Rightarrow x = 6 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow \frac{x+21}{x} = \frac{9}{6} \Rightarrow 2x + 42 = 9x \Rightarrow 7x = 42 \Rightarrow x = 6 \text{ cm}$$

در نتیجه فاصله بار q_2 از بار q_3 برابر است با:

$$21 + x = 21 + 6 = 27 \text{ cm}$$

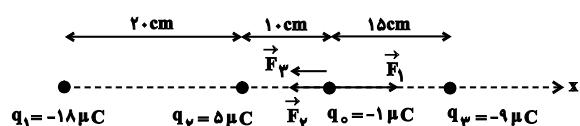
(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه های ۵ تا ۱۰)

(شهر ام آموزگار)

«۴» - ۸۲

ابتدا جهت نیروهای وارد بر بار q_0 از طرف بارهای دیگر را

به دست می‌آوریم:

$$F_{T,0} = F_1 - F_2 - F_3 - F_4 = \frac{k |q_1||q_0|}{r_{1,0}^2} - \frac{k |q_2||q_0|}{r_{2,0}^2} - \frac{k |q_3||q_0|}{r_{3,0}^2}$$

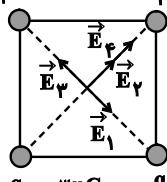

(سید ایمان بنی‌هاشمی)

«۳» - ۸۵

فاصله هر بار تا مرکز مربع برابر است با:

$$q_1 = 2\mu C \quad q_2 = -1\mu C$$

$$2r = \sqrt{1^2 + 1^2} = 10\sqrt{2}\text{ cm}$$

$$\Rightarrow r = 5\sqrt{2}\text{ cm}$$

$$E = \frac{k|q|}{r^2} \Rightarrow \begin{cases} E_1 = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 10^{-9}}{25 \times 2 \times 10^{-4}} = 0.36 \times 10^7 \frac{N}{C} \\ E_2 = \frac{9 \times 10^9 \times 1 \times 10^{-9}}{25 \times 2 \times 10^{-4}} = 0.18 \times 10^7 \frac{N}{C} \\ E_3 = \frac{9 \times 10^9 \times 6 \times 10^{-9}}{25 \times 2 \times 10^{-4}} = 1.08 \times 10^7 \frac{N}{C} \\ E_4 = \frac{9 \times 10^9 \times 3 \times 10^{-9}}{25 \times 2 \times 10^{-4}} = 0.54 \times 10^7 \frac{N}{C} \end{cases}$$

$$E_\gamma + E_\varphi = 0.18 \times 10^7 + 0.54 \times 10^7 = 0.72 \times 10^7 \frac{N}{C}$$

$$E_\gamma - E_1 = 0.18 \times 10^7 - 0.36 \times 10^7 = 0.72 \times 10^7 \frac{N}{C}$$

$$E_T = \sqrt{(0.72 \times 10^7)^2 + (0.72 \times 10^7)^2} = 0.72\sqrt{2} \times 10^7$$

$$\Rightarrow E_T = 7.2\sqrt{2} \times 10^6 \frac{N}{C}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۱۶)

(شهر ام آموزگار)

«۳» - ۸۶

طبق رابطه بزرگی میدان الکتریکی حاصل از یک ذره باردار، داریم:

$$E = \frac{k|q|}{r^2} \xrightarrow{|q|=4\mu C=4 \times 10^{-9} C} E = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-9}}{(0.2)^2}$$

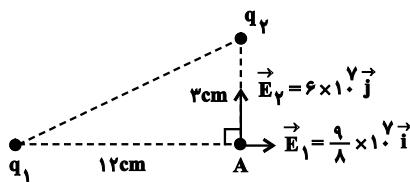
$$\Rightarrow E = 9 \times 10^5 \frac{N}{C}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۱۷)

(زهره آقامحمدی)

«۲» - ۸۴

با توجه به جهت میدان برایند در نقطه A، در حالت اول

بارهای q_1 و q_2 را می‌یابیم:

$$E_1 = \frac{k|q_1|}{r_1^2} \Rightarrow \frac{9}{12} \times 10^7 = 9 \times 10^9 \times \frac{|q_1|}{(12 \times 10^{-2})^2}$$

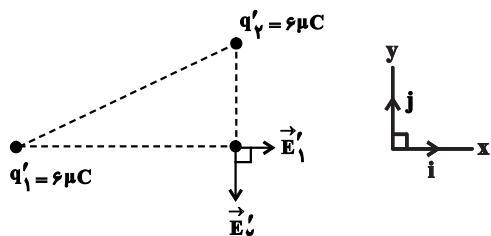
$$\Rightarrow |q_1| = 18 \times 10^{-9} C = 18\mu C \Rightarrow q_1 = 18\mu C$$

$$E_2 = \frac{k|q_2|}{r_2^2} \Rightarrow 6 \times 10^7 = 9 \times 10^9 \times \frac{|q_2|}{(3 \times 10^{-2})^2}$$

$$\Rightarrow |q_2| = 6 \times 10^{-9} C = 6\mu C \Rightarrow q_2 = -6\mu C$$

با تماس دو بار با یکدیگر، اندازه هر یک از بارها برابر است با:

$$|q'_1| = |q'_2| = \frac{q_1 + q_2}{2} = \frac{18 + (-6)}{2} = 6\mu C$$

$$E'_1 = \frac{k|q'_1|}{r_1^2} \Rightarrow E'_1 = \frac{9 \times 10^9 \times 6 \times 10^{-9}}{(12 \times 10^{-2})^2} = \frac{3}{8} \times 10^7 \frac{N}{C}$$

$$E'_2 = \frac{k|q'_2|}{r_2^2} \Rightarrow E'_2 = \frac{9 \times 10^9 \times 6 \times 10^{-9}}{(3 \times 10^{-2})^2} = 6 \times 10^7 \frac{N}{C}$$

$$\vec{E}' = \vec{E}'_1 + \vec{E}'_2 = \frac{3}{8} \times 10^7 \vec{i} \left(\frac{N}{C}\right) - 6 \times 10^7 \vec{j} \left(\frac{N}{C}\right)$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۱۷)

(ممدوهوار سورچی)

«۸۹- گزینه ۳»

چون ذره با بار الکتریکی منفی را در میدان الکتریکی رها کرده‌ایم، بنابراین در خلاف جهت خطوط میدان شروع به حرکت می‌کند و از پتانسیل الکتریکی کمتر به پتانسیل الکتریکی بیشتر می‌رود. بنابراین $V_B > V_A$ است و چون $|V_B| > |V_A|$ است، بنابراین $V_A = -11V$ می‌باشد. با استفاده از تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی و قانون پایستگی انرژی، می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} V_B - V_A &= \frac{\Delta U}{q} \xrightarrow{\Delta U = -\Delta K} V_B - V_A = \frac{-\Delta K}{q} \\ \Rightarrow V_B - (-11) &= \frac{-(12 \times 10^{-4}) - (0)}{-6 \times 10^{-6}} \Rightarrow V_B + 11 = 20 \\ \Rightarrow V_B &= +9V \end{aligned}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

(ممدوهوار سورچی)

«۹۰- گزینه ۲»

در حالت تعادل الکترواستاتیکی، بار جسم رسانا روی سطح خارجی آن توزیع می‌گردد. بنابراین گلوله توپر در تماس با کره توخالی، بدون بار می‌شود و تمام بار مجموعه بر روی سطح خارجی کره توخالی پخش می‌شود. اگر بار قدیمی کره توخالی را Q_1 و بار جدید آن را Q_2 بنامیم، داریم:

$$Q_1 = +12\mu C, \quad Q_2 = +12 + (-3) \Rightarrow Q_2 = +9\mu C$$

$$\Rightarrow \frac{Q_2 - Q_1}{Q_1} \times 100 = \text{درصد تغییرات}$$

$$\Rightarrow \frac{(9) - (12)}{12} \times 100 = -25\% \quad \text{درصد تغییرات}$$

بنابراین بار کره توخالی ۲۵ درصد کاهش می‌یابد.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(مهدی هسینی روست)

«۸۷- گزینه ۴»

به بررسی تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:
گزینه ۱: نادرست - در فضای بین دو خط میدان، میدان الکتریکی صفر نیست.
گزینه ۲: نادرست - اگر بار منفی را در نقطه B قرار دهیم، جهت نیروی وارد بر آن مماس بر خط میدانی است که از آن نقطه می‌گذرد و در خلاف جهت خطوط میدان است.

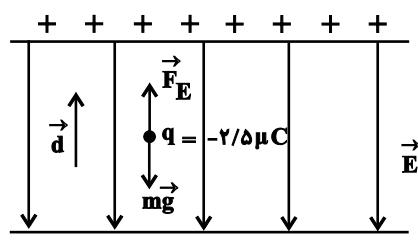
گزینه ۳: نادرست - خطوط میدان یکدیگر را قطع نمی‌کنند، لذا از نقطه A تنها یک خط میدان می‌گذرد.
گزینه ۴: درست - تراکم خطوط میدان نشان‌دهنده قوی یا ضعیف بودن میدان است. چون خطوط میدان در نقطه A متراکم‌تر است، لذا میدان در این نقطه قوی‌تر از نقطه B است.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(عبدالرضا امینی نسب)

«۸۸- گزینه ۱»

با توجه به شکل و با استفاده از قضیه کار - انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_E + W_{mg} = \Delta K$$

$$\Rightarrow E |q| d - mgd = \frac{1}{2} m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow 10^3 \times 2/5 \times 10^{-6} \times 16 \times 10^{-2} - 10^{-3} \times 10 \times 16 \times 10^{-2}$$

$$= \frac{1}{2} \times 10^{-3} (0 - v_1^2) \Rightarrow v_1^2 = 15 \times 16 \times 10^{-2} \Rightarrow v_1 = 0 / 4\sqrt{15} \frac{m}{s}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

فوجی

آموزگار

بیانی

«۹۱- گزینه ۴»

(کتاب آبی)

اگر میله‌ای با بار منفی را به کلاهک الکتروسکوپی خنثی نزدیک کنیم، بار ورقه‌های الکتروسکوپ منفی و بار کلاهک آن مثبت می‌شود.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۳، مرتبط با صفحه ۳ کتاب درسی)

«۹۲- گزینه ۳»

با نزدیک کردن میله‌ی شیشه‌ای با بار الکتریکی مثبت به کره **A**، بار **Q** و با نزدیک کردن میله‌ی پلاستیکی با بار الکتریکی منفی در کره **C**، بار **+Q** در آن القا می‌شود. حال با دور کردن میله‌های باردار کره **B** را با کره **A** تماس می‌دهیم. در این صورت بار $\frac{-Q}{2}$ از کره **A** به کره **B** منتقل می‌شود. پس بار کره **A**

و بار کره **B** نیز $\frac{-Q}{2}$ می‌شود.

حال اگر کره **B** را به کره **C** تماس دهیم $\frac{-Q}{2}$ بار کره

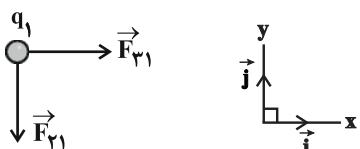
B توسط $\frac{+Q}{2}$ بار کره **C** خنثی شده و بار $\frac{+Q}{2}$ برای

کره‌های **C** و **B** باقی می‌ماند و این بار به نسبت مساوی بین کره‌های **B** و **C** تقسیم می‌شود یعنی بار کره **B** $\frac{+Q}{4}$ می‌شود.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مکمل صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب درسی)

«۹۳- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

$$F_{21} = k \frac{|q_2||q_1|}{r_{21}^2} = 9 \times 10^9 \frac{8 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{(4 \times 10^{-2})^2} = 90 \text{ N}$$

$$\Rightarrow \vec{F}_{21} = -90\hat{j}$$

$$F_{31} = k \frac{|q_3||q_1|}{r_{31}^2} = 9 \times 10^9 \frac{6 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{(3 \times 10^{-2})^2} = 120 \text{ N}$$

$$\Rightarrow \vec{F}_{31} = +120\hat{i}$$

$$\vec{F}_{T1} = \vec{F}_{21} + \vec{F}_{31} = 120\hat{i} - 90\hat{j}$$

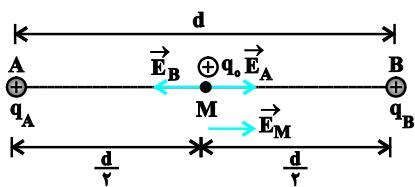
(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مشابه مثال ۱ - کتاب درسی)

(کتاب آبی)

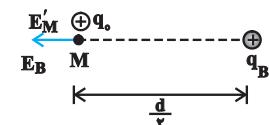
«۹۴- گزینه ۳»

چون با حذف یکی از بارها میدان الکتریکی از $\vec{E}_1$ به $\vec{E}_A$ تبدیل شده است. یعنی در واقع با حذف یکی از بارها میدان تغییر جهت داده است. بنابراین میدان‌های الکتریکی دو بار در نقطه **M** حتماً مختلف‌الجهت هستند.

: حالت اول

$$\vec{E}_M = \vec{E}_A + \vec{E}_B \Rightarrow |\vec{E}_M| = E_A - E_B = E_1$$

: حالت دوم (بار **q_A** حذف شود)

$$\vec{E}'_M = \vec{E}_B \Rightarrow |\vec{E}'_M| = -E_B = -E_1 \Rightarrow E_B = E_1$$

$$E_A - E_B = E_1 \Rightarrow E_A - (E_1) = E_1 \Rightarrow E_A = 2E_1$$

$$\begin{cases} E = k \frac{|q|}{r^2} \\ |q_3| = |q_6| = q \Rightarrow E_3 = E_6 \\ r_3 = r_6 = \frac{d}{2} \end{cases}$$

بنابراین چون E_3 و E_6 هم راستا و لی در خلاف جهت همانند اثرا هم را از بین می‌برند. در نتیجه میدان برایند کلی ناشی از مربع

کوچک در نقطه P صفر است.

حال مربع بزرگتر را در نظر می‌گیریم:

با همان استدلال بالا میدان‌های $\vec{E}_7$, $\vec{E}_8$, $\vec{E}_{13}$, $\vec{E}_9$, $\vec{E}_{11}$, $\vec{E}_7$, $\vec{E}_9$, $\vec{E}_{11}$, $\vec{E}_8$ و $\vec{E}_{13}$ به ترتیب اثر یکدیگر را در نقطه P خنثی می‌کنند و فقط

میدان‌های $\vec{E}_{10}$ و $\vec{E}_{14}$ باقی می‌مانند، بنابراین داریم:

$$E_{10} = k \frac{|q_{10}|}{r^2} = k \frac{q}{d^2} \Rightarrow \vec{E}_{10} = \frac{kq\vec{i}}{d^2}$$

$$E_{14} = k \frac{|q_{14}|}{r^2} = k \frac{2q}{d^2} \Rightarrow E_{14} = \frac{-2kq\vec{i}}{d^2}$$

$$\Rightarrow \vec{E}_P = \vec{E}_{10} + \vec{E}_{14} = \frac{kq\vec{i}}{d^2} - \frac{2kq\vec{i}}{d^2} \Rightarrow \vec{E}_P = -\frac{kq\vec{i}}{d^2}$$

$$\Rightarrow E_P = k \frac{q}{d^2}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مرتبط با صفحه ۳۳ کتاب درسی)

$$\begin{cases} E_A = 2E_1 \Rightarrow E_A = 2E_B \Rightarrow k \frac{|q_A|}{(\frac{d}{2})^2} = 2k \frac{|q_B|}{(\frac{d}{2})^2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{4|q_A|}{d^2} = \frac{8|q_B|}{d^2} \Rightarrow \frac{|q_B|}{|q_A|} = \frac{1}{2} \Rightarrow |q_B| = \frac{1}{2} |q_A|$$

$$\begin{cases} q_A > 0 \\ q_B > 0 \end{cases} \Rightarrow q_B = \frac{1}{2} q_A$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مکمل مثال ۱ - ۷ کتاب درسی)

(کتاب آبی)

۹۵- گزینه «۱»

با مربع کوچکتر شروع می‌کنیم.

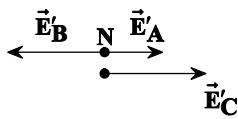
$$\begin{cases} E = k \frac{|q|}{r^2} \\ |q_1| = |q_4| \\ r_1 = r_4 = \frac{d}{2} \end{cases} \Rightarrow E_1 = E_4$$

$= \frac{d\sqrt{2}}{2}$ = نصف قطر مربع به ضلع

بنابراین چون E_1 و E_4 هم راستا و در خلاف جهت همانند اثرا هم را خنثی می‌کنند.

$$\begin{cases} E = k \frac{|q|}{r^2} \\ |q_2| = |q_5| = 2q \Rightarrow E_2 = E_5 \\ r_2 = r_5 = \frac{d\sqrt{2}}{2} \end{cases}$$

بنابراین چون E_2 و E_5 هم راستا و در خلاف جهت همانند اثرا هم را از بین می‌برند.

برای نقطه N داریم:

$$E'_A = \frac{k|q_A|}{(5d)^2} = \frac{k|q_A|}{25d^2}$$

$$E'_B = \frac{k|q_B|}{(4d)^2} = \frac{k|q_B|}{16d^2} = \frac{k|q_A|}{16d^2}$$

$$E'_C = \frac{k|q_C|}{d^2} = \frac{k|q_A|}{d^2}$$

$$E_N = E'_A + E'_C - E'_B$$

$$= \frac{k|q_A|}{25d^2} + \frac{k|q_A|}{d^2} - \frac{k|q_A|}{16d^2} = \frac{91}{900}k|q_A|$$

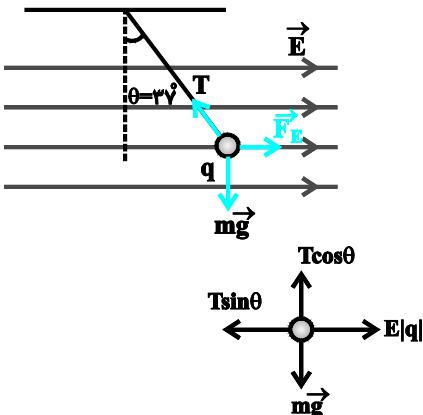
$$\frac{E_M}{E_N} = \frac{\frac{41}{36}k|q_A|}{\frac{91}{900}k|q_A|} = \frac{1025}{91}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مرتبط با صفحه ۳۳ کتاب درس)

(کتاب آبی)

«۹۶»

مطابق شکل، برای این که گلوله به حالت تعادل بماند باید نیرویی که از طرف میدان الکتریکی به آن وارد می‌شود به سمت راست یعنی در جهت میدان الکتریکی باشد. بنابراین چون نیروی الکتریکی و میدان الکتریکی در یک جهت‌اند، پس بار ذره مثبت است.

(کتاب آبی)

«۹۶»

بار q_B در حال تعادل است، بنابراین نیروهای وارد بر آن باید هماندازه و در خلاف جهت هم باشند. بنابراین باید بار q_A و بار q_C هم علامت باشند.

$$\frac{k|q_A||q_B|}{(2d)^2} = \frac{k|q_C||q_B|}{(2d)^2}$$

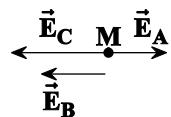
$$\Rightarrow |q_A| = |q_C| \xrightarrow{q_A q_C > 0} q_A = q_C$$

برای این‌که بار q_C در تعادل باشد، باید نیروهای وارد بر آن هماندازه و در خلاف جهت هم باشند. یعنی باید q_B و q_A غیر

هم علامت باشند. برای تعادل بار q_C داریم:

$$\frac{k|q_A||q_C|}{(4d)^2} = \frac{k|q_B||q_C|}{(2d)^2} \Rightarrow |q_A| = 4|q_B|$$

$$\xrightarrow{q_A q_B < 0} q_A = -4q_B$$

با فرض $q_A > 0$ ، برای نقطه M داریم:

$$E_A = \frac{k|q_A|}{(2d+d)^2} = \frac{k|q_A|}{9d^2}$$

$$E_B = \frac{k|q_B|}{d^2} \xrightarrow{|q_B| = \frac{|q_A|}{4}} E_B = \frac{k|q_A|}{4d^2}$$

$$E_C = \frac{k|q_C|}{d^2} \xrightarrow{q_C = q_A} E_C = k \frac{|q_A|}{d^2}$$

$$E_M = E_C + E_B - E_A$$

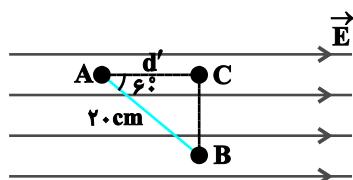
$$= \frac{k|q_A|}{d^2} + \frac{k|q_A|}{4d^2} - \frac{k|q_A|}{9d^2} = \frac{41k|q_A|}{36}$$

(کتاب آبی)

«۹۹- گزینه»

چون با حرکت در جهت عمود بر خطوط میدان الکتریکی، پتانسیل الکتریکی تغییر نمی‌کند ($V_B = V_C$) بنابراین داریم:

$$\begin{cases} |\Delta V_{AB}| = |\Delta V_{AC}| \\ |\Delta V_{AC}| = Ed' = E \times \overline{AB} \cos 60^\circ = \frac{1}{2} E \times \overline{AB} \end{cases}$$

$$\Rightarrow |\Delta V_{AB}| = \frac{1}{2} E \times \overline{AB} = \frac{1}{2} \times 10^3 \times 20 \times 10^{-2}$$

$$\Rightarrow |\Delta V_{AB}| = 100V \xrightarrow{V_A > V_B} V_A - V_B = 100V$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مکمل صفحه ۱۲۲ کتاب درسی)

(کتاب آبی)

«۱۰۰- گزینه»

وقتی کره رسانای باردار M با پوسته کروی N تماس پیدا می‌کند

مجموعه کره M و پوسته کروی N یک رسانای مرکب را تشکیل

می‌دهند که در سطح خارجی این جسم مرکب رسانا بار

$$(+8 - 2 = +6\mu C) \quad (\text{توزیع می‌شود، بنابراین داریم})$$

$$\begin{cases} q_N = +6\mu C \\ q_M = 0 \end{cases}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مرتبط با صفحه‌های ۲۶ و ۲۷ کتاب درسی)

$$\begin{aligned} \sum F_x &= 0 \Rightarrow T \sin \theta = E |q| \\ \sum F_y &= 0 \Rightarrow T \cos \theta = mg \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \tan \theta = \frac{E |q|}{mg} \Rightarrow |q| = \frac{mg \tan \theta}{E}$$

$$\Rightarrow |q| = \frac{12 \times 10^{-3} \times 10 \times \frac{3}{4}}{2 \times 10^4} = 4.5 \times 10^{-6} C$$

$$\Rightarrow |q| = 4.5 \mu C \xrightarrow{q > 0} q = +4.5 \mu C$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مکمل مسئله ۱۰ انتها فصل کتاب درسی)

(کتاب آبی)

«۹۸- گزینه»

چون پروتون از صفحه مثبت به سمت صفحه منفی حرکت

می‌کند، پس انرژی پتانسیل الکتریکی کاهش می‌یابد.

$$\Delta U_E = -E |q| d \cos \theta = -10 \times 10^3 \times 5 \times 10^{-2} \times 1 / 6 \times 10^{-19}$$

$$\Rightarrow \Delta U_E = -8 \times 10^{-17} J$$

$$\Delta K = -\Delta U_E = -(-8 \times 10^{-17})$$

$$\Rightarrow \Delta K = +8 \times 10^{-17} J$$

$$\Delta K = K_2 - K_1 \xrightarrow{K_1 = 0} \Delta K = K_2 = \frac{1}{2} m V^2$$

$$\Rightarrow 8 \times 10^{-17} = \frac{1}{2} \times 2 \times 10^{-27} V^2 \Rightarrow V^2 = 8 \times 10^{10}$$

$$\Rightarrow V = \sqrt{8 \times 10^{10}} = 2\sqrt{2} \times 10^5 \frac{m}{s}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲، مشابه مثال ۱ - ۹ کتاب درسی)

گزینه «۱»: این عنصر همان ژرمانیم است که سطح درخشان و براق دارد.
گزینه «۲»: هیدروکسید قرمزنگ آهن، Fe(OH)_3 است. در این ماده

نسبت شمار آنیون‌ها به کاتیون‌ها برابر ۳ است و بین اتم‌های اکسیژن و هیدروژن در یون هیدروکسید (OH^-) پیوند اشتراکی وجود دارد.

گزینه «۴»: با توجه به متن کتاب درسی نادرست است!

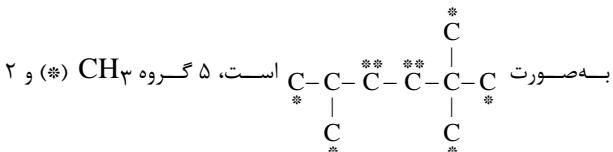
(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآنم - صفحه‌های ۶ تا ۱۶، ۱۹ و ۲۰)

(پویا رستگاری)

۱۰۳ - گزینه «۳»

به جز عبارت سوم سایر عبارت‌ها درست می‌باشند.
بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: با توجه به ساختار مولکولی ماده ۲، ۵ - تری‌متیل هگزان که

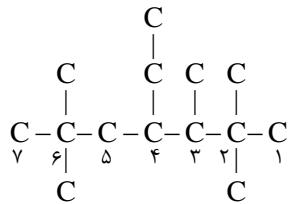

گروه CH_2 (***) داریم.

عبارت دوم: هگزان‌گران روی بیشتری دارد و واکنش سوختن آن به صورت زیر است:
 $2\text{C}_6\text{H}_{14} + 19\text{O}_2 \rightarrow 12\text{CO}_2 + 14\text{H}_2\text{O}$

$$\begin{aligned} ?\text{LO}_2 &= 1\text{mol C}_6\text{H}_{14} \times \frac{19\text{mol O}_2}{2\text{mol C}_6\text{H}_{14}} \times \frac{22/4\text{LO}_2}{1\text{mol O}_2} \\ &= 212/8\text{LO}_2 \end{aligned}$$

عبارت سوم: ابتدا ساختار نام برده شده را رسم می‌کنیم:

با توجه به تعیین زنجیر اصلی، شماره‌گذاری باید در جهتی انجام شود که اعداد کوچکتری به وجود آورد، پس از راست به چپ است؛ بنابراین نام این ترکیب به صورت ۴ - اتیل - ۲، ۳، ۶ - پنتامتیل هپتان است.

عبارت چهارم: در شرایط یکسان، چگالی گازهای مختلف متناسب با جرم مولی آن‌ها است. از طرفی سوخت فندک همان گاز بوتان است.

$$\begin{aligned} \text{جرم مولی بوتان} &= \frac{58}{16} = ۳/۶۲۵ \\ \text{جرم مولی متان} &= \text{چگالی بوتان} \end{aligned}$$

عبارت پنجم: با توجه به شکل صفحه ۳۳ کتاب درسی جمله داده شده درست است.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآنم - صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵ و ۳۱ تا ۳۰)

شیمی (۲)

۱۰۱ - گزینه «۱»

(پویا رستگاری)

ابتدا تعداد مول گاز کربن دی اکسید تولید شده را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{mol CO}_2 = \frac{1\text{mol CO}_2}{2\text{LCO}_2} = \frac{1}{2} / \frac{187}{2\text{LCO}_2} = \frac{1}{2} \text{mol CO}_2$$

حال مقدار نظری CO_2 تولید شده را بدست می‌آوریم:

$$\frac{\text{مقدار عملی}}{\text{مقدار نظری}} = \frac{100}{x} \Rightarrow x = \frac{2}{2} \times 100 = \frac{100}{x}$$

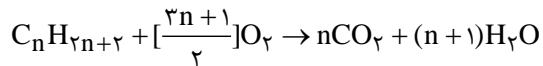
$$\Rightarrow x = \frac{7/2}{0/8} = 9 \text{ mol CO}_2$$

در قدم بعد مقدار نظری H_2O تولید شده را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{mol H}_2\text{O} = \frac{1\text{mol H}_2\text{O}}{2\text{g H}_2\text{O}} = \frac{1}{2} / \frac{151}{2\text{g H}_2\text{O}} = \frac{1}{2} \text{ mol H}_2\text{O}$$

$$\frac{\text{مقدار عملی}}{\text{مقدار نظری}} = \frac{100}{x} \Rightarrow \frac{100}{x} = \frac{8/4 \times 100}{10} = \frac{10}{5} \text{ mol H}_2\text{O}$$

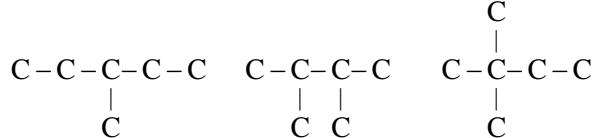
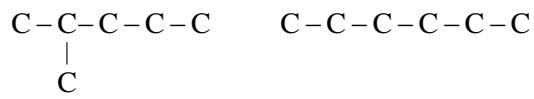
اما واکنش کلی سوختن آلkan‌ها به صورت زیر است:

بنابراین نسبت مول آب به CO_2 تولید شده برابر است با:

$$\frac{\text{mol H}_2\text{O}}{\text{mol CO}_2} = \frac{n+1}{n} = \frac{10/5}{9} \Rightarrow n = 6$$

فرمول شیمیایی آلkan موردنظر به صورت C_6H_{14} است که می‌توان پنج ساختار متفاوت برای آن رسم کرد. ساختارهای این ماده به صورت زیر است:

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآنم - صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵ و ۳۱ تا ۳۰)

(پویا رستگاری)

۱۰۲ - گزینه «۳»

اگر چه همه فلزها در حالت کلی رفتار مشابهی دارند (مانند رسانایی الکتریکی و گرمایی، سطح درخشان و ...) اما تفاوت‌های قابل توجهی میان آن‌ها وجود دارد. به طوری که هر فلز رفتارهای ویژه خود را دارد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت (پ): دو عنصر E و D چون فلز هستند، الکترون از دست می‌دهند و دو عنصر B و A چون نافلز هستند می‌توانند الکترون به اشتراک گذارند اما عنصر C از گروه ۱۸ (گازهای نجیب) است.

عبارت (ث): هر چه خاصیت فلزی و نافلزی بیشتر باشد شدت واکنش بین دو عنصر بیشتر می‌شود در بین این چند عنصر D قوی‌ترین فلز و B قوی‌ترین نافلز است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآنیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴ و ۱۸)

(امیر هاتمیان)

۱۰۹- گزینه «۳»

عبارت‌های (ب) و (پ) نادرست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) ششمین عنصر واسطه دوره چهارم جدول تناوبی، آهن ($_{26}\text{Fe}$) می‌باشد که دارای دو اکسید طبیعی Fe_2O_3 و FeO است.

(ب) در میان عنصرهای دوره چهارم، $_{29}\text{Cu}$ و $_{30}\text{Zn}$ از دسته d و عنصر از دسته p که شامل $_{31}\text{Ga}$ ، $_{32}\text{Ge}$ ، $_{33}\text{As}$ ، $_{34}\text{Se}$ ، $_{35}\text{Br}$ و $_{36}\text{Kr}$ هستند که زیرلایه ۳d کاملاً پر دارند (درمجموع ۸ عنصر) و ۲ عنصر $_{24}\text{Cr}$ و $_{25}\text{Mn}$ زیرلایه ۳d نیمه پر دارند.

(۸-۲=۶)

(پ) اولین فلز واسطه‌ای که زیرلایه ۳d آن پر می‌شود، عنصر $_{29}\text{Cu}$ است.

$_{29}\text{Cu} : [_{18}\text{Ar}]^{3d\ 1} 4s^1$

$_{29}\text{Cu} = 54 = 1 + (4 + 0) + (3 + 2) + 1 + (4 + 0) = 10$ مجموع (n+l) الکترون‌های ظرفیت

(ت) اسکاندیم $_{21}\text{Sc}$ نخستین عنصر واسطه دوره چهارم است که در ساخت وسایل خانه مانند تلویزیون‌رنگی و برخی شیشه‌ها کاربرد دارد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآنیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(محمد عظیمیان؛ زواره)

۱۱۰- گزینه «۲»

بیشترین مجموع (n+l) الکترون‌های ظرفیت در بین این عنصر مربوط به $_{17}\text{Cl}$ می‌باشد، این مقدار در هر دوره از چپ به راست افزایش می‌یابد از طرفی در هر دوره با افزایش عدد اتمی، شعاع اتمی کاهش و خواص نافلزی افزایش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نادرست، علاوه بر $_{12}\text{Mg}$ ، $_{14}\text{Si}$ نیز در بیرونی‌ترین زیرلایه خود ۲ الکترون دارد.

(۲) نادرست، اتم $_{13}\text{Al}$ در بیرونی‌ترین زیرلایه خود ۱ الکترون دارد.

(همانند $_{11}\text{Na}$)

(۴) نادرست، تفاوت شعاع اتمی $_{11}\text{Na}$ و $_{17}\text{Cl}$ از تفاوت شعاع اتمی سایر عنصر این دوره بیشتر است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآنیم- صفحه‌های ۷ تا ۱۳)

(منصور سلیمانی مکلان)

۱۰۶- گزینه «۳»

عبارت‌های (آ)، (ب) و (ت) درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(آ) عناصری که به طور عمده در سمت چپ و مرکز جدول قرار دارند، فلز هستند که دارای سطحی برآق بوده و چکش خوار می‌باشند.

(ب) در ۱۸ خانه ابتدایی جدول تناوبی، ۸ عنصر وجود دارند که دمای جوش آن‌ها از دمای محیط پایین‌تر است؛ زیرا در دمای محیط به حالت گاز وجود دارند. این عناصر عبارتند از: هیدروژن، هلیوم، نیتروژن، اکسیژن، فلور، نئون، کلر و آرغون.

(پ) نهمین عنصر دسته p ($_{15}\text{P}$) دارای آرایش بیرونی‌ترین زیرلایه $3p^3$ با عدد اتمی ۱۵ و ششمین عنصر دسته s ($_{12}\text{Mg}$) با آرایش بیرونی‌ترین زیرلایه $3s^2$ با عدد اتمی ۱۲، هر دو هم دوره هستند؛ بنابراین با توجه به اینکه در یک دوره با افزایش عدد اتمی، شعاع اتمی کاهش می‌یابد، پس شعاع اتمی $_{12}\text{Mg}$ بزرگتر از $_{15}\text{P}$ است.

(ت) یازدهمین عنصر جدول دوره‌ای از گروه ۱ ($_{11}\text{Na}$) است؛ بنابراین واکنش‌پذیری عنصری که در یازدهمین خانه جدول قرار دارد از واکنش‌پذیری دومین عنصر گروه ۱۳ ($_{13}\text{Al}$) بیشتر است.

(ث) کاتیون‌های فلزات دوره سوم جدول تناوبی، توانایی ایجاد ترکیبات رنگی ندارند. زیرا متعلق به دسته d نیستند.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآنیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(عباس هنریه)

۱۰۷- گزینه «۲»

عبارت‌های (آ) و (ت) درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) در استخراج فلز تنها درصد کمی از سنگ معدن به فلز تبدیل می‌شود.

(پ) آهنگ مصرف و استخراج فلزها سریعتر از آهنگ برگشت فلز به طبیعت است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآنیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(منصور سلیمانی مکلان)

۱۰۸- گزینه «۳»

با توجه به اینکه این چند عنصر به شکل متواالی در جدول وجود دارند و در یک دوره با افزایش عدد اتمی، شعاع اتمی کاهش می‌یابد؛ بنابراین نتیجه می‌گیریم که عنصر D در گروه اول دوره بعدی قرار می‌گیرد و به همین ترتیب E در گروه ۲ و سه عنصر C، B و A به ترتیب از راست به چپ در گروه‌های ۱۷، ۱۸ و ۱۶ قرار می‌گیرند؛ بنابراین عبارت‌های (آ)، (ب) و (ت) درست هستند.

(بعد امام ملاج)

«۱۱۳ - گزینه» ۲

با طرفین وسطین کردن معادله داریم:

$$\begin{aligned} ax^2 - x + ax - 1 &= ax^2 - ax + 3x - 3a \\ \Rightarrow (2a-2)x^2 + (4a-4)x + 3a - 1 &= 0 \end{aligned}$$

در صورتی که $a = 1$ باشد، معادله به صورت $2x^2 + 4x + 3a - 1 = 0$ درمی‌آید.
درنتیجه به ازای $a = 1$ معادله جواب ندارد. هم چنین برای $a \neq 1$ ها در صورتی که Δ معادله منفی باشد نیز معادله فاقد جواب است:

$$\begin{aligned} \Delta &= (4a-4)^2 - 4(2a-2)(3a-1) = 16(a-1)^2 - 8(a-1)(3a-1) \\ &= 8(a-1)(a-1) < 0 \Rightarrow a < -1 \text{ یا } a > 1 \end{aligned}$$

از این نامعادله تمامی اعداد صحیح به جز صفر، ۱ و -۱ شامل شده‌اند.
حال به بررسی دو عدد صفر و -۱ می‌پردازیم:

$$\begin{aligned} a = -1 : \frac{x+1}{x+1} &= \frac{2x+3}{-2x-1} \Rightarrow \frac{2x+3}{-2x-1} = 1 \\ \Rightarrow 2x+3 &= -2x-1 \Rightarrow 4x = -4 \Rightarrow x = -1 \end{aligned}$$

که جواب به دست آمده جزء دامنه عبارت گویای سمت چپ نیست.
پس به ازای $a = -1$ نیز معادله جواب ندارد.

$$a = 0 : \frac{x+1}{x} = \frac{2x+3}{-1} \Rightarrow 2x^2 + 3x = -x - 1 \Rightarrow 2x^2 + 4x + 1 = 0$$

که این معادله دارای ۲ جواب قابل قبول است.

پس به ازای تمامی اعداد صحیح به جز صفر معادله ریشه ندارد.

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و پیر، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳)

(سولیل حسن‌شانپور)

«۱۱۴ - گزینه» ۲

ابتدا دامنه عبارات موجود در معادله را حساب می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} x+5 \geq 0 \Rightarrow x \geq -5 \\ 10-x \geq 0 \Rightarrow x \leq 10 \\ 3+\sqrt{10-x} \geq 0 \Rightarrow \end{array} \right\} \cap \rightarrow -5 \leq x \leq 10$$

بدیهی

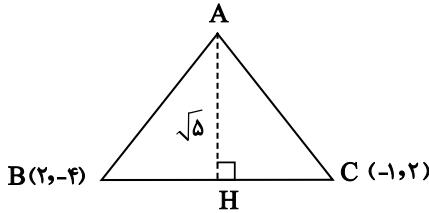
با افزایش x ، حاصل $\sqrt{x+5}$ همواره افزایش می‌یابد. همچنین با افزایش x ، حاصل $\sqrt{3+\sqrt{10-x}}$ همواره کاهش می‌یابد و حاصل x همواره زیاد می‌شود. بنابراین کمترین مقدار سمت چپ معادله به ازای $x = -5$ و بیشترین آن به ازای $x = 10$ رخ می‌دهد. پس حاصل عبارت سمت چپ را به ازای این دو مقدار می‌یابیم.

$$x = -5 : \sqrt{-5+5} - \sqrt{3+\sqrt{10-(-5)}} = 0 - \sqrt{3+\sqrt{15}} \simeq -2/6$$

$$x = 10 : \sqrt{10+5} - \sqrt{3+\sqrt{10-10}} = \sqrt{15} - \sqrt{3} = 3/6 - 1/7 \simeq 2/2$$

ریاضی (۲)

«۱۱۱ - گزینه» ۲

ابتدا معادله خط BC را به دست می‌آوریم:

$$m_{BC} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{2+4}{-1-2} = \frac{6}{-3} = -2$$

$$y = -2x + b \xrightarrow{C(-1, 2)} 2 = -2(-1) + b \Rightarrow b = 0$$

$$\xrightarrow{\text{معادله } BC} y = -2x$$

مختصات نقطه A را به صورت $(k, -k)$ فرض می‌گیریم
(چون که روی نیمساز ربع دوم بوده و $k < 0$ می‌باشد). فاصلۀ نقطۀ A تا خط BC برابر ارتفاع AH است:

$$y + 2x = 0 \xrightarrow{\text{فاصلۀ نقطۀ از خط}} AH = \frac{|-k + 2k|}{\sqrt{(1)^2 + (2)^2}}$$

$$= \frac{|k|}{\sqrt{5}} = \sqrt{5} \Rightarrow |k| = 5 \xrightarrow{k < 0} k = -5$$

$$\left\{ \begin{array}{l} A(-5, 5) \\ C(-1, 2) \end{array} \right. \Rightarrow AC = \sqrt{16+9} = \sqrt{25} = 5$$

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و پیر، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

«۱۱۲ - گزینه» ۱

(محمد ابراهیم تووزنده‌جانی)

$$x^2 - 3x + 1 = 0 \xrightarrow{x=\alpha} \alpha^2 - 3\alpha + 1 = 0 \Rightarrow \alpha^2 = 3\alpha - 1$$

$$\xrightarrow{\text{توان دو}} \alpha^4 = 9\alpha^2 - 6\alpha + 1 \quad ①$$

از طرفی داریم:

$$x^2 - 3x + 1 = 0 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} S = \alpha + \beta = 3 \\ P = \alpha \times \beta = 1 \end{array} \right. \quad ②$$

و اما حاصل عبارت خواسته شده:

$$\alpha^4 + \beta^4 - 6\beta^2 \xrightarrow{①} 9\alpha^2 - 6\alpha + 1 + 9\beta^2 - 6\beta$$

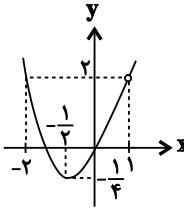
$$= 9(\alpha^2 + \beta^2) - 6(\alpha + \beta) + 1$$

$$= 9(S^2 - 2P) - 6S + 1 \xrightarrow{②} 9(9-2) - 6 \times 3 + 1 = 46$$

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و پیر، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

بنابراین $x = 1$ در دامنه تابع f نیست و ضابطه f چندجمله‌ای درجه دوم است. اکنون به نمودار تابع $y = x^3 + x$ با شرط $x \neq 1$ توجه کنید.

برد این تابع $[-\frac{1}{4}, +\infty)$ است.

$$c = -\frac{1}{4}$$

است، یعنی $x = -2$ نباید در دامنه تابع f باشد. در نتیجه داریم:

$$a = 1, b = -2, c = -\frac{1}{4} \Rightarrow a + b + c = -\frac{5}{4}$$

(ریاضی ۲، تابع، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۵ و ۵۶)

برد تابع f به صورت $[-\frac{1}{4}, +\infty)$ است.

$$c = -\frac{1}{4}$$

نیاید در دامنه تابع f باشد. در نتیجه داریم:

$$a = 1, b = -2, c = -\frac{1}{4} \Rightarrow a + b + c = -\frac{5}{4}$$

(ریاضی ۲، تابع، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۵ و ۵۶)

(همان مسین)

۱۱۹- گزینه «۲»

$$1 \leq \sqrt{1}, \sqrt{2}, \sqrt{3} < 2 \Rightarrow [\sqrt{1}] = [\sqrt{2}] = [\sqrt{3}] = 1 \quad (۱)$$

$$2 \leq \sqrt{4}, \sqrt{5}, \sqrt{6}, \sqrt{7}, \sqrt{8} < 3 \Rightarrow [\sqrt{4}] = [\sqrt{5}] = \dots = [\sqrt{8}] = 2 \quad (۲)$$

$$3 \leq \sqrt{9}, \sqrt{10}, \dots, \sqrt{15} < 4 \Rightarrow [\sqrt{9}] = [\sqrt{10}] = \dots = [\sqrt{15}] = 3 \quad (۳)$$

$$4 \leq \sqrt{16}, \sqrt{17}, \sqrt{18}, \dots, \sqrt{24} < 5 \Rightarrow [\sqrt{16}] = [\sqrt{17}] = \dots = [\sqrt{24}] = 4 \quad (۴)$$

$$5 \leq \sqrt{25}, \sqrt{26}, \dots, \sqrt{35} < 6 \Rightarrow [\sqrt{25}] = [\sqrt{26}] = \dots = [\sqrt{35}] = 5 \quad (۵)$$

$$\vdots$$

$$8 \leq \sqrt{64}, \sqrt{65}, \dots, \sqrt{80} < 9 \Rightarrow [\sqrt{64}] = [\sqrt{65}] = \dots = [\sqrt{80}] = 8 \quad (۸)$$

$$= 3(1) + 5(2) + 7(3) + 9(4) + 11(5) + 13(6) + 15(7)$$

$$+ 17(8) = 444$$

(ریاضی ۲، تابع، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

(آریان میری)

۱۲۰- گزینه «۴»

برای آن که دامنه تابع فوق به صورت دو عضوی شود، تابع $f(x)$ باید به شکل زیر باشد:

$$f(x) = \sqrt{9 - x^2} - \sqrt{a(x^2 - 9)}$$

چرا که در این صورت:

$$\begin{cases} 9 - x^2 \geq 0 \Rightarrow -3 \leq x \leq 3 \\ a(x^2 - 9) \geq 0 \xrightarrow{a > 0} x^2 - 9 \geq 0 \Rightarrow x \geq 3 \text{ یا } x \leq -3 \end{cases} \xrightarrow{\text{اشترک}} \{ \pm 3 \}$$

پس عبارت زیر رادیکال دوم یعنی $ax^2 + bx + c$ به صورت $a(x^2 - 9)$ بوده و داریم:

$$ax^2 + bx + c = ax^2 - 9a \Rightarrow \begin{cases} b = 0 \\ c = -9a \end{cases}$$

$$\frac{a + 2b + 3c}{b - c} = \frac{a + 2(0) + 3(-9a)}{0 - (-9a)} = \frac{-26a}{9a} = -\frac{26}{9}$$

بنابراین:

(ریاضی ۲، تابع، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

حاصل $\frac{\sqrt{2}}{2}$ عددی بین $[2/6, 2/2]$ است. پس معادله دقیقاً ۱ ریشه خواهد داشت و در یک نقطه حاصل آن برابر $\frac{\sqrt{2}}{2}$ خواهد شد.

(ریاضی ۲، هندسه تطبیقی و هیر، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳)

۱۱۵- گزینه «۳»

$$MN \parallel BC \Rightarrow \frac{AN}{AC} = \frac{MN}{BC} \Rightarrow \frac{AN}{AC} = \frac{6}{8} \Rightarrow AN = \frac{6}{8} AC$$

$$\Rightarrow NC = AC - AN = 6 - \frac{6}{8} AC = \frac{1}{8} AC$$

$$EP \parallel AM \Rightarrow \frac{NE}{NA} = \frac{NP}{NM} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{NE}{NA} = \frac{1}{4/5} = \frac{1}{2} \Rightarrow NE = \frac{1}{2} NA$$

$$EC = NE + NC = \frac{1}{2} NA + \frac{1}{8} AC = \frac{3}{8} AC$$

بنابراین:

(ریاضی ۲، هندسه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۵)

۱۱۶- گزینه «۳»

$$C\hat{E}B = C\hat{D}B \Rightarrow A\hat{E}B = A\hat{D}C$$

$$\left. \begin{array}{l} A\hat{E}B = A\hat{D}C \\ \hat{A} = \hat{A} \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تساوی دو زاویه}} \Delta AEB \sim \Delta ADC$$

$$\Rightarrow \frac{AE}{AD} = \frac{AB}{AC} \Rightarrow \frac{3}{x} = \frac{x+3}{18}$$

$$\Rightarrow x(x+3) = 54 \Rightarrow x^2 + 3x - 54 = 0$$

$$\Rightarrow (x+9)(x-6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -9 \\ x = 6 \end{cases}$$

(ریاضی ۲، هندسه، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۴۶)

۱۱۷- گزینه «۲»

دو تابع f و g مساوی‌اند، اگر $D_f = D_g$ و ضابطه f دو تابع برابر باشد.

چون $x = 1$ در دامنه g قرار ندارد، پس باید ریشه مخرج در f هم باشد.

پس: $a = -1$.

$$\begin{cases} f(x) = \frac{1}{(x+2)(x-1)} \\ g(x) = \frac{2x+d}{(x-1)(bx^2+cx+8)} \end{cases}$$

$$f = g \Rightarrow \frac{1}{(x+2)(x-1)} = \frac{2x+d}{(x-1)(bx^2+cx+8)}$$

$$\Rightarrow (x+2)(2x+d) = bx^2 + cx + 8$$

$$\Rightarrow 2x^2 + (d+4)x + 2d = bx^2 + cx + 8$$

$$b = 2, d = 4, c = 8 \Rightarrow ac + bd = -8 + 8 = 0$$

(ریاضی ۲، تابع، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۱۱۸- گزینه «۴»

(لاظم اجلال)

$$f(x) = \frac{x^2 - x}{x - 1} = \frac{x(x-1)}{x-1} = \frac{x(x-1)(x+1)}{(x-1)} = x^2 + x, x \neq 1$$